

Josef
Janšta

Josef Janšta

MOJE DĚTI

**Čtení zasílané po internetu
ve školním roce 2014/15**

Ilustrace: Lucie Fričová

Třída se bojí

Blíží se začátek vyučování. Ve třídě je nezvyklé ticho, protože hned v první hodině se bude psát písemka z matematiky. Děvčata i kluci si opakují vzorečky, Mirka s Luckou se zkoušejí navzájem a stačí se přitom pomodlit k andělům strážným, aby jim pomáhali. Do třídy vchází Libor, černovlasý štíhlý elegant. Volá na všechny: „Doufám, že se neučíte!“

Kluci i děvčata dělají, že je učení nezajímá. Až na Mirku a Lucku, které dál pokračují v opakování. Obě se bojovně postaví, když přichází Libor k jejich lavici. Jsou o hlavu menší než on, ale poslouchat ho nemíní.

„Tady vzadu jste nějak moc samostatné... Nemám vám zařídít přesazení dopředu? Anebo raději rozsazení?“

Štíhlá Mirka si přehodí pravou rukou svoje dlouhé černé vlasy na levé rameno a druhou ruku si přitiskne na srdce. Přitom mu s lehkým úsměvem odpovídá: „To bys nám přece neudělal.“

Poněkud plnější Lucka, jejíž kulatější obličej je lemován kudrlinkami světlých vlasů, nasadí vážný výraz v obličejí, když ho tiše provokuje: „Na to jsi, Liborku, krátký.“

Liborovi strašně vadí, že ty dvě se mu nepodvolují. Jsou totiž spolu tak silné, že je zatím jenom oťukává, ale přímo zaútočit se na ně dosud neodvážil. Navíc na ně učitelé nedají dopustit, protože jsou nejenom bystré, ale i pilné a vždycky pravdivé.

Útočník se zmůže jenom na vyhrůžku: „Však mě poznáte!“ Přitom svrstí obličej a odchází. Ví, že s těma dvěma zase prohrál. Vzteká se. Nemám na ně. Jsou chytré jako opice, které se mi posmívají ze stromu. Ale já je srazím dolů. A pak budou prosit, abych je vyzdvihl na větev. Ale nedočkají se, budou na zemi poslušné jako pejsci.

Libor se rozhlédne po třídě. Vidí, jak se mezitím mnozí přidali k Mirce a Lucce. Otevírají sešity a učí se. Musím je seřvat, nebo nejsem žádný vůdce. Anebo..., napadá ho, jak třídu dostat pod sebe. Většina půjde se mnou, ostatní budou mlčet. Ty dvě vzadu zůstanou samy proti celé třídě. Teď musím dělat vzorňáka, aby mě matykář bral.

Brzy po zazvonění vchází do osmé třídy učitel matematiky. Je už padesátník. Ale jeho rychlý krok prozrazuje velkou vnitřní energii. V ruce drží obávanou složku s předtištěnými příklady. Než usedne za katedru, pokyne žákům, aby se posadili. Zapisuje do třídní knihy, a

když zjistí, že nikdo nechybí, tak podotkne: „To je dobře, že budete psát čtvrtletku všichni. Doufám, že jste se připravili, i když je venku nádherné jaro.“

Libor se musí držet, aby nevykřikl. Opakovaně se povzbuzuje: Ted' mlč! Pokud něco kecneš, máš to prohraný. Vzorně se hlas, jako ty šprtky vzadu!

„Co si přeješ, Libore?“ zeptá se ho třídní učitel, když pozvedne hlavu od třídní knihy a rukou si přejede lysinu na své hlavě.

Hoch vstává a snaží se být sebejistý. Jeho hlas se však chvěje, když říká: „Pane učiteli, na dnešek jsme měli opakovat, ale písemku máme psát příští hodinu.“

„Co to blábolíš? Opakovali jsme minulou hodinu. Dnes píšeme čtvrtletku.“

„Ale my jsme se na dnešek nepřipravovali. Říkal jste, že budeme psát až příště.“

„Pamatuji si dobře, co jsem řekl,“ odpovídá matykář sebejistě a svá drobná očka ještě více sevře do hustého obočí, když se zkoumavě podívá na protestujícího žáka.

„Zeptejte se ostatních. Nemluvím jenom za sebe!“

Učitel se rozhlédne po třídě. Někteří žáci klopí oči, jiní se dívají tupě před sebe, ale jsou i takoví, kteří před jeho pohledem neuhýbají. Přitom je učiteli jasné, že Libor lže. Jeho rozechvělý hlas to dosvědčuje. Že by tento frajírek měl pod sebou třídu? To jsem si dosud nevšiml.

Učitel opouští katedru a staví se před první lavici uprostřed. Pevným hlasem se ptá: „Kdo souhlasí s tím, co zde řekl Libor?“

Zprvu se zvedá několik rukou, ale brzy jich přibývá, až se hlásí téměř celá třída.

„To je smutné,“ komentuje to učitel a máchne rukou, aby šly ruce dolů.

„Lucko,“ zvolá muž, „máme dneska psát písemku?“

„Ano,“ odpovídá děvče ihned a jasně.

„Mirko, máme dneska psát čtvrtletku?“

„Ano,“ říká odhodlaně tázané děvče.

Učitelův hlas se chvěje rozčilením, když téměř křičí: „Každý učitel na této škole ví, že ty dvě skautky vzadu by nikdy nelhaly. Ty, Libore, dostaneš poznámku, ostatní se styďte. Služba, rozdejte listy podle řad! A je skupina u okna, jak jsme zvyklí.“

Ze školy se vrací Libor s poznámkou v žákovské knížce. Přečetl si ji hned, jak učitel odešel. Přitom si nechal koukat přes rameno několik kluků, aby dokázal, že mu to vůbec nevadí. Stálo tam napsáno červenou propiskou: „Vážení rodiče, prosím Vás, abyste se dostavili co nejdříve do školy k projednání chování vašeho syna Libora. Do očí mi lhal a navíc šikanuje spolužáky.“

Libor si vzpomíná, že byl v té chvíli ještě nahoře. Zavřel žákovskou knížku s pohrdavým gestem, že mu to nevadí. Ale pak to na něho dolehlo. S nikým se nebavil. I ted'

jde ze školy sám. Stále mu znějí v uších slova, která mu výhruzně sdělil učitel při podávání žákovské knížky: „Pokud to nenecháš podepsat, tak rodičům zavolám.“

Při pomalé chůzi si potrestaný žák představuje, jaké to bude doma. Tat'ka třískne s žákyndou o stůl, strašně se rozčílí a vyčte mamce to, co jí říká při každé poznámce: „To máš z toho rozmazlování! Všechno mu dovoluješ od malička. Podívej se, co dělá tvůj mazánek! Vládne ti doma a chce vládnout i ve škole!“ Pak tat'ka zmizí ve své pracovně a bude si dělat na svých programech do fabriky. Mamka bude brečet. Slíbím jí, že s tím přestanu a učiteli se omluvím. Ale s těma dvěma zrádkyněma si to vyřídím tak, že s nimi nepromluví nikdo ve třídě. A ostatní dostanou strach, aby taky tak nedopadli. A budu zase vládnout. Potichu, aby na to tříďas nepřišel. Nikdo se neodvážá ani špitnout.

Mirka s Luckou jdou ze školy také samy. Jindy by jim to nevadilo, ale dnes takto pokračuje izolace ze školy. Nikdo ze třídy se s nimi po písence z matematiky nebavil. Také u oběda zůstaly u stolu samy, až si k nim přisedli nějací pátáci.

„Je to tak,“ prolamuje Lucka mlčení, „kdybychom se přidaly k ostatním, tak bychom měly klid.“

„Já bych teda klid neměla,“ namítá Mirka, „vyčítala bych si, že jsem lhala.“

„Já taky.“

„A Liborek by nám za chvíli poroučel, jestli můžeme jít na záchod, nebo ne.“

„To máš pravdu. Teď mu sklapne hřebínek.“

„Myslíš? Jenom na chvíli. Zase začne, až se tříďas ujistí, že je všechno v pořádku. Ale narazí na nás. My se mu nedáme.“

Lucka má však úzkostlivější povahu než její nebojácná kamarádka, a proto přiznává: „Bojím se, že si na nás vyleje zlost. Je schopen všeho, když chce vládnout.“

„Neboj se, jsme přece skautky, nikdy nebudeme lhát a uhýbat tomu machýrkovi.“

„A kdo se nás zastane, když pojede proti nám?“

„Tříďas, tak jako dneska.“

„Jo, on se nás zastane, ale nikdo se s námi nebude bavit. Jako dneska.“

„To máš pravdu.“

„Co budeme dělat?“

Mirka neodpovídá hned. Přemýšlí jako vždycky. Nadarmo nemá ve skautu přezdívkou Mudra. Její kamarádka ji nechá. Věří, že na něco přijde. Dočká se, když přemýšlivé děvče uvažuje nahlas: „Pro pravdu lidé často trpí a druzí se na ně zlobí. Ale samy nebudeme a budeme mít mocného ochránce.“

„Koho?“ přerušuje ji Lucka.

„Máš ho v přezdínce ze skautu.“

„Svíčka? To jsem dostala podle toho, že šíleně ráda zapaluji svíčky.“

„To vím. Ale koho představuje hořící svíce?“

„Pána Ježíše, Světlo světa.“

„To je náš mocný ochránce. Je pořád s námi, když se k němu modlíme.“

„Ale Ježíše ukřižovali, i když měl božskou moc.“

„Neboj, moje Svíčko, ještě nás nekřižují. A Bůh nám dá sílu, abychom leccos vydržely.“

„Stavíme se v kostele, co říkáš?“

Děvčata vcházejí do chrámu, pokleknou a pozdraví Pána Ježíše. Vsunou se do lavice a zprvu jim až vadí ticho, které tu panuje. Chce se jim spolu bavit, ale pak se Mirka zadívá do věčného světla a kamarádka to podle ní dělá taky. Zatímco Mirka i v modlitbě srší odhodláním a jenom prosí Boha o odvahu a vytrvalost, tak Lucka se svěruje Pánu Ježíši, že se

bojí: mám strach, že zůstaneme samy. Udělá z nás zrádkyně, které netáhnou s třídou. Nebude se s námi nikdo bavit, aby se vládce nerozhněval. Všichni se ho bojí a já se ho také bojím. Pane Ježíši, mám hrozný strach a prosím, pomoz mi.

Mirka se kradmo podívá na kamarádku. Ale když spatří její uplakané oči upřené ke svatostánku, tak se i ona vrátí k modlitbě. Lucka v slzách vidí rozmazaně, ale slzy neutírá, protože cítí, jak jí pohled na svatostánek přináší pokoj, a nechce jej ztratit. Přitom své vlastní slzy vidí jako stékající rosu po dvířkách svatostánku. Odkud teče ta voda, ptá se sama sebe? Odněkud shora. Musím se podívat. Cítí to jako pokyn od Ježíše, který ji naplňuje pokojem. Prostupuje ji příjemné teplo, které jí vysušuje oči, když zaklání hlavu a pohledem stoupá stále výš, až se dotýká na dálku plastiky Panny Marie, která směřuje do nebe. Poslouchá její pozvání a nechá se unášet Matkou Boží stále výš, kde se v ní ještě násobí blaho, které jí zrychluje tlukot srdce do snad už nebeské zvonkohry. Náhlá cesta dolů je okamžitá. Zaostřuje zrak, aby viděla z lavice do tváře Panny Marie, která ji svým pohledem ujišťuje, že ta nádherná útěcha byla skutečné pohlazení nebeské Matky: aby se nebála, neboť ona bude stále s ní.

Natáčí se k Mirce, která se dívá na Pannu Marii a modlí se k ní. Neruší ji až do chvíle, kdy sama ucítí, že i ona ji z boku pozoruje. Když se na sebe děvčata podívají, poznávají, že obě prožily Boží pohlazení, které je zbavilo strachu a naplnilo odhodláním neustoupit Liborovi a pomoci tak celé třídě.

Ještě chvíli setrvávají v modlitbě, v níž prosí za Libora, aby prozřel ze své zaslepené touhy po moci. Kdyby věděly, že právě teď přichází Libor domů, tak by se za něho modlily ještě déle.

Kdo bude silnější?

Cesta ze školy, s batohem zatěžkaným poznámkou, trvala Liborovi mnohem déle než jindy. Loudal se, protože se mu domů nechtělo, a potřeboval promyslet plán, jak z průšvihu co nejlépe vybruslit. Jenom aby nebyl doma táta! To by všechna strategie byla k ničemu. Platí totiž jenom na maminku, když u toho není tatínek.

Zmáčkne kliku branky. Je zamčeno! Hurá! Hlava rodiny by nechala otevřeno, zatímco maminka se bojí a pečlivě zamyká. Je úterý, v ambulanci je dnes kratší den, mohu čekat radostné uvítání.

A skutečně! Jakmile vstoupí do předsíně, slyší z kuchyně: „Liborku, to je dobře, že jsi doma, mám pro tebe překvapení.“

„Já taky,“ jde hoch hned k věci, když táta není doma.

„Něco se stalo?“ tuší něco nedobrého žena středního věku, po níž je její syn černovlasý a štíhlý jako proutek.

„Jo, stalo,“ přitakává hoch a pokračuje: „Mirka a Lucka jsou proti mně. Pořád mě otravují a provokují.“

„Jak tě provokují?“

„Říkají mi manekýn, že jsem měl být holka. Dneska mě dostaly, když se mi posmívaly: ‚Jsi maminčin mazánek!‘ To jsem už nevydržel.“

„To je nehorázné. Posmívaly se vlastně i mně.“

„Však právě. Tak jsem se neovládl a vrátil jsem jim to i s úroky,“

„Zmlátil’s je?“

„Před celou třídou jsem jim vynadal, že jsou šprtky, podvodnice, protože jedna od druhé opisují, a že jim učitelé nadřezují.“

„A co bylo dál?“

„Žalovaly tříďasovi, že je provokuji já.“

„A on jim věřil?“

„Jo, jako vždycky. Ony prý nikdy nelžou. Třída stála za mnou. Tříďas řekl, že druhým vládnu, a to je šikana. A dal mi poznámku, že jsem mu lhal do očí.“

„Ukaž mi žákovskou!“

„Je tam napsáno to, co jsem ti říkal,“ odpovídá Libor takovým tónem hlasu, jako by se ho to netýkalo.

Když si maminka přečte žákovskou, tak se rozzlobí: „Půjdu do školy a řeknu mu, že nespravedlivě obvinil mého syna. A musí se ti omluvit.“

„Mami, vyřídím si to sám. Nepleť se mi do toho. Tříďas by tě umluvil a odešla bys s nepořízenou. Napiš, že nepřiđeš, protože bez sestry to v ordinaci nejde. Ale můžeš mi pomoci v jedné věci.“

„V jaké? Udělám pro tebe všechno.“

„Musím umlčet Mirku a Lucku. Jak proti nim mám bojovat, když vedou ve skautu mou milovanou sestřičku?“

„Ano, to máš pravdu. Ale Terezka si je nemůže vynachválit.“

„Když zakážeš Terezce chodit k nim do skautu, tak to bude pro ně jasný signál, že to proti mně přehnaly.“ Rozumím tomu,“ říká maminka nervózně, „ale to by s tím musela Terezka souhlasit. Bude končit čtvrtou třídu, není to už malá holka“

„Přece by měla stát za svým bratrem.“

„Ale to je citelný zásah do jejího života. Skaut strašně miluje.“

„A ty jí to nedokážeš poručit?! Může to být třeba jenom na měsíc. To by měla pro mě udělat.“

„Promluvíme s ní,“ rozhoduje se maminka a volá: „Terezko, pojď na chvíli do kuchyně!“

„Co, mami?“ ptá se copaté děvče, které má světlé vlasy i povahu po tatínkovi.

Maminka si sedá proti své dceři ke stolu a vysvětluje jí, co po ní potřebuje: „Libor má dvě spolužačky, Mirku a Lucku, které mu moc ubližují. Lžou na něho učitelé, posmívají se mu. Nějakou dobu k nim nebudeš chodit do skautu. Až se holky polepší,

tak se tam zase vrátíš. Je třeba je takto potrestat, aby daly Liborovi pokoj.“

Tereza prudce vstává ze židle a staví se proti bratrovi. Ukazuje na něho a křičí: „On je lhář. Pořád lže i mně. Mirka a Lucka by nikdy nelhaly. Jsou skautky a u nás se nelže. A slyšela jsem, že Libor je velký machr.“

„Terezko, musíš mě poslechnout,“ přikazuje maminka nezvykle tvrdě.

Děvčeti vhrknou do očí slzy. Mezi vzlyky slibuje: „Řeknu to tatínkovi, až přijde. On ví, že Libor lže. On nedovolí, abych musela ze skautu.“

Toho se Libor leká a sestru chlácholí: „Nic tatínkovi neříkej! Zbytečně se rozčílí. Do skautu chod' dál, když je ti tam dobře.“

Děvče pohlédne na maminku, která k Liborovým slovům přikývne. Lehounká dívenka poskočí radostí a odběhne do svého pokoje. Jakmile za ní zapadnou dveře, tak Libor zahučí: „Vyřídím si to s nimi sám, nikoho k tomu nepotřebuji.“

Maminka už na to nic neříká, podepisuje poznámku v žákovské knížce, a nechá syna odejít do jeho pokoje. Ví, že to nedělá správně, když rozhoduje sama bez manžela. Ale kdyby mu o tom řekla, byla by z toho hádka. Šel by do školy a Libora by se tam nezastal. Musím bránit svoje dítě jako lvice, chválí nakonec sama sebe a spěchá k pračce, aby vytáhla prádlo.

V té chvíli je Mirka u své babičky. Bydlí nahoře v jejich domě a děvče za ní vyběhne vždycky po návratu ze školy. Má ji snad ještě raději než maminku, která se vracívá pozdě z obchodu. Vnučka obdivuje její vrásky – říká jim záhyby lásky. Proč? Protože láska vyžaduje námahu a z námahy jsou vrásky. Možná se měla méně namáhat a nedělat všechno za tatínka. Proto se naučil polehávat a i dnes jsou jeho nejoblíbenější místa na kanape a v křesle. Když ho chce Mirka vyprovokovat, aby přestal „lenošit“, tak jí maminka řekne: „Nechej ho, nalítá se v práci dost.“ Je totiž mistrem v továrně, kde se pohybuje po velké hale.

Mirka svěřila už babičce všechno, co dneska ve škole prožila. K tomu dodává: „Pán Bůh nás povzbudil v kostele, dosud jsem byla klidná, ale teď začínám mít strach.“

Stará žena nic neodpovídá. Děvče ví, že přemýšlí, a tak přerovnává zas jinak hrníčky, talířky a figurky v jejím sekretáři. Po očku babičku pozoruje. Nemůže se sice dívat do jejích krásných modrých očí, a tak v duchu hladí její řídké stříbřité vlasy.

Konečně babička pozvedá hlavu, Mirka si usedá naproti ní ke stolu a věří, že jí moudrá stařenka poradí.

„Povím ti o jedné paní, která čekala děťátko. Milovali je s manželem, i když těhotenství bylo teprve na začátku. Náhle žena onemocněla. Nebylo to nic vážného, zvýšené teploty. Ale vyklubaly se z toho zarděnky.

Paní doktorka jí řekla: „Víte, co to znamená?“

„Snad nic vážného.“

„Pro vás opravdu je to záležitost pár dnů a budete fit. Ale je to zlé pro vaše děťátko. Virus zarděnek působí na dítě tak, že se narodí vážně poškozené.“

„A tomu se nedá nějak zabránit?“

„Jedině tak, že si necháte přerušit těhotenství. Jiná cesta není.“

Ona maminka se zděsila a na lékařku křičela: „To nemyslíte vážně. Nikdy své dítě nezabiju. Nikdy!“

„Vzpamatujte se a chovejte se klidně,“ napomenula lékařka šokovanou ženu, „teď běžte klidně domů, nechejte si to rozležet v hlavě a pak přijďte. Přece nechcete mít mrzáka.“

Zděšená maminka se vrátila domů a pověděla o tom manželovi, rodičům i sestře. Oni to pověřili svým přátelům a známým. A tak se našlo nemálo těch, kteří jí radili: „Dej to pryč! Přece neporodíš nějakého ubožáka!“

Kněz ji naopak povzbudil: „Nosíte pod srdcem dítě. Přece je nemůžete zbavit života. Budeme se modlit, aby Bůh chránil to malinké od všeho zlého.“

Maminka bojovala sama se sebou. Musela si připustit i myšlenku, že Bůh neudělá zázrak a dítě se narodí poškozené. „Bojím se, dobrý Bože, posilni mě,“ modlila se vroucně.

Postupně v ní rostlo odhodlání, až prohlásila rozhodně: „Dítě pryč nedám. Miluji ho a budu ho milovat, ať se narodí jakékoliv.“

Nezvíklala ji ani lékařka, která jí předhodila: „Teď jste hrdinka. Takových jsem viděla hodně. Ale kde bylo jejich hrdinství, když se jim narodil mrzák!“

Ale když maminka trvala na svém, tak jí lékařka necitlivě řekla: „Jste blázen, stejně jako ten chudáček, co nosíte.“

Ale od té chvíle už měla maminka v ordinaci pokoj a mohla se opět těšit na narození svého děťátka. Občas ji sice přepadl strach, ale léčila ho tím, že v duchu podala ruku Panně Marii a prosila: „Potěš mě, moje nebeská maminko.“

Blížil se termín porodu. Maminka se svým manželem odjeli do jiného města, aby tam bez zvědavých pohledů a v klidu mohlo dítě přijít na svět. Stalo se. Narodil se jim krásný zdravý kluk. Maminka ho líbala štěstím a děkovala Bohu za tak nádherný dar.

Vrátili se s manželem domů a všichni žasli, jak všechno dobře dopadlo. Při svatém křtu děkoval kněz Bohu za zdravé dítě spolu s mnoha lidmi, kteří se za miminko modlili.“

Mirka je hluboce dojatá a jenom šeptne: „Babičko, to byl krásný příběh.“

„Byl, Miruško, a je to příběh skutečný.“

„A jak to, babičko, všechno víš?“

„Protože tou maminkou jsem byla já.“

„Co? Opravdu?“

„Ano. Je to můj příběh, ve kterém jsem bojovala se strachem a utíkala se k Bohu a k Panně Marii.“

„A ten narozený chlapec je...“

„Ano, tušíš to správně. Je to tvůj tatínek.“

„A on to ví?“

„Jistě. Můžeš se ho na všechno zeptat.“

„Babi, budu jako ty, budu se modlit a dobrý Bůh mne povede.“

Babička tiskne vnučku k sobě a tiše jí říká: „Budu bojovat s tebou. Neboj se. S pomocí Boží, pod ochranou Panny Marie, zvítězíme.“

Mirka se k ní vděčně přitulí, vždyť tehdy před lety se rozhodovalo také o ní.

„Tříd'as vás neochrání“

Úterní ráno je v šesté třídě rušné. Ze všech koutů rozlehlé místnosti je slyšet drmolení básničky, kterou se měli žáci na dnešek naučit. Mirka s Luckou se dokonce pokoušejí o přednes, když se navzájem zkoušejí. Libor přehlíží třídu a pranic se mu nelíbí, že je mimo

pozornost. Zvláště mu vadí klid a pohoda dvojice v poslední řadě, která mu odpírá poslušnost. Musím je dostat pod sebe. Možná už budou rozumnější než včera. Dostanu je pod tlak a uvidím...

Libor vystupuje z lavice a staví se před tabuli, odkud zavolá: „Proč se všichni šrotíte? Na dnešek básnička nebyla!“

Asi polovina třídy nechápe, že se jedná o reprízu včerejška, a tak nesouhlasně odpovídá. Mezi nimi jsou jasně slyšet hlasy Mirky a Lucky.

Libor si stoupá na stupínek u tabule, aby byl výše než ostatní, a velitelsky oznamuje: „V mém zájmu je, aby se dnes básnička nezkoušela, proto jsme se ji na dnešek učit neměli. Je někdo proti tomu a chce tvrdit, že jsme básničku na dnešek měli umět?“

Děvčata i kluci klopí hlavy, někteří se rozhlíží kolem sebe. Náhle se však všichni otočí dozadu, kde Mirka zřetelně prohlašuje: „Básnička byla na dnešek, tak se uče!“

Liborem projde vztek od shora až do konečků prstů. Ty dvě můry, nejenom že neposlouchají, ale vyzývají proti mně. To jim musím zatrhnout, a hned. Takřka běží k poslední lavici, ve které vstávají obě děvčata v tušení konfliktu. Libor na ně křičí: „Byla na dnešek básnička?“

Mirka i Lucka zároveň odpovídají: „Byla.“

„Já říkám, že nebyla.“

Mirka cítí v sobě sílu vzepřít se tomu machýrkovi, proto si dává ruce v bok a hlasitě proklamuje: „Já říkám, že byla.“

„A já taky!“ přidává se k ní Lucka, která nechce nechat kamarádku samotnou.

Libor přistupuje k oběma odbojnicím ještě o krok blíže. Celá třída strne obavou, že je uhodí. On však naklání hlavu k nim tak blízko, že mohou cítit jeho dech. V této pozici pomalu a důrazně artikuluje: „Básnička na dnešek nebyla.“

Mirka mu podobně po slabikách odpovídá hned: „Bás-nič-ka by-la.“

Libor je zmatený. Ale jenom na okamžik. V ní mu rezonuje v hlavě snad tisíckrát: S těma dvěma nesmím prohrát. Začíná neúměrně riskovat, když gestem volá k sobě své nejvěrnější. Celou třídou to zašumí. Copak se odváží je tady potrestat? Ve škole, kde třídu ashlídá každý projev šikany?

Liborova družina obstupuje obě děvčata, která se tisknou k sobě. „Ptám se naposledy,“ pronáší samozvaný vůdce, „měli jsme se na dnešek učit básničku?“

Děvčata se přitisknou k sobě a neodpovídají.

„Ztratily jste řeč? Dobře. Řeknu to jinak. Pokud budete mlčet, tak souhlasíte. Na dnešek jsme se básničku učit neměli.“

„Měli,“ odpovídá Mirka jasným hlasem.

„Měli,“ připojuje se Lucka, jejíž hlas je přiškrcený, rozechvělý, ale přesto i rozhodný.

Libor ví, že to nemusí dopadnout dobře. Každé násilí je ve škole velmi přísně trestáno. Ale touha vládnout mu oslabuje obranné instinkty. Přehlédne své příznivce jako velitel nastoupenou jednotku. Neznamená to nic jiného než povel k útoku. Před násilím je však zarazí výkřik učitele ode dveří: „Co se tam děje?“

Než se stačí kluci rozprchnout, je třídás mezi nimi a pěťici nejbližších Liborových kamarádů nedovolí uprchnout. Volá na ně: „Výborně! Mám vás všechny pohromadě. Ááá, pan velitel je tady taky. A celá horda zbabělců na dvě děvčata! Že se nestydíte! Dáte mi žákovské knížky. Zatím to bude jenom důtka třídního učitele. Ale i to vás doufám vzpamatuje. A když ne vás, tak vaše rodiče. A o přestávce budete stát u sborovny. Já vás tady hlídat nebudu.“

Je po „hrdinství“. Kluci se jako spráskaní psi vracejí do svých lavic a vytahují žákovské knížky. Také Libor si uvědomuje, že přestřelil a že mu to doma už tak neprojde, protože na třídní důtky se vyžaduje podpis obou rodičů. Přesto celou hodinu matematiky nepřemýšlí o ničem jiném, než jak ty dvě dostat pod sebe. Když se pak vrací po přestávkovém vězení u sborovny do třídy, tak stačí Mirce a Luce výhrůžně sdělit: „Tady vás třídás chrání, ale je i neviditelný svět, kam učitel nedosáhne, protože tam mohou jenom pozvaní.“

Některé kartičky se vrátily s pozitivní odpovědí. Na jiných děvčata i kluci sdělovali, že jim to rodiče nedovolí. Libor si to však pochvaloval: „Dvanáct z pětadvaceti stačí.“

I Mirka s Luckou se dověděly, že se na ně Libor chystá na síti. Okamžitě je napadlo, že tady šikana přechází v kyberšikanu, jak jim o tom vyprávěl třídní učitel. Jak však proti ní bojovat, když Libor kyberšikanou zatím jenom vyhrožuje? Dostávají z toho strach, když dneska poznaly, že samozvaný vládce třídy je schopný všeho. Jenom na okamžik napadá Lucku, že se mu podvolí a bude mít pokoj. Ale když se podívá do odhodlané Mirčiny tváře, tak v sobě ožívuje odhodlání nepoddát se tomu floutkovi, který chce poroučet celé třídě. Obě děvčata však cítí, že se potřebují s někým poradit.

Mirka má nápad: „Máme dnes náboženství, poradíme se s otcem Michalem.

„Jasně,“ souhlasí Lucka a podivný tlak na prsou se jí uvolní.

Odpoledne při vyučování náboženství pan farář vytuší, že Mirka s Luckou, jindy živá děvčata, mají problém. Cestu ke sdělení jim po skončení hodiny usnadní tím, že se jich zeptá: „Děvčata, nechcete mi něco říct?“

„Ano, otče, potřebujeme poradit,“ přiznává Mirka a Lucka přikyvuje.

Zůstávají ve farní učebně a čekají na kněze, který doprovází žáky ke dveřím fary. Chvilí se otec Michal zdrží v kuchyni. Připravuje tam malinovou šťávu. Když se vrátí, staví před děvčata na stůl džbán se skleničkami. Naleje jim do nich sladkou pochoutku a vyzve je: „Tak povídejte!“

Mirka i Lucka s důvěrou pohlédnou na kněze, jehož šedinami prokvetlé kudrnaté vlasy dosvědčují, že právě letos dovršil padesátku. Jeho častý úsměv se projevuje tak, že široké líce i čelo brázdí téměř neznatelné vrásky. Děvčata se při sdělení střídají, chvílemi si skáčou do řeči, občas se i dohadují, ale nakonec kněz smutně přikyvuje, že rozumí, chápe a že potřebuje chvíli ticha, aby si promyslel odpověď. Potom spíná ruce a modlí se: „Duchu svatý, ty víš, že Mirka i Lucka jsou v těžké situaci. Ale ty také znáš řešení. Prosíme o tvou moudrost, abychom se rozhodli správně. Osvěť nejenom náš rozum, ale posilni i naši vůli, abychom neváhali učinit to, co je potřebné. Přijď, Duchu svatý, toužíme dělat to, co ty vidíš jako dobro pro nás. Veď nás, abychom naplnili vůli Boží. Amen.“

Když kněz naplní skleničky krásně červenou šťávou z malin, tak řekne: „Šíkana je zlá, ale dá se jí čelit, protože je většinou nějak vidět. Ale proti kyberšikaně je to těžší. Navíc my jsme teď v situaci, že zatím ještě kyberšikana nenastala, i když se k ní schyluje. Můžeme zasáhnout, až něco bude vidět, slyšet nebo se něco stane. Nejde to však bez rodičů. Musíte to doma říct.“

Lucka skáče knězi do řeči: „Copak nemůžeme nic dělat?“

„Ted' se musíme snažit kyberšikaně předejít, aby vůbec nenastala.“

„Jak? To se máme tomu pánovi poddat?“

„Ne, to v žádném případě. Ale protože vy i já jsme bezradní, tak se spojíme s Pannou Marií, se kterou budeme silní. Podívejte, mám tu na dlaní pro každou z vás medailku Panny Marie. Říká se jí zázračná medailka. Je ražena po celém světě na základě zjevení Panny Marie řeholní sestře sv. Kateřině Labouré v Rue du Bac v Paříži. Na líci medaile vidíte postavu Panny Marie, stojí na zeměkouli a drtí svou nohou hada. Podle slov Matky Boží představuje koule celý svět a každého člověka na světě zvlášť. Obraz hada nám připomíná naplnění Božího příslibu spásy lidstva a konečné vítězství nad Zlým. Tady po obvodu čtu nápis: „Maria, počatá bez hříchů, oroduj za nás, kteří se k tobě utíkáme.“

Mirka skáče do knězova výkladu a ptá se: „A co ty prsteny a paprsky?“

Otec Michal se na tazatelku usměje. Je rád, že medaile děvčata zaujala. Natočí k nim dlaň tak, aby lépe viděla, a pokračuje: „Paprsky světla vycházející z prstenů na rukou jsou symbolem milostí, které rozdává Panna Maria všem, kteří o ně prosí. Drahokamy na prstenech, které nesvítí, představují milosti, o které lidé zapomínají prosit. Milosti znamenají duchovní i jiné dary, povzbuzení, osvícení, uzdravení atd. Dole je vyražen letopočet 1830 – tehdy se Panna Maria zjevila Kateřině.

Na rubu medaile vidíte ve středu medaile písmeno „M“, nad ním kříž opírající se o krátkou příčku. Pod písmenem dvě srdce: jedno s trnovou korunou je srdce Pána Ježíše, druhé srdce je probodnuté a patří Panně Marii. Po obvodu je dvanáct hvězd připomínajících biblický počet dvanácti kmenů Izraele a dvanácti apoštolů.

Panna Maria řekla Kateřině Labouré: „Dej zhotovit takovou medaili. Ti, kteří ji budou nosit na krku, dostanou velké milosti. Mnoho milostí dostanou všichni, kteří ji budou nosit s důvěrou.“

Lucka je nadšená, a proto se hned ptá: „Opravdu to funguje?“

„Není to tak: mám medaili na krku, bude zázrak. Spíše takto: Nosím medailku, protože si to Panna Maria přeje. Věřím, že takto nás ochrání před Liborem.“

Mirka už ví, co udělá. „Mám doma řetízek, hned si na něj navleču medailku. A budu věřit Panně Marii.“

„Já taky,“ přidává se Lucka a zeptá se: „Znáte nějaký příběh se zázračnou medailkou?“

„Jsou jich spousty. Ale možná jeden z nich je nejznámější. Je o jednom tulákovi, který se dostal k řece, do které právě v té chvíli spadl malý čtyřletý chlapec. Tulák neváhal, vlezl do vody a chlapce vytáhl. Chlapcova matka se chtěla muži velkoryse odvděčit. Pozvala ho na jídlo a pití, a řekla mu, ať si z jejího domu vybere něco, co by mu udělalo radost. Tulák nechtěl nic přijmout, spokojil se s tím, že se dobře najedl. Ale matka nakonec našla způsob, jak tuláka obdarovat. Vzala to nejcennější, co měl její syn u sebe - zázračnou medailku Panny Marie na stříbrném řetízku, a nabídla ji zachránci. Ten se nejdříve nemohl rozhodnout, ale na naléhání matky nakonec dovolil, aby mu medailku zavěsila na krk. Slíbil taky, i když neochotně, že se každý den pomodlí Zdrávas Maria.“

Slib splnil, ale nezměnil svůj život poznamenaný hříchy. Takto žil mnoho let. Když se blížil konec jeho života, ležel opuštěný v nemocnici v cizím městě, kam se zatoulal. Protože už mu nebylo pomoci, zavolali k němu kněze. Jenže tulák ho přivítal s posměchem a nadávkami. Když ale vyšlo najevo, že kněz pochází ze stejného kraje jako on, dali se do řeči. Ale když přišla řeč na Boha a smíření s ním, starý tulák to odmítal. „Musel byste mi dát nějaké zvláštní znamení, že Bůh opravdu je a že stojí i o mne. To ale samozřejmě nemůžete,“ řekl a obrátil se ke stěně pokoje na znamení, že s knězem už dál nechce mluvit. Kněz ale neodešel. Soucitně se díval na nemocného. Najednou si všiml řetízku na jeho krku a medailky. Zeptal se, jestli je to památka po mamince. „Ne,“ odpověděl muž, „ale je to památka na jednu událost, starou mnoho let.“ A řekl knězi, jak a kde medailku dostal. Když domluvil, kněz si klekl vedle postele na kolena a se slzami v očích se začal modlit. „Stalo se vám něco?“ zeptal se tulák. „Ten chlapec, kterému jste před lety zachránil život, jsem já,“ řekl s dojetím kněz a přidal ještě několik podrobností o vzpomínané události. Nemocný se nezmohl na slovo. Mezitím kněz pokračoval: „Sám Bůh vám dává znamení svého milosrdenství. Vy jste mi zachránil život tělesný a Bůh chce posloužit právě mnou, aby vám zachránil život věčný.“ Starý muž nečekal takový mimořádný projev Boží lásky. Ve zkroušené zpovědi složil tíhu svých vin do rukou milosrdného Boha, přijal svátostného Spasitele a krátce nato odešel ke svému nebeskému Otci, který tolik roků čekal na marnotratného syna.

Panna Maria, útočiště hříšníků, vyprosila tulákovi ještě jednu šanci a tulák byl přece jenom zachráněn.“

Mirka s Luckou jsou z příběhu dojaty a posíleny v důvěře k Panně Marii. Brzy opouštějí faru s požehnáním od otce Michala. Nejprve spolu a pak každá zvlášť jdou domů, aby tam se zázračnými medailkami na krku čelily na dálku tomu, co na ně osnuje Libor, který se „pomátl“ touhou po moci a potřebuje uzdravení.

Chór modlitby

Libor se vrací ze školy domů kvůli fotografickému kroužku později než obvykle. A k tomu ještě pomaleji než včera, kdy měl v žákovské knížce poznámku. Dnes ho tíží třídní důtka. Rodiče se z ní dozvědí, že organizuje šikanu proti dvěma děvčatům ze třídy. Stále znovu si představuje, jaké to doma bude. Ví, že se tatínek strašně rozzlobí, maminka bude plakat. Co bude dál, neumí předpovědět, protože v takové situaci ještě nikdy nebyl. Ale stále znovu ujišťuje sám sebe: nepřestanu s tím, dokud ty dvě můry nedostanu pod sebe. Jak jen to bude trochu možné, zalezu k počítači, přivítám nové na Facebooku a začnu svoje dílo.

Libor si sedá na lavičku na okraji parku. Není to jenom proto, že nespěchá domů. V posledních dnech bývá totiž jaksí divně unavený. Tuší, že to má z těch nervů ve škole. Měl bych toho nechat, říká si, když se cítí slabý. Měl bych klid ve škole a doma. Sedl bych si k počítači a hrál si hry. Ale co bych byl ve třídě? Obyčejný pěšák jako ostatní. Ne, musím vytrvat. Až budu pánem, tak si to budu užívat a ty protivné únavy se změní. I teď to přejde a bude to zase dobrý.

Snad po čtvrt hodině je Liborovi lépe. Nervy se mi zklidnili, ujišťuje sám sebe. To mám z toho, že se bojím domů. Žádné váhání, jdu do toho. Jsem přece vládce třídy, který něco vydrží. Už je moc hodin. Taky dobře. Aspoň budou naši oba doma a budu to mít naráz odbyté.

Doma v chodbě je však nezvyklý klid. Aha, Tereзка je ještě v hudebce. Zdraví hodně nahlas. Beu odezvy. Ani na opakovaný pozdrav mu však nikdo neodpovídá. Vstupuje do kuchyně, kde v koutě u okna nachází vzlykající maminku. Pocítí k ní lítost. Je tak na mě hodná. Odnáší to, že se musím stát vůdcem třídy. „Mami, co je ti?“ moduluje hlas, jak nejlépe umí.

„Máš jít za tatínkem.“

„Proč?“

„Nehraj si na nic. Třídní nám oběma telefonoval.“

„A co vám říkal?“

Že máš třídní důtku, protože organizuješ šikanu ve třídě. Snažila jsem se vysvětlit, že oni otravují tebe. Ale marně. Vůbec mě nepustil ke slovu. Byl strašně rozčilený.“

„A co tat'ka?“

„Věří vašemu třídnímu. Říkala jsem tat'kovi, že tě ta Mirka s Luckou provokují.“

„A co na to říkal?“

„Že je konec.“

„Jaký konec?“

„Konec mé výchovy. Řekl, že ode dneška bude vychovávat on.“

„Ale ty jsi přece moje maminka.“

„Špatná maminka.“

„Mami, tak přece nemůžeš mluvit. Jsi moje nejlepší maminka.“

„Asi jenom pro tebe, Liborku. Pro všechny ostatní jsem špatná matka, když můj syn má důtku z chování. A mají asi pravdu.“

„Mami, já to všechno napravím.“

„Ne, nenapravíš. Neumíš to. Anebo nechceš. Tatínek má pravdu. Jsi pánem doma a chceš být pánem i ve škole. Připrav se na to, že tím pánem už doma nebudeš. Tatínek se na tebe strašně zlobí. Běž za ním.“

„Půjdu hned,“ odpovídá unaveně Libor, „chci to mít za sebou.“

„Jdi, ať to mám i já za sebou.“

Libor se nikde nezdržuje. Zakrátko klepe chvějící se rukou na dveře tátova pokoje. Zevnitř se ozve důrazný tatínkův hlas: „Mám teď nápad! Musím to dát do nového programu. Přijď za dvě hodiny!“

Libor poskočí radostí. Taky dobře. Aspoň můžu jít na Facebook. Beztak mi zakáže počítač. Dvě hodiny mi stačí, abych ty dvě můry znemožnil. A zítra se budou plazit, abych je pozvedl, protože s nimi nikdo nepromluví.

Vklouzne do svého pokoje. Hned za dveře odhazuje batoh a sedá si ke stolu s počítačem. Neměl bych říct mamince, že jsem tady, aby se zbytečně nestarala? Ale už tam štěbetá Terezka. Ne, tam nejdu. Už slyším ty její řeči: Maminka brečí kvůli tobě... Proč nejsi hodný?... Kvůli tobě nepojedeme na dovolenou...

Libor zapíná počítač, vyplňuje heslo a cítí se dobře, že opouští smutný, nevlídný i nešťastný svět. Upne oči k obrazovce, kde se mu otvírá svět jiný. Zasměje se nahlas, když si vzpomene, jak je učitelé varují před virtuálním světem počítače. Pro mne je to svět skutečný: plný barev, pohybu, zpráv, tu si mohu psát, co chci! Tady nehrozí, že přijde tříďas a napíše mi poznámku. Tady jsem pánem, klávesnice mě poslouchá. Jenom ty prsty jsou jakési tuhé. Nic jsem ještě nenapsal, a už mi ruka bolí. Stejně ještě nevím, co mám na ty dvě můry napsat. Donášejí učitelům, to je jasné. Když se to třída dozví, nebude se s nimi nikdo bavit. Ale co učitelům donášejí? A kterým učitelům? To musím ještě promyslet. Mám čas. Natáhnu se na válečku, tam se mi bude lépe přemýšlet.

Libor se ve školním oblečení uvelebují do rozestlaného lůžka, které od rána neuklidil. To kdyby viděla maminka! Ještě by mě pohladila, kdybych jí řekl, že mi není dobře. Sotva chodím a teď se mi točí hlava. Je mi vůbec nějak blbě. To mám z těch průšvihů ve škole.

Musím s tím skončit. Ty dvě můry dostanu pod sebe. A pak si budu v klidu vládnout. Všichni mi dají pokoj, protože budou poslouchat. I tříd'as bude poslouchat, když pozná...

Libor usíná. Jeho zesláblé tělo mu vypovědělo poslušnost. Naštěstí nemusí připočítávat své tělo k těm, kteří ho neposlouchají, protože tvrdě spí. Co se děje kolem něho? Tatínek tvrdě pracuje. Jeho kamarádi na Facebooku se marně k němu dobývají. Maminka odbíhá od Terezky, která píše domácí úkol. Nakoukne do synova pokoje. Lekne se, když ho vidí nataženého v lůžkovinách. Přistupuje k němu blíž a ještě zneklidní: Libor spí nezvykle tvrdě, má od potu spletené vlasy a je bledý jako křída. Chudáček, je asi nemocný. Až se vzbudí, musím mu změřit teplotu. Teď si musí odpočinout. Kdo ví, co mu tatínek řekl! Zhasnu počítač i lampu. Je dobře, že spíš, můj miláčku, aspoň se nemusíš trápit.

U Lebedů dělá maminka poslední přípravy k večeři. Dnes jsou všichni doma, a tak se těší, že se sejdou u společného stolu. Až na babičku, která s nimi obědvá, ale večeří velmi skromně sama. Mirka si hned po příchodu domů navlékla medailku na stříbrný řetízek a teď se učí na zítřek. Její o rok mladší bratr Jirka, který se jmenuje po tatínkovi, si chystá hry na ministrantskou schůzku. Pátáčka Emilka si dělá pořádek ve svých hračkách. Nejmladší Jeník, který půjde po prázdninách do školy, se tulí k tatínkovi v jeho oblíbeném křesle. Přitom mu dnes do omrzení opakuje: „Až vyrostu, budu jako ty dealerem. Ale nebudu prodávat auta, ale letadla.“

„Dobře, to se ti může povést. Ale teď na jaře bych spíš potřeboval pomoc na zahradě.“

„Už se těším, jak budu zasévat semínka.“

Další plánování překazí maminka. „Večeře, večeře!“ volá hodně nahlas.

První přibíhá do kuchyně Jirka, který je hubený a hbitý po mamince. Pak se přišourá papulatá Emilka, která má po tatínkovi kaštanové vlnité vlasy. Hlava rodiny přináší Jeníka v náručí, nasaje vůni jídla a usměje se na maminku slovy: „Naše Marta, pečlivá jako Marta v Betánii.“

Chvilku se čeká na Mirku a poté se už rodina může modlit před jídlem: „Pane Bože, děkujeme ti za toto jídlo a prosíme za všechny lidi, kteří mají hlad. Požehnej nás i tyto dary, které budeme jíst. Amen.“

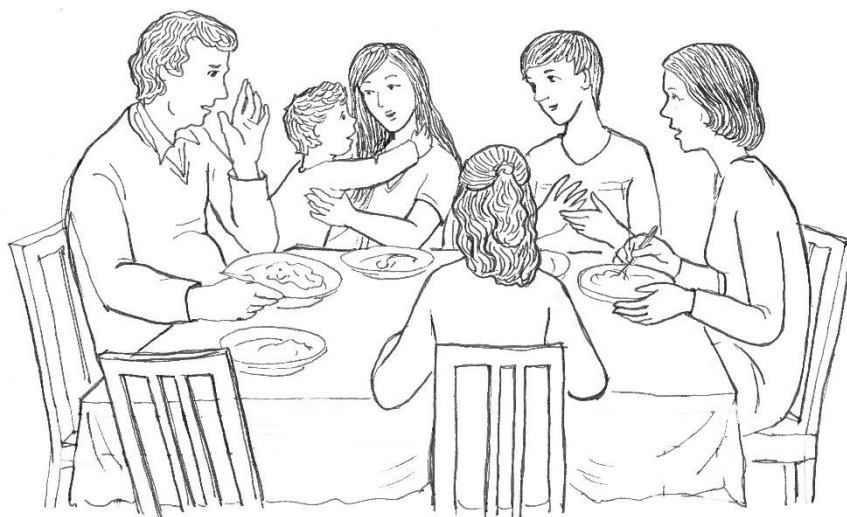
Sotva si všichni sednou ke stolu, tak si Emilka všimá medailky na Mirčině hrudi. Hned se jí zeptá: „Co to máš?

„Medailku Panny Marie. Dal mi ji pan farář, aby mě Panna Maria chránila ve škole.“

„Už zase Libor začíná?“ tuší správně Josífek.

„Šikanuje,“ přiznává Mirka a plní tak úkol od pana faráře.

Celá rodina pak s napětím naslouchá Mirčinu vyprávění, takže maminka musí strážníky povzbuzovat k jídlu, i když mají oblíbené rizoto. Tatínek se přitom rozčilí, a přestože má klidnou povahu, tak se rozhoduje, že si to s tím darebákem půjde vyřídit do školy. Všichni dávají Mirce najevo svou podporu. Jeník se jí zavěsí kolem krku a křičí: „Nedám tě, nedám tomu zbojníkovi.“

Lucka takovou pohodu nezažívá. Její medailky si všímá tatínek, když přichází z práce, kde mu jako výpravčímu skončila směna. Přestože ho dcera srdečně vítá, tak se na ni oboří: „Co to máš na krku?“

„Medailku Panny Marie.“

„Co tě to napadlo? To je teď nějaká móda?“

„Ne. Ale Panna Maria slíbila, že bude zvláštním způsobem chránit toho, kdo bude medailku nosit.“

„To tě ochrání ten kousek plíšku? To je výborné! Já dám na koleje medailku a ona zabrání, aby se srazily vlaky. Taková hloupost. Hned to dej dolů!“

„To mě nechrání ten plíšek, ale Panna Maria, která je na medailce vyobrazená.“

„Ještě toto,“ křičí už otec a jeho scvrklý, vrásčitý obličej se protáhne zlostí, „dej to dolů, já se na to dívat nebudu.“

„Obleču si něco s límečkem, abys to neviděl.“

„Dolů s tím, rozumíš!“ nařizuje muž, který je zvyklý z práce, že jeho rozhodnutí se okamžitě plní.

Lucka se otáčí, aby uprchla do svého pokoje. Vběhne tak do náruče maminky a ukrývá se v ní. Přichází Vilém, který se připravuje na maturitu. Je po tátovi, energický, rozhodný a stejně nadprůměrně vysoký. Staví se proti rozčilenému muži a klidně říká: „Tati, prosím tě, nechej toho. Chceš, aby se vrátily Luce úzkosti a deprese? Od té doby, co chodí do kostela, tak je klidná.“

„Ať si do toho kostela chodí, ale medailka ať jde dolů. To jí beztak dala ta Mirka. Všichni jsme byli nevěřící a byl tu klid. Až do chvíle, kdy Lucku přetáhla Mirka.“

Lucka se rozpláče a mezi vzlyky vykřikuje: „Mirka mě přivedla k Bohu, který mě miluje a dává mi pokoj do duše, i když mě ve škole Libor šikanuje. A chce nás s Luckou pomluvit a zničit na Facebooku. A kdo nám pomůže? Jenom Bůh a Panna Maria. A medailku nedám dolů, maminka mi ji sama ovinula kolem krku.“

Otec zkamení a Lucka tak může odběhnout do svého pokoje. Maminka do ticha vysvětluje: „Dala jsem jí medailku, protože mi vyprávěla, jak ji Panna Maria v kostele podivně přitáhla k sobě. Když mi to líčila, byla tak šťastná, jak jsem ji nikdy neviděla. Její krásné hluboké oči byly prozářeny něčím, co zasáhlo i mne. Bylo to něco něžného, laskavého. Stále to ještě cítím a nikdy na to nezapomenu. Filipe, kdybys to zažil, také bys připjal Luce medailku kolem krku.“

„Já, co to říkáš? Já tak mohu připnout k sobě vagony. A to ještě jenom tak, že to nařídím dělníkům.“

Vilém přistupuje k mamince, která je o hlavu menší než on, ale její zlaté vlasy připomínají nejvíce sluníčko. Obejme ji kolem ramen a tatínkovi říká: „Lucka je v křesťanství šťastná. Teď pláče, protože je bezmocná proti tvému násilí. A to se jmenuješ Svoboda!“

„Nejsem hulvát. Za co mě máš? Mám ruce černé od nádražní špíny. Ale když si je umyju, umím i hladit, vid' Libuško.“

„Umiš,“ přitakává jeho žena a obejmě ho. Přitom mu šeptá do ucha: „Přeji ti, abys také jednou něco tak krásného zažil jako já dnes.“

Od této chvíle vládne v Lucčině rodině pohoda, protože vyhrála svoboda. Zřejmě tomu tak bylo i v Stejně je tomu u Mirky. V Liborově rodině však vládne úzkost. Rodiče poznávají, že jejich syn je nemocný. Přitom nemá rozpálené čelo jako při chřipce či jiné infekci. Tereзка vnímá strach rodičů a s úzkostí se zeptá: „On nám umře?“

„Běž se za něho pomodlit, když my to neumíme,“ vyzývá maminka dceru, kterou vedou k Pánu Bohu Mirka s Luckou v jejich skautské družině.

A tak chór modlitby za Libora stoupá od Terezky, Lucky, Mirky i pana faráře. Přitom maminky Libora a Lucky by se také připojily, kdyby to uměly.

Otevřený souboj

Liborova maminka přikryla lehce svého syna, který usnul v neustlaném lůžku. Povzdechla. Co se z toho vyvrbí? Snad to nebude nějaká vážná nemoc. Každopádně ho zítra do školy nepustím. Má to z těch problémů se spolužáky. Když onemocní, tak si třídní učitel uvědomí, že střílel vedle, a dojde na ty dvě holky.

Chvilí ještě maminka tiše stála, pak zašeptala: „Dobrou noc,“ a zhasla lampu.

Libora to probouzí. Než maminka zavře dveře, tak se zorientuje. Usnul jsem. To je průšvih. Tatka mě nechal... To je divné. A co třída na Facebooku? Taková příležitost zatočit s těma dvěma mŕama! Co se tam dělo beze mne? Musím se na to podívat!

Libor prudce vstává, ale točí se mu přitom hlava, takže se vrací do peřin. To ještě nezažil. Připadá si jako opilý. Ale když pomalu vstane, poznává, že je slabý jako při horečce. Malátně dojde k počítači a usedne do křesílka. Zpočátku mu dělají problémy i běžné úkony na počítači, ale brzy to pomine. Vydechne úlevou, když se na síti dostává ke své třídě. Přelétává řádky vzkazů, diskuzí i drbání učitelů. Nic o mně? To jsem jim vůbec nechyběl? Tady se holky baví, co nosí na sobě učitelky. Zde zase kluci probírají fotbal. Tu! Konečně.

Honza Vysoký Všechny nás Liborek zbláznil, a teď zalezl.

Jindra Kovář Ta dŕtka ho dorazila. Tatka s ním asi udělal pořádek. Přeháněl to. Aspoň to skončí a bude klid.

Honza Vysoký Taky si to myslím. Machýrek je u konce. Táta ho zvalil, že ani zítra nepřijde do školy.

Miša Novák Doplazí se, ale přes nás nepřeleze.

Libor je zděšený a nahlas vyhrožuje: „Teda, ti si dovoluují, zítra jim ukážu. Aspoň vím, kdo není se mnou. A líbí se to dalším pěti. To snad není pravda! Tady jsou konečně moji kámoši.“

David Vaněk Zmlkněte, zbabělci. Otec mu zakázal počítač a přivázal ho doma. Ve škole budete zase šlapat podle něho.

Luki Veselý Souhlas! Ted' si dovolujete a zítra budete maličci.

Libor zuří, když zjišťuje, že se to líbí jenom pěti. Stále znovu si čte Lukiho větu: Ted' si dovolujete, zítra budete maličci. Pak si říká: podívám se dál. Ale po chvíli si musí říct: nic tu není, jenom drby holek o módě, to mě nezajímá. Vypíná počítač a rozhoduje se: Zítra musím ukázat sílu. Ale nesmí mi být tak blbě jako teď! Copak mi mamka nemůže dát nějaký prášek? Doktorka jí přece může něco předepsat. Ale jak se mám chovat? Když přiznám nemoc, tak mě mamka nepustí do školy. A když budu dělat jako by nic, tak zase nedostanu léky.

Libor ulehá a musí si přiznat, že mu není dobře. Pobolívá ho hlava, chvějí se mu ruce. Cítí, že v takovém stavu do školy nedojde. Utěšuje se, že do rána to přejde. Vůbec si nepřipouští, že nepůjde do školy, kde si musí udělat ve třídě pořádek.

Ráno ho probouzí maminka, když mu pípne teploměrem u hlavy při měření teploty. Jakmile zpozoruje, že se hoch probudil, tak mu tiše řekne: „Libore, jsi nemocný. Dneska nepůjdeš do školy.“

„Musím. Dej mi nějaký prášek a odpoledne budu poctivě ležet.“

„To se mi nelíbí.“

„Já musím. Nikdo to za mě neudělá.“

„Potřebuješ vládnout, vid’?“

„Mami, prosím, jenom dneska.“

„Vstaň a řekni mi, jak ti je.“

„Nic moc, dá se to.“

„Nezapomeň, že ve škole to nebudeš mít lehké. Tatínek ti nepodepsal důtku, protože si chce promluvit s učitelem.“

„Mami, je mi líp. Dej mi nějaký prášek a bude to v pohodě.“

„Dobře, když jinak nedáš.“

„Spolkni jej ke snídani. Já už musím do práce.“

„Díky, mami, jsi zlatá.“

„Moc tě poslouchám. Tatínek by to dělal jinak.“

„Ale ty nejsi tatínek.“

„Dobře, ty lichotníku. Kdyby ti nebylo dobře, tak přijď domů. Potřebuješ to vyležet.“

„Neboj, mami, dneska máme do dvou. Budu doma dříve než ty.“

Až dosud se Libor usmíval. Hrál to před maminkou, aby ho pustila do školy. Teď boří hlavu do polštáře a zavírá oči, aby nabral co nejvíce síly. Přitom se ujišťuje, že mu prášek pomůže.

V osmé třídě se s napětím čeká na Libora. Ví se, že přijde. Poslal SMS Davidovi, že je na cestě. Vzápětí se ozval mobil Honzovi. „To je od Libora,“ zvolal hodně nahlas urostlý hoch a pak zprávu před celou třídou četl: „Jsi zrádce. Vyřídím si to s tebou osobně. Raději běž domů, nebo tě mamka nepozná.“

Honza se tomu směje. Smějí se i jeho kamarádi Jindra a Míša, ale jejich úsměv je umělý, hraný navenek. Uvnitř se totiž bojí. Honza je však pevný tým, co prožil včera doma. Rodiče podnikají, a tak bývají doma nepravidelně. Tentokrát jim mohl dát Honza důtku k podpisu hned po příchodu ze školy. Maminka se zhrozila a naříkala, co z nejmladšího vyrostle. Tatínek se rozčílil. Ale neřekl nic. Šel ven, aby se uklidnil. Honza věděl, že musí za ním. Odhodlal se k tomu za půl hodiny. Tatínek už se nezlobil. Bylo však na něm vidět, jak ho to mrzí.

Honza se k němu došoural a přiznal se: „Tati, nezlob se, já se ho bojím.“

„A proto s ním jedeš v partě?“

„Ze začátku to nebylo tak zlé. Ale teď jsme jeho lokajové a bojíme se jeden druhého.“

„Čeho se bojíš? Že by tě zbil?“

„Ne, na to nemá. Jsem silnější než on. Trestají za něho jiní.“

„I ty?“

„Jo. Včera jsme měli jít zmlátit dvě holky. Chytl nás u toho tříd'as a dal nám důtku.“

„Je to horší, než jsem si myslel. Ale já tě chápu.“

„Tati, ty chápeš, že jsem tak hnusný?“

„Ano, protože jsem byl jako ty.“

„Ty jsi byl někdy zbabělec?

„Holky jsem nemlátil, to ne. Ale poslouchej. Víš, že do kostela nechodíme. Ale nebylo tomu tak u mne vždycky. Byl jsem pokřtěný, protože si to přála babička. A protože jsem ji nesmírně miloval, tak jsem chodil do kostela s ní. Ve třídě byla věřící ještě jedna holka. Jmenovala se Anička. Líbila se mi a kluci to vystihli. Nakreslili srdíčko na tabuli, do něho vepsali mě a Aničku, že se jako milujeme. A smáli se nám, jaká dáme jména svým dětem. Vadilo mi to. Křičel jsem, že to není pravda, a mazal jsem tabuli. Jeden z kluků vytáhl další triumf, když volal na celou třídu: ‚Chodíš za ní do kostela. Proč bys tam jinak chodil, když nikdo jiný od vás do kostela ani nepáchne.‘

„Už nechodím do kostela,“ odpověděl jsem mu hned.

A také jsem v kostele od té doby nebyl. Aničky jsem si nevšímal, abych mohl být s kluky v partě.“

Honza skočil tatínkovi do řeči a udiveně se zeptal: „Proč jim to tak vadilo?“

„Měli jsme partu a klukům vadilo, že bych mohl Aničku vynášet naše tajnosti. A tak jsem kvůli výsměchu a partě zradil Pána Boha i Aničku. Před smrtí babička plakala, že jsem opustil Boha. Abych ji uklidnil, tak jsem jí slíbil, že se vrátím. Ale dodnes jsem to neudělal. Mrzí mě to, mám to stále jako výčitku. Vidiš, že se s maminkou stále více hádáme. Bez Božího požehnání to nejde, já to vím. Ale vrátit se neumím. Říkám ti to proto, abys nebyl zbabělý jako já a nezkazil si tak život.“

Honzovi bylo tatínka líto a zároveň pocítil strach z toho, že by se rodiče mohli rozvést. Rozhodl se okamžitě. „Tati, jdu od toho, i když budu proti Liborovi. A ty dvě holky ve třídě budu chránit. Ony jsou také věřící a jsou hezké.“

„Když to dokážeš, tak odčiníš můj hřích. A já budu zase Václavem, jaký má být.“

„Odčiním,“ slíbil Honza.

S odbojem začal Honza včera na Facebooku, získal si Jindru a přidali se další. Teď čeká Libora, až se objeví. Cítí v sobě tolik síly a odhodlání, že se vůbec nebojí. Kluci kolem něho se bát nechťejí, ale ruce se jim chvějí a instinktivně se za Honzu schovávají.

Vchází Libor. Hluk se náraz mění v šum a pak v hluboké ticho. Libor se staví před tabuli a snaží se vypadat co nejvýhrůžněji, když téměř křičí: „Omlouvám se, že jsem nebyl včera na Facebooku, i když jsem Vás tam všechny zval. Ale uhranuly mě. Bylo to na dálku, ale já to cítil a nemohl jsem se tomu ubránit.“

„Co je to ‚uhranuly‘?“ ptá se David.

„Něco jako začarovaly, působily na mne a já jsem nemohl nic dělat. Byl jsem nepohyblivý, nemohl jsem ani pořádně mluvit, padl jsem na lůžko a usnul jsem. Vzpamatoval jsem se až v noci, ale to už nikdo na síti nebyl.“

Lukáš se netrpělivě ptá: „Kdo tě uhranul?“

„Čarodějky. Ve středověku by je upálili, teď je předáme psychiatrovi.“

„Kdo?“

„Ty dvě můry vzadu, křesťanky. Umí to dobře s tím svým bohem. A chtějí uhranout celou třídu, abychom je poslouchali.“

Mirka vstává a volá: „Lžeš! Nic takového jsme nedělali, učíme se od Pána Ježíše mít rádi a ne někomu ubližovat.“

Libor dělá, jako by ji neslyšel, když pokračuje: „Ptal jsem se na to, jak se můžeme proti nim bránit. Je to jednoduché. Musíme se rozhodnout, že se s nimi nebudeme bavit. Vůbec! Musíme je zcela ignorovat a pak nad námi nemají moc. Ptám se vás tedy, moje třído, zříkáte se jakýchkoliv kontaktů s Mirkou a Luckou?“

„Dost!“ řve Honza a několika skoky se dostává před Libora.

„Přestaň, nebo tě srazím k zemi! Holky pomlouváš, abys je zostudil, protože tě nechtějí poslouchat. Nejsem křesťan, ale vím, že křesťané neubližují, ale druhé milují, a dokonce se za ně modlí. Lžeš, protože je chceš zničit.“

Libor lapá po dechu, jak je rozčilený. Zmůže se však na jediné gesto, kterým volá své bojovníky, aby zasáhli.

„Zbabělče,“ křičí Honza na Libora, „voláš svou ochranku, ale ta se bojí. Já mám taky partu a ti tvoji to dobře vědí.“

„Na ně!“ vzkřikne Libor, avšak proti Davidovi a Lukášovi se šourají jen Jindra a Michal.

„Tak si to rozdáme! Kdo půjde proti mně?“ vybízí Honza k souboji a dívá se na Libora.

Ten však ustupuje, až narazí do tabule a pak se sune na bok, aby mohl uprchnout. „Ty jsi vůdce? Jsi chudáček, který se bojí dostat ránu. Umíš bojovat akorát hubou. Ale už jsi dobojoval.“

„Davide, Lukáši,“ hlesne, a když vidí, že jeho ochránci ustupují, tak bledne a opírá se o zed', aby nespádl.

Přitom slabým hlasem přiznává: „Je mi špatně.“

Kdosi ze třídy zavolá: „Prohrál, a proto padá.“

Přidávají se další: „Konečně budeme mít pokoj.... Bude klid... Už se tě nebojíme, lháři jeden... Chtěl jsi zničit holky, teď to máš.“

Liborovi se chvějí nohy slabostí. Nemůže už ani stát, a proto sjíždí po zdi dolů. Sedí schoulený slabostí, jako by čekal na smrtící ránu. Ale nikdo mu ji nedává. Nikoho ani nezajímá, všichni se od něho odvracejí. Svým dnešním vystoupením se zprotivil všem. I jeho nejvěrnější odmítli za něho bojovat.

Nikdo si nevšimá, že Libor je strašně bledý, bílý jako křída. Jedině Lucka ho pozoruje a

tolik ví ze zdravotní, že je to známka začínajícího kolapsu. A je to tady: hoch se sesouvá na zem a ztrácí vědomí.

Lucka je u něho jako první a volá na Mirku, která přibíhá za ní: „Utíkej do sborovny pro první pomoc!“

Libor se probouzí z mrákot, a když spatří Lucku, tak sebou úlekem trhne.

„Neboj se, bude zase dobře. Máš to z velkého stresu.“

„Proč mě nebiješ? Proč mě nedorazíš?“

„My křesťané odpouštíme a pomáháme. To je normální.“

„Ty se mi nepomstíš?“

„Nikdy. Ježíš nás učí odpouštět vždycky.“

„Já jsem hnusný.“

„Jsi moc unavený, možná z toho všeho nemocný. Tříd'as tě zaveze domů, odpočineš si a bude ti dobře.“

„Nebude. Jsem už nemocný dlouho a je to pořád horší.“

Přibíhá třídní učitel a sklání se nad ležícího žáka. Přitom říká: „Přijede sanitka a odveze tě do nemocnice.“

„To je dobře, je nemocný,“ říká tiše Lucka.

Libor s námahou šeptá: „Nechci do nemocnice.“

Zanedlouho vcházejí do třídy zdravotníci, nakládají chlapce na nosítka a za úplného ticha vynášejí Libora ven na chodbu a pak do sanitky.

Všichni se vracejí do lavic a třídní učitel začíná hodinu matematiky se žáky, kteří se sice o Libora bojí, ale jsou rádi, že tu není.

Všichni jsou sami

Liborova maminka se dozvěděla o synově odvozu do nemocnice od třídního učitele. Hned vytáhla mobil ze zásuvky stolu ve své pracovně sestry na obvodní ambulanci. „Rudo,“ oslovila příškrčeným hlasem svého muže a po chvíli pokračovala: „Liborka odvezli ze školy do nemocnice. Byl nějakou chvíli v bezvědomí a podle pana učitele byl bledý jako stěna.“

„To má z toho vládnutí nad třídou. V nemocnici si od toho aspoň odpočine. Žádný mobil, žádný internet, musí se tam vyspat a na blbosti ve třídě zapomenout.“

„Mobil asi zůstal ve škole.“

„Zavolám učiteli, že se pro něho stavím, jak půjdu z práce.“

„Dobře,“ souhlasí tiše Liborova maminka a rozhoduje se: „Zavolám doktorovi po obědě, to už budou něco vědět.“

„Jano,“ říká rozrušeně její manžel: „To jsme to v té naší výchově dopracovali: náš kluk šikanuje celou třídu, až se z toho zhroutí. A my to klidně nechali dojít tak daleko. Musíme mnoho věcí změnit.“

„Rudo, v čekárně mám plno lidí, musím končit.“

„Jasně, Jano, hlavu vzhůru, necháme si poradit a začneme jinak,“ končí muž hovor a hned vytáčí číslo třídního učitele.

Obvodní lékařka pozoruje pootevřenými dveřmi svou sestru, jak sedí schvácená u stolu, zatímco by měla volat dalšího pacienta. Vstává a jde za ní. „Jano, máte právo mít o Libora strach. Ale ty lidi v čekárně musíme udělat. Pusťte se do práce a trochu na to zapomenete. Až budeme hotovi, tak zajedeme do nemocnice spolu.“

„Jste hodná, paní doktorko, promiňte. Zavolám tam po obědě, a pak uvidíme.“

Ve škole končí hodina matematiky, ve které žáci nic nepočítali. Děvčata i kluci ztratili zábrany a jeden přes druhého vyprávěli učiteli, co s Liborem zažívali. I jeho příznivci přiznali, že měli z vůdce strach, a proto za něho bojovali. Učitel se však podíval do očí Honzovi a příkře se na něho osopil: „Nedělej ze sebe nevinátka a chudáčka. Dělalo ti dobře, že jsi vládl nad druhými.“

Honza cosi zakoktal a sedl si s hanbou do lavice. Se sklopenou hlavou musel vyslechnout, co všechno na něho spolužáci řekli.

Je konec hodiny. Učitel se staví před třídu. Je shrbený a rozechvělým hlasem přiznává: „Je to horší, než jsem si myslel. Budu dělat všechno pro to, aby šel Libor na jinou školu.“

Ve třídě je naprosté ticho, ještě větší než při písence. „Mlčíte, takže si myslíte totéž,“ prolamuje učitel ticho a odchází.

„Pane učiteli,“ ozve se jasný dívčí hlas.

„Copak, Lucko?“

„Pane učiteli, já jsem mu odpustila. A on byl strašně rád. Mohli bychom tak začít všichni.“

„Všichni. Tedy i já. Ale já mu odpustit nechci. Jsem teď mezi učiteli za blbce, protože jsem se vždycky chlubil, že šikanu mít nikdy ve třídě nebudu. Jestli to rozmažou média, tak dostanu výpověď.“

„My vás nedáme, máme vás rádi,“ zvolá Mirka a přidá se k ní postupně snad celá třída.

„Děkuji,“ dostane ze sebe učitel a po chvíli váhání dodává: „O tom odpuštění budu přemýšlet.“

Libor se probouzí v lůžku krátce před polednem. Přistihuje se, že rukama sahá několikrát do prázdna. Ví, že mobil zůstal ve škole, ale prázdné dlaně ho svrbí. Jsem závislák, přiznává si a vzpomíná na scénu z jednoho filmu, kde chlap závislý na alkoholu pořád chmatl do prázdna, když toužil uchopit flašku s vínem.

Usíná. Ve snu prožívá hrůzu, že nemůže na Facebook a kluci a holky ho tam pomlouvají. „Ne, ne,“ křičí, „tak to není!“

Probouzí se celý zpocený. Stojí nad ním sestra. Je to ta přísná starší žena, která ho ukládala na lůžko, a on protestoval: „Chci jít domů. Mám svobodu. Nemůžete mě tu zavřít.“

„Dostaneš injekci a přejde tě to,“ pohrozila mu a to stačilo.

Od té doby už neprotestoval. A teď je ta sestra zase tady. Kde má tu injekci? Za zády? Ne, ruce má vpředu. Asi ji má někde v kapse. Vytáhne ji a vrazí mi ji do stehna.

„Ne!“ brání se v hrůze.

„Neboj se, jsi hodný, injekce na uklidnění nebude,“ utěšuje ho sestra a tón jejího hlasu je laskavý.

„A co se mnou bude?“

„Budeš obědvat.“

„Nemám chuť na jídlo.“

„Zkusíš to,“ láká ho zdravotnice tak, jak to zná Libor u maminky, když při chřipce nemá chuť k jídlu.

Osměluje se. Všechny matky jsou stejné. Zatlačím na ni. Udělá mi, co budu chtít. Musím na ni jako doma na maminku: něžně a chytře. „Chci jít domů!“

„Nemáš mobil, vid’? Ale na ošetřovně není. Nechals ho asi ve škole.“

„Pusťte mě domů.“

„Chlapče, o tom nerozhoduji já, ale pan doktor.“

„Ale vy ho můžete přesvědčit.“

„Libore, tady to nefunguje jako venku, jako možná u vás doma, kde se maminka za tebe přimluví.“

Odhalila mě, uvědomuje si pacient. Musím to zkusit jinak. Jako ve třídě. Ale nebude se vzpírat jako Mirka a Lucka? Poprosím! To platí na všechny lidi. Ještě k tomu přidám její jméno, které má na cedulce. „Sestřičko Petro, prosím vás, zaříd’te, ať mohu domů.“

Sestra mu nejenom neodpovídá, ale odvrací se od něho, aby hoch neviděl, že polyká slzy. Vychází z pokoje na chodbu. Ještě mezi dveřmi zaslechne: „Sestřičko, prosím vás.“

Sestra potlačuje slzy, aby ji nikdo neviděl. Musím do skladu, tam nikdo není. Nesmím se tomu poddávat. Nějaký přídrzlý kluk má zřejmě leukemii a já tu brečím jako nějaká začínající sestra. Ale on se jmenuje Dohnal.

Je to kluk od Jany Dohnalové. Nepoznala jsem ho hned, až se na mne teď podíval zblízka. Strašně se změnil. Jana nám ho ukazovala na fotkách, když tu ještě dělala. Strašně ho milovala. A on má leukemii! Není to na sto procent, ale laboratoř má hroznou. Jano, je mi tě líto víc než toho kluka. Ale musím na oddělení, budou mě hledat. Co když si doktor všimne, že jsem brečela. Tak mu to řeknu. Bude se divit, že ta leukemie na sedmičce je kluk od Jany.

Sestra Petra opouští svůj úkryt, mine pokoj číslo sedm a zamíří na ošetřovnu. Takřka se lekne, když se tam vřítí primář Pavel Hrouda.

„Sestro Petro,“ zajímá se starší pán, když potřebuje vyrovnat dech.

„Co se stalo?“

„Ten kluk na sedmičce má suspektní

leukemii, já si dokonce myslím, že je to jisté.“

„Vím, říkal mi to doktor Hrášek.“

„Ale víte, koho je to syn?“

„Vím. Od Jany Dohnalové.“

„Volala mi. Nedal jsem si to zprvu dohromady. Řekl jsem jí, že má velmi pravděpodobně leukemii a že ho zítra přeložíme na specializované pracoviště k došetření a léčení. Začala brečet a naříkala: ‚Pane primáři, to nemyslíte vážně!‘ To už jsem ji poznal. Nevěděl jsem, co jí mám říct. Všichni víme, jak toho kluka milovala. Začal jsem ji utěšovat, že medicína má dnes velké možnosti. Uklidnila se. Ale teď je to na mně. Dal jsem jí naději, že se jí Liborek uzdraví, ale já tomu sám nevěřím.“

„Pane doktore,“ osměluje se sestra Petra, „sám nám vždycky říkáte, že medicína není matematika, že každý člověk je jiný.“

„Sestro,“ odpovídá primář, „máte pravdu, ale ten krevní obraz má hrozný.“

„Ještě je něco mezi nebem a zemí.“

„Nevěřím v Boha, věřím v medicínu,“ odpovídá suše primář a má se k odchodu. Než však opustí ošetřovnu, tak ještě přikáže: „Až se ta Dohnalová objeví, tak mi ji pošlete.“

„Jistě,“ odpoví sestra, a když osamí, zajde se podívat do zrcadla. Ano, padesátka se na ni podepisuje. I když jsem tlustá, tak se vrásky prodírají. Jakkak asi bude vypadat Jana? Byla krásná, když odcházela od nás na obvod. Jakkak se na ni podepsal ten přidržený kluk? Musím ji srdečně přivítat a potěšit. Ale jak, když nevěří? Řeknu jí to naplno: ať se naučí modlit, to je jediné, co jí může pomoci, když jí primář nic neslíbí.

Tereзка se vrací ze školy a těší se na maminku, která by měla být doma. A je tomu tak. Dokonce se před ní otevírají dveře, jako by tam byla namontována fotobuňka. Musím pomalu, aby na mě maminka nevybafla. Schválně se mi schovává. Když se jí to podaří, tak mě obejmě zezadu, přiloží mi na oči dlaně a bude se ptát: „Kdo je to?“

„Mami,“ vzkřikne Tereзка, když maminku zahlédne, ale do náruče jí neskočí.

Zarazí ji její uplakané oči, takřka připažené ruce a potom i pohřební tón hlasu: „Terežko, Libor je nemocný.“

„Má chřipku?“

„Ne, ale je skoro jisté, že má leukemii.“

„Co to je?“

„Krev se skládá z bílých a červených krvinek. Stane se, že těch bílých roste mnoho, mnohem víc, než je potřeba. Utlačují ty červené, takže jich je stále méně a méně.“

„A to je špatné,“ vydechne Tereзка.

„Ano, moc špatné, na to se umírá. Libor je v nemocnici, půjdu ho navštívit, zůstaň doma, raději tam se mnou nechod.“

„Dobře,“ souhlasí Tereзка a dodává: „Pozdrav ho ode mne.“

„Ano,“ slíbí maminka a je rychle pryč.

Tereзка je sama doma a pocítuje podivnou tíseň. Rozhoduje se rychle: půjdu ven za Rexem. Bráška za ním také chodí, když se doma pohádá anebo ho něco trápí. Řeknu mu, že je Libor nemocen. Beztak to ještě neví.

Tereзка ví, že ve školním oblečení za psem jít ven nesmí. Proto se převléká do sportovního a běží za ním do zadní zahrady, kde má pes boudu i prostor k běhání. Vlčák ji vítá tak radostně, že ho nemůže ani pohladit. Teprve až se zvíře zklidní, tak mu pomalu sděluje: „Libor, víš, tvůj kamarád je nemocný. Je v nemocnici. A je moc nemocný.“

Vlčák přestává poskakovat a cítí, že mu Tereзка chce říct něco vážného, smutného. Stojí schlíple, a když děvče několikrát smutným hlasem opakuje bratrovo jméno, tak pes pochopí, že se děje něco zlého s jeho kamarádem. Začíná pískat a domáhá se propuštění z ohrady.

„Tam nemůžeš,“ vysvětluje mu Tereška a stále znovu opakuje: „Libor není doma.“

Slova doplňuje děvče gesty, takže je přesvědčeno, že pes chápe, jak je jeho kamarád nemocný a není mu dobře.

„Zůstaň tady!“ poroučí Tereška psovi a otevírá si branku k odchodu.

Pes se však prosmýkne zároveň s děvčetem na volnou zahradu a běží k plotu, který odděluje pozemek od ulice. Plácne tlapou na kliku branky, která se otevírá. Tisíckrát napomínala maminka děti, aby branku zamykaly, a sama teď v návalu smutku a starostí o Libora sama zamknout zapomněla.

„Rexi, Rexi!“ volá marně Tereška.

Pes se ani neohlédne a běží ulicí neznámo kam. Jde hledat Libora. Neměla jsem mu to vykládat, vyčítá Tereška sama sobě. Ale přece ho nemohu nechat samotného venku. Nemá koš ani vodítko. Musím za ním.

Tereška vbíhá do domu, v chodbě si bere vodítko a vybíhá ven, aniž by zamkla. Přitom nahlas říká modlitbu, kterou zná ze skautu: „Můj milý anděli strážný, děkuji ti, že jsi stále se mnou, dávej mi dobrá vnuknutí, ochraň mě ode všeho zlého, pros za mě Pána Ježíše, aby mé jednání i má slova byla vždy ve shodě s vůlí Boží.“

A k modlitbě dodává: „Ať najdu psa, prosím.“

Běží ulicí a modlí se: „Pane Bože, ty víš všechno. Ukaž mi, kam mám utíkat, abych našla Rexe.“

Přibíhá na rozcestí. Mám se dát napravo, nebo nalevo? Anděli, co myslíš? Jestli to nevíš, tak se zeptej Pána Boha, kde je Rex.

Cítí, že se má dát napravo, a tak tam odbočuje. Kdyby se dala doleva, běžela by proti tatínkovi, který se vrací autem z práce domů. Vedle na předním sedadle má pohozený mobil, který si vyzvedl ve škole. Jede domů, aby nebyla Tereška sama doma. Zděsí se, když nachází otevřenou přední branku i dveře do domu. „Tereško, Tereško!“ volá na všechny strany v domě i venku na zahradě. Tam si všímá, že je otevřena i branka ze psí ohrady. Šla se psem. To je dobře. S ním je v bezpečí.

Poněkud uklidněn vchází do domu. I na něho tam dopadá tíseň ze samoty. Uvědomuje si, co by byl bez manželky a dětí. A přitom se k nim mnohdy chovám, jako by nebyly. Zalezu do své pracovny a vymýšlím programy. Proč tam nejdu teď? Protože myslím na Libora i na Janu, která o něho plakala. A bojím se o Terešku, která je někde se psem. Jak dobré to mají křesťané, když se mohou opřít o někoho nad sebou. Já se musím opřít o sebe. Ale jak jsem vratký, když jsem zůstal v domě sám - jako opuštěný kůl ve zbouraném plotě.

Muž si sedá na lavici a představuje si, jak bude jiný, až uslyší zvonivý hlásek Terezky. Vyběhne za ní a bude ji tisknout k sobě jako nikdy. Bude zase tátou, jak to má být.

V nemocnici

Terezka utíká, nabírá dech, s námahou stoupá do kopce, když hledá uprchlého psa. Dostává se tak k větší křižovatce, kde neví, kterou ulici má zvolit. Zůstává stát pod vysokým smrkem, který ji kryje před odpoledním sluncem. Můj anděli strážný, porad' mi, kam mám jít dál. Nejsem na špatné stopě? Co když tu Rex vůbec nešel? Nemám se vrátit domů? Co když je už Rex doma? Ale on šel za Liborem, který není doma, ale je v nemocnici. Mám nápad: jestliže utekl Rex za Liborem, který je v nemocnici, tak pes bude teď u nemocnice. Díky, můj anděli, dobře jsi mi poradil, běžím do nemocnice.

Ale kde je nemocnice? Terezka se bezradně rozhlíží na všechny strany. Tu zaslechne za sebou: „Dívenko, hledáš někoho?“

„Ne,“ odbývá nejprve Terezka neznámou starší ženu, ale pak si dodá odvahy: „Kde je tu, prosím, nemocnice?“

„To musíš tady doprava, pak rovnou ulicí, která se zatočí... Víš co, já ti to raději nakreslím,“ rozhoduje se žena a vytahuje z kabelky malý zápisníček s propiskou.

Brzy má mapku hotovou a podává ji Terezce, která se raduje: „Jé, vy to máte krásně nakreslené a tu vidím šipky, kam mám jít. To tam budu za chvíli.“

„Musíš počítat nejmíň půl hodiny.“

„Děkuji, budu tam dřív.“

„Jenom pomalu, ať se ti nic nestane,“ radí jí nakonec žena, která v sobě nezapře bývalou učitelku.

Terezka se rozběhne určeným směrem. Přitom nezapomíná na anděla strážného, jak je to učí Mirka s Luckou ve skautu. V duchu se modlí: „Díky, můj anděli. S tou paní se ti to povedlo. Teď mi pomoz, ať dorazím zavčas k nemocnici.“

Kdyby tak věděla, že zatímco ona míří k nemocnici, tak pes se vrací po své stopě domů! Dobíhá až k brance, která je zavřená. Sedá si na bobek a chystá se na sebe upozornit vytím. Láká ho však množství pachů ze stop před brankou. Nejčerstvější je pach tatínkův, ale i vůně Terezky je ještě silná. A její stopa pokračuje pryč od domu. Psovi to nedá, vydává se po ní. S čenichem při zemi běží po Terezčině stopě. Prožívá psí starost, neboť se vydal na pomoc Terezce. Prožívá však také psí radost, neboť je na svobodě, kde cítí milovanou osobu, a může jít sám za ní. Pach stopy je chvílemi intenzivní, pak se ztrácí pod nánosem mnoha dalších stop. Ale Rex se nedá. Vrací se, znovu najíždí do Terezčiných stop, až se mu daří najít jasné pokračování její cesty v další ulici.

V nemocnici prožívá Liborova maminka hotová muka. Její syn ji bombarduje stále znovu prosbami, výčitkami a výhružkami, aby ho vzala z nemocnice domů. Marně se mu snaží vysvětlit, že je zdravotní sestra a ví, že domů nemůže. Na to Libor stále znovu odpovídá: „Když jsi zdravotní sestra, tak mě můžeš ošetřovat doma.“

„Doma nemám žádné zařízení.“

„Píchat injekci mi můžeš.“

„Jenom injekcemi tě nevyлéčím.“

„A co mám vlastně za nemoc, že to doma nevyлéčíš?“

„Našli ti něco v krvi.“

„Nějaký zánět?“

„Něco takového.“

„Tak na to stačí antibiotika, ne?“

„Nestačí.“

„Tak co to mám za nemoc? Řekni mi to, anebo mě vezmi domů.“

„Neumím ti to říct, proto musíš být v nemocnici.“

Libor si sedá v lůžku a zvedá ruku, aby zvýraznil své naléhání. Ruka mu však poklesne, když se ve dveřích objevuje primář oddělení. Přistupuje k lůžku a zadívá se zkoumavě na

mladého pacienta, který se odváží naléhat i na něho, když mu panovačně předhazuje: „Nic tady se mnou neděláte, tak mě pusťte domů!“

Maminka sklopí hlavu, když se stydí za takové chování syna. Lékař se snaží zachovat klid, ale i na něm je vidět, jak se ho drzost mladíka dotkla. „Nic neděláme..., dobře,“ odpovídá lékař zamyšleně i nazlobeně, „protože s tebou nic neděláme, tak musíš do jiné nemocnice.“

„Nikam nepůjdu. Maminka vám to nepodepíše. Nemůžete mě jenom tak někam odvést.“

„Nemůžeme. Ale tvou maminku jsem s tvým zdravotním stavem seznámil a ona samozřejmě s převozem souhlasila.“

„Domluvili jste se na mne beze mne. Já do toho mám také co mluvit. A já chci jít domů.“

„Když to chceš vědět,“ říká primář důrazně, „tak poslouchej: doma umřeš.“

„Co? Vy mi vyhrožujete?“

„Pouze oznamuji tvoji nemoc.“

„Jak se jmenuje?“

„Zjistili jsme ti v krvi obrovské množství bílých krvinek. Vypadá to na leukemii.“

„Co to je?“

„Bílé krvinky bují na úkor červených. Říká se tomu lidově rakovina krve. Takovou nemoc u nás léčit neumíme.“

„To není pravda,“ téměř křičí Libor, „chcete mě dostat pod sebe.“

„Je to hodně pravděpodobné. Proto tě zítra převezeme na specializované pracoviště. Nechtěl jsem ti říkat všechno hned na rovinu, ale sám sis o to řekl. To je všechno. Na shledanou.“

Primář odchází a Libor si zabořuje hlavu do polštáře. Přitom naříká: „Ne, to není pravda. Mami, že to není pravda!“

Maminka chvíli mlčí, ale pak s hlasem plným bolesti tiše říká: „Je to pravda.“

„Tak já mám rakovinu a na tu se umírá.“

„Proto musíš na specializované oddělení, kde upřesní tvou nemoc a budou tě léčit.“

„Specializované oddělení, daleko od domu. Tam budu nic. To je konec mého vládnutí.“

Maminka na to už nic neříká. Ale po minulých scénách ji napadá: asi ta nemoc musela přijít, aby mu napravila pokřivenou mysl, která chce pořád jen vládnout. Na onkologii bude jeden z mnoha těžce nemocných a tam vládnout nebude.

Mirka s Luckou se vracejí domů z keramiky. Obě však nemyslí na to, co dneska v kroužku podnikaly. Stále se jim vrací myšlenka na Libora. Jakkak mu asi je? A co má za podivnou nemoc? Je ještě v nemocnici, anebo už je doma?

Mirka pokládá otázku: „Proč na něho pořád myslíme, když se k nám tak zle choval?“

„Mně je ho líto,“ odpovídá Lucka, „pořád vidím ty jeho vyplašené oči. Taký proto jsem mu hned odpustila“

„Uvidíš, až se uzdraví, jaké bude mít oči.“

„Vím, že všechno bude jako dřív, i když teď si ho tříd'as pohlídá.“

„Anebo se vůbec nevrátí a půjde do jiné školy.“

„To by bylo vůbec nejlepší. Ale kdoví, jak je mu teď.“

„Já bych těch úvah už nechala a šla bych se za něho pomodlit,“ navrhuje Mirka.

„Jdeme, to je to nejlepší, co pro něho můžeme udělat. Pan farář onehdy říkal v kázání, že jsme odpovědní za lidi kolem sebe. Vždycky se za ně máme modlit.“

„Pamatuji si na to, když řekl, že nejdůležitější je za druhé se modlit.“

„A když se modlíme, tak otevíráme srdce Bohu a on nám tam vlévá touhu milovat Boha i bližní.“

„Přesně tak,“ souhlasí Mirka, která si na kázání pana faráře také dobře pamatuje.

„Takže jdeme do kostela?“

„Jasně a hned. Tam svou starost o Libora, co s ním bude, svěříme Pánu Ježíši. On už si s tím poradí.“

Liborův tatínek je doma jako v kleci. Nejraději by se rozjel do nemocnice, ale ví, že musí čekat doma, kdyby se Terečka vrátila. Kdyby tak věděl, že se dcera blíží k nemocnici a Rex je už pár desítek metrů za ní. Stále s čumákem u země sleduje stopu. Terečka se otáčí dozadu, jako by cítila něčí blízkost. A spatří Rexe, jak ji stopuje.

„Jde za mnou,“ zvolá a vzápětí křičí: „Rexi, Rexi!“

Pes zvedá hlavu, a když uvidí Terečku, tak se rozbíhá za ní. Těsně před děvčetem brzdí, přesto do ní trochu naráží. Terečka to ustojí a už objímá psí hlavu a hladí ho: šťastného psa, který splnil svůj úkol.

„Ty můj Rexíku, ty můj Rexíku,“ opakuje děvče stále znovu, až se zarazí, když si uvědomí, proč tu vlastně oba jsou.

„Libor je tam,“ sděluje Terečka psovi a ukazuje přitom na nemocnici.

Pes zaštěká a Terečka ho musí chytnout za obojek, aby neběžel do nemocnice. Co mám dělat, přemýšlí. Pustí nás do nemocnice? Ale Rex by Liborovi pomohl. Vždycky si u něho hojil bolístky, když ho něco trápilo. Zkusím to, třeba projdeme přes vrátnici bez problémů a pak dojdeme pod okno, kde leží. Ale najdu to okno? To teď nebudu řešit. Nejprve musím projít s Rexem vrátnicí. Kdybych aspoň měla vodítko, povzdechne si a chytne psa za obojek.

Tak dojdou k vrátnici. Děvče se snaží projít i kolem závory, jako by se nic nedělo. Ale pro vrátného se děje něco nepřipustného. Proto na Terečku s Rexem zakřičí: „Stůj! Pes do nemocnice nesmí!“

„Musíme jít za Liborem. Je nemocný a pes ho potěší.“

„V žádném případě.“

Terečka vběhnou do očí slzy. Tolik se namáhala, než sem došla. A teď je tak blízko cíle. Vrátný má dobré srdce. Je jí děvčátka líto, ale pustit psa do nemocnice nemůže.

„Děvče, vrať se s tím psem domů. Mám to zakázané, zvíře do nemocnice vpustit nesmím.“

„Hned se vrátíme. Nikomu to vadit nebude.“

„Ale bude. A já dostanu výpověď, že jsem vás tam vpustil.“

„To bych nerada,“ přiznává Terezka a obrací se k odchodu.

Domů však s Rexem nejdou. Obchází nemocnici podél plotu, až se dostanou do míst, kde jsou k jedné z nemocničních budov nejbliž. Třeba je tady, říká si Terezka a skrčí se k psovi tak, aby měla svou hlavu vedle jeho hlavy. Přitom mu pomalu a zřetelně říká: „Tam je Libor. Tam je Libor!“

Rukou ukazuje na nemocniční budovu a pes to chápe. Je to pro něho výzva, aby se dostal ke svému lidskému kamarádovi. A když se nemůže za ním rozběhnout, ani se k němu nějak přiblížit, tak mu zbývá jediné: štěkat.

Rexův štěkot se rozléhá daleko do okolí. Dorazí i do pootevřeného okna pokoje, ve kterém leží Libor.

„Mami!“ vzkřikne mladík, „slyšíš?“

„Ano. To je náš Rex.“

„Co tu dělá?“

„Našel tě, když jsi nebyl doma.“

„To není možné. On je tak dobrý. Musím za ním.“

Libor vylézá z lůžka a zcela otevírá okno. Maminka je v mžiku vedle něho. A už se vidí: maminka, Terezka, Libor i štěkající pes. Mávají na sebe a jsou takto spolu silní: Libor nemyslí na nemoc, maminka se o něho nebojí a Terezka s Rexem se radují, že je našli.

Mirka se vrací domů. Jenom krátce pozdraví maminku a běží nahoru. „Babi,“ volá ještě na chodbě, a když vejde dovnitř, tak sděluje: „Libor je v nemocnici.“

Babička ji usazuje naproti sobě ke stolu a naslouchá všemu, co se dneska stalo. Když skončí, tak svou vnučku pohladí a slíbí jí: „Budu se za něho modlit. Neboj se, Pán Bůh to využije k dobrému.“

„Babi,“ šeptá Mirka, „já jsem tak šťastná, že tě mám.“

„Já taky, že mám tebe. Pojd', pomodlíme se za Libora spolu.“

Lucka si musí odemknout, protože nikdo není doma. Maminka je ještě v kadeřnickém salónu a tatínek je na služební cestě. Kdybych to měla jako Mirka..., povzdechne si. Samota ji tísní na chodbě, v koupelně i v kuchyni a v jejím pokoji. Představuje si Mirku, na kterou čeká vždycky babička. Kdybych já ji měla, byla bych u ní celé hodiny. Dost toho bečení, napomíná sama sebe. Napíšu si úkoly a možná mezitím přijede táta.

Když otevře sešit, tak i z něho na ni vyskočí samota, která ji tísní. Budu se modlit, napadá ji. Tak nebudu sama. Vytahuje ze šuplíku kříž a staví ho na stůl. Při pohledu na něj se však cítí osamělá, jako je sám i Ježíš na kříži. Budu se modlit s někým. Nejlépe s Pannou Marií. Rozepíná si řetízek na krku a pokládá si na rozevřenou dlaň medailku. Svírá ji a pak zase rozevívá. Dívá se na ni a cítí, že není sama. Zalévá ji teplo, které poprvé pocítila v kostele pod plastikou Panny Marie. Ano, jsi tu se mnou, Panno Maria. Vím, že se mi takto hlásíš. Jsem tvoje Lucka a ty mi nabízíš růženec, vím to. Už si ho беру do ruky a tisknu křížek.

„Věřím v Boha,“ začíná se dívka modlit a přitom pohlédne na kříž jako Maria, když kdysi stála na Golgotě. Jednou rukou svírá Lucka mezi prsty zrníčka růžence a ve druhé v dlani cítí medailku Panny Marie. A prosí za rodiče, aby se jí vrátili šťastně domů.

Věř mi, a já tě potěším

Po odchodu maminky se cítí Libor v nemocnici osamocený a bezmocný. Stále znovu se ptá sám sebe: Co mám dělat? Přitom se přistihuje, jak rukama sahá do prázdna anebo prsty ťuká do příkrývky. Jsem já to ale závislák, nařiká sám nad sebou. Kdybych měl mobil, tak bych najel na Facebook, tam vždycky někdo je. Anebo bych zabíjel čas hrami – mám jich tam na rozdávání.

Zadívá se na sousední lůžko. Toho kluka vedle přivezli po něm. Stále nařikal, a tak ho uspali. Třetí lůžko je prázdné, pěkně ustlané. Sestry říkaly, že tam ležel nějaký Šimon, kterého ráno propustily. Co mám dělat, když tu nikoho nemám? Na chodbu nesmím. Ale co kdybych to zkusil? Nemůžou se mnou udělat nic víc než mě seřvat. A tomu se umím bránit.

Stmívá se. Na pokoji je šero, ale jakmile Libor vystrčí nos na chodbu, tak všechny plány o nějakém úkrytu padají. Je tu tak jasné světlo, že pozorným sestrám neunikne nic. A je tomu tak. Z ošetrovny vychází starší sestra a volá: „Kampak? Máš ležet, aby ses tu někde nevybulil.“

Kdyby to řekl nějaký muž, tak by zřejmě Libor poslechl, ale protože ho napomíná sestra, tak si připadá jako doma, kde může mámě odmlouvat. „Nechci ležet, je to tam strašná nuda.“

„Musíš ležet. A chodit jenom v doprovodu. Už jsi dneska jednou zkolaboval.“

„Je to moje tělo, můžu si s ním dělat, co já chci.“

„Ale já mám za tebe zodpovědnost. Někde spadneš, narazíš se a já si to vypiju.“

„Já si budu dělat se svým tělem, co chci,“ téměř křičí Libor na sestru, která k němu přibíhá a snaží se ho dostrkat na pokoj.

Libor se jí však postaví a vysmívá se: „Takto se mnou nepořídíte. Já na pokoj nepůjdu.“

„Patriku!“ volá sestra a musí to několikrát opakovat, než ze dveří prvního pokoje vykoukne kudrnatá rezavá kštica, pak do ruda planoucí široké líce, poseté pihami.

Vysoký statný muž je Ir, vzal si za ženu Češku, která byla v jeho zemi jako au-pair. Dokončuje si potřebnou rekvalifikaci pro záchrannou službu a zatím pracuje v nemocnici jako ošetřovatel. Jakmile ho Libor spatří, lekne se ho podobně, jako když se doma na něho chystá táta. Chce utéct na pokoj, ale cítí se slabý, potí se, bledne. Sestra vykřikne a ošetřovatel přibíhá na pomoc. Obejme vrávorajícího pacienta a položí ho na blízkou lavičku. Jsou si blízko tvářemi i očima. Libor je bledý, vystrašený, chvěje se zimou a mžourá v prudkém světle zářivky. Patrik hlídá vypoulenýma očima každý pohyb pacienta. „Je ti už líp?“ ptá se mírně.

Také proto se mu Libor podřizuje a nechá se odvést na pokoj. Muž tam rozžihá světlo a ukládá zkrotlého pacienta na lůžko. Usměje se na něho a předává jej do péče sester.

Paní Libuška se vrací z práce domů. Ještě teď cítí mezi prsty vlasy poslední zákaznice, Měla je tvrdé a vzpurné, takže se nadřela, než všechno dopadlo ke spokojenosti náročné ženy. Těší se domů. Filip je sice ve službě a přijde až pozdě večer, Vilém také cosi má, ale čeká na ni Lucka. Udělají si na večeri nějakou rychlovku a pak si budou dopodrobna povídat o tom Liborovi. Zabočují do úzké ulice, kterou nerada chodí. Chodníky jsou špatně osvětlené, chodí tady málo lidí, a tak se tu bojí. Ale už se tak těší domů, že nechce ztrácet čas obchůzkou.

Uklidní se, když vidí před sebou prázdný chodník. Na druhé straně jde nějaká starší žena. Ale co se to děje? Ta žena padá! Uklouzla nebo co? Půjdu ji zvednout. Ale je u ní nějaký chlap. Kde se tu náraz vzal? Pomáhá té stařence na nohy? Anebo? Snad ne! Musím ho zahnat. „Co to děláte? Pusťte ji!“ křičí Libuška tak silně, jak může.

Teď už Libuška jasně vidí, jak lupič vytrhává přepadené kabelku. Bojí se, ale přesto přebíhá silnici a staví se muži do cesty. Dostává úder do břicha a padá na zem. V první chvíli se nemůže nadechnout, pak přece jenom popadá dech a vykřikne o pomoc. Cítí bolest v hrudníku v místě, kde dopadla na obrubník. Zvedá se a dosedá na okraj chodníku. Co se mi vlastně stalo? Nohy mám zdravé. Ruce taky a hlava mi nekrvácí. Ale co ta žena? Stále leží na chodníku. Musím zavolat sanitku. Nejlépe 155, oni už zařídí všechno.

Když Libuška skončí hovor, pohlédne k přepadené ženě. Už není sama, kdosi jí poskytuje první pomoc. To je dobře, já bych teď nemohla. To je asi šok, když se chvějí po celém těle. Ještě že už houká sanitka a blikají policajti. Copak asi dělá Lucinka? Z té večere nic nebude. Musím jí co nejdříve zavolat, ale asi až z nemocnice.

Lucka už před hodinou skončila modlitbu růžence, ale kříž si na stole ponechala. Vytáhla si učení, zvládla úkol do českého jazyka, ale s matematikou nemůže pohnout. Více než na příklady myslí na maminku. Venku se už setmělo, měla by být už doma. Začíná mít o ni strach. Do práce může volat jenom tehdy, když něco nutného potřebuje. Proto mobil do ruky nebere. Až teď, když se přístroj rozezvučí voláním od maminky. Přijímá hovor a hned říká: „Mami, kde jsi tak dlouho? Mám už o tebe strach.“

„Víš, Lucinko, já jsem v nemocnici.“

„Jsi nemocná?“

„Ne, půjdu teď na rentgen, jestli nemám zlomená žebra.“

„Spadla jsi?“

„Shodil mě lupič, když jsem šla pomoci jedné babičce.“

„A bolí tě to?“

„Dá se to vydržet. Ale už mě volají na rentgen, musím končit. Ozvu se ti. Nevolej!“

„Dobře,“ odpoví Lucka a rozbřečí se.

Přitom pohlédne na kříž. Tak jsem se modlila, a tohle! Proč jsi ji, Pane Ježíši, neochránil? Zavolám panu faráři, ať mi to vysvětlí.

Vzápětí už ubrečeným hlasem chrlí do mobilu: „Otče Michale, modlila jsem se, moc jsem se modlila. Maminka pomáhala přepadené ženě a lupič jí ublížil. Proč ji Pán Ježíš neochránil, když jsem se za ni modlila?“

Otec Michal rozvážně odpovídá: „Lucko, je mi líto tvé maminky. Snad to nebude moc vážné. Víš, Pán Bůh nebere lidem svobodu, nechá je dělat, co chtějí. Mnohdy nás ochrání,

někdy ne. Ale modli se za maminku a Pán Bůh ji neopustí. Pomůže jí. A dá vzejít něčemu dobrému.“

„Já už se teď nedokážu modlit.“

„Snaž se. Já se budu taky modlit.“

„Já asi ne,“ odpovídá Lucka a končí rychle hovor.

Když odloží mobil, zadívá se na kříž. Ježíš taky trpěl a nezachránil se. A to bylo mnohem horší, než zažila teď maminka. Budu se modlit, i když nevím jak. Kdybych tak měla babičku jako Mirka. Zaběhla bych za ní, a ona by mi pomohla. Ale to jsou plané úvahy. Když se teď nedokážu modlit, tak alespoň udělám dobrý skutek. Vyluxuji v pokoji, i když má brácha tento týden službu.

Zcela jiné starosti má Mirka. Rozhodla se, že si dnes vybojuje na rodičích přístup na Facebook. Jakmile přišla od babičky, tak si udělala úkoly a s chutí se naučila do všech předmětů. Takto vyzbrojená čekala na vhodnou chvíli. Tatínek se vrátil z cesty dříve než jindy. Počkala, až se ho brášci s Emilkou nabaží. Vešla do kuchyně, když měli rodiče chvíli pro sebe.

„Neruším?“ zeptala se a hned začala: „Chtěla jsem se domluvit, že už bych se potřebovala přihlásit na síť, na Facebook.“

Tatínek pozvedl hlavu a trochu podrážděně řekl: „Nedávno jsme si řekli, že se bez toho obejdeš.“

„Tati, jsou tam ze třídy všichni. Jsem mimo, když nejsem s nimi.“

„Nejsou tam zdaleka všichni,“ oponoval otec.

„Chci tam mezi ně. Všechno si tam řeknou, a já nic nevím.“

„Řeknou si tam i mnoho věcí, které nejsou správné. A pak: to znamená, že takto odhalíš i celou naši rodinu.“

„Ne, budu se bavit jenom o třídě.“

Do rozhovoru se vložila maminka. „Víš, Mirko, sociální sítě berou soukromí, berou čas, svádějí ke všeobecnému názoru. Mohou člověka připoutat k počítači. Věř nám, že to s tebou myslíme dobře, když ti to zatím nedovolujeme.“

„Jste nemožní, zastaralí, nerozumíte dnešní mládeži...“

„Dost,“ vykřikl tatínek, „ještě na Facebooku nejsi, a už nás takhle urážíš. Jak bys teprve mluvila, kdybys tam pořád nasávala všechny možné názory.“

Maminka se rozplakala a mezi slzami řekla: „Nenapadlo mě, že bys nás takto mohla posuzovat.“

Mirka se hájila: „Chtěla jsem vás vyprovokovat.“

„Tím, že jsi nás urážela. Alespoň vidíš, jak jsi ještě nezralá.“

„S vámi se nedá bavit,“ vykřikla Mirka a vyběhla z kuchyně do své trůvny, kterou má pod schody na půdu. Tam ještě ve vzteku zavolala otci Michalovi, který je ujistil, že mu mohou zavolat vždycky, když budou potřebovat. Vysypala mu všechno, jak se s rodiči pohádala. Ani otec Michal jí nešel na ruku a důrazně jí připomněl, že se má k rodičům chovat s úctou. „Věř jim,“ řekl jí nakonec, „máš hodné a rozumné rodiče, s nimi nejdál dojdeš.“

Mirka stále sedí ve své trůvně, i když maminka už dávno volala na večeri. Zůstala tu a

rodiče ji nenutili sejít dolů. Sedí a nevzteká se. Je jí líto, že není tam dole s ostatními kolem stolu. Je jí líto, jak se při hovoru chovala k panu faráři. Nechápe sama sebe, jak mohla otci Michalovi na konci říct: „Myslela jsem, že mě podpoříte. Tak vám pěkně děkuji.“ Kdyby mě tak slyšela a viděla babička. Jak jsem mohla být tak hnusná? Všechno kvůli tomu pitomému Facebooku. Mirka má od pláče opuchlé oči, ale dolů jít nedokáže. Cítí, že pošpinila lásku rodičů a nikdy už to nebude jako dřív.

Tereзка se vrátila s maminkou z nemocnice v dobré náladě. Cestou si spolu dokonce povídaly, že na specializovaném pracovišti se diagnóza nepotvrdí a Libor se vrátí zdravý brzy domů. Psovi zanesla Tereзка za odměnu klobásku, kterou si vyprosila na mamince.

Tatínek však pohodu příchodích nesdílel. Byl vystresovaný dlouhým čekáním doma a nechápal, jak mohou být obě tak veselé při Liborově nemoci. Navíc si radost manželky vysvětlil tak, že Liborovi opět ustupuje.

Všechno by se dalo vysvětlit, kdyby maminka všechno svému muži vyličila. Ona však hned vznesla požadavek: „Libor zítra odjíždí na specializované pracoviště. Bude od nás dost daleko. Bude potřebovat mobil, musíme mu ho vrátit.“

Otec se rozčílil: „Tak je to! Na mobilu jste se domluvili. Proto jste přišli s tak dobrou náladou. V žádném případě. My mu dáme mobil a on bude zase vymýšlet špatné věci.“

„Ale přece s ním budeme chtít mluvit.“

„Na každém oddělení je telefon.“

„Jsi na něho strašně přísný.“

„A ty mu všechno dovoluješ.“

„Je nemocný, potřebuje mobil k zábavě.“

„A k šikanování druhých.“

„Je teď jiný. Bojí se nemoci.“

„Kéž by se změnil. Já mu nevěřím, a proto mu mobil nedám.“

„Koupím mu nový mobil, když jsi takový.“

„Tak to bude rozvod,“ ukončil otec důrazně rozhovor a odešel do své pracovny.

Všechno se to událo v přítomnosti Terezky, která se rozplakala a objala maminku.

„Neboj se,“ uklidňovala ji rozrušená žena, utěšit ji však nemohla.

Navíc se maminka pustila do přípravy večeře, a tak zůstala Tereзка se svým strachem sama. Odběhla do svého pokoje a mobilem zavolala Mirku, která však měla svoje problémy a neměla sílu řešit další. Proto Terezku odkázala na pana faráře.

Otec Michal Terezku vyslechl a slíbil jí: „Já se budu za vaši rodinu modlit.“

„Děkuji, otče,“ odpověděla Tereзка, „a co mám dělat já?“

„Ty se modli také. A buď ve střehu, abys mohla rodiče usmířit.“

„Jak?“

„Třeba tak, že chytneš jednou rukou tatínka a druhou maminku. A nepust' je, dokud se neusmíří.“

„Dobře, otče,“ byla Tereзка šťastná za radu a slíbila: „Jdu se modlit a číhat.“

„S Pánem Bohem se ti to podaří,“ ukončil kněz hovor a bez jakékoliv prodlevy se vypravil do kostela.

Vešel do chrámu a pečlivě za sebou zamknul, aby zde byl zaručeně a nerušeně sám. Nerozžal světlo, stačilo mu osvětlení z ulice. Došel až ke svatostánku. Těžce doklekl na oltářní stupeň. Tížila ho starost o Libora a jeho rodinu, Lucku a její maminku a Mirku, která se zachovala tak, jak by to do ní neřekl.

Klečí tak již čtvrt hodiny a stále znovu opakuje Pánu Ježíši problémy, které ho tíží. Necítí však žádnou odpověď. Naopak: všechno se mu zdá být bezvýchodné a beznadějné.

Vstává a vystupuje po schůdcích až ke svatostánku. Chvilí váhá, ale pak už pevně klepe na dvířka svatostánku. Přitom nahlas říká: „Pane Ježíši, tluču, protože ty jsi řekl, že ten, kdo

tluče, tomu bude otevřeno. Pane Ježíši, řekni mi, prosím, proč to všechno došlo tak daleko. Otevři a řekni mi, co mám dělat s Terezkou, Luckou a Mirkou.“

Dvířka zůstávají zavřená a kněz namísto klepání objímá svatostánek svými širokými pažemi. Přitom šeptá: „Můj Ježíši, mám tě moc rád a nespustím se tě, dokud mi neodpovíš.“

Zaklání hlavu a otevírá oči. Vidí tak na kříž nad svatostánkem. „Můj Ježíši,“ šeptá kněz, „už rozumím a věřím. Jsi s námi, i když trpíme, nejednou i nespravedlivě, jako jsi trpěl ty nespravedlivě na kříži. Ale vstal jsi z mrtvých! Věřím, že jsi s námi v utrpení, když neseme svůj kříž, ale vyvedeš nás a přitom ještě obdaruješ. Vím to, Pane Ježíši, a věřím ti. Řeknu to i Terezce, Lucce a Mirce.“

Kněz vytahuje z kapsy mobil a píše SMS zprávu: Pán Ježíš ti vzkazuje: „Drž se mě za ruku a já tě vyvedu z tvého soužení. Nemohu mnohému utrpení zabránit, protože jsem dal lidem svobodu, ale vždycky mohu z něho vyvést. Věř mi a já tě potěším.“

Do ticha kostela zazní trojí pípnutí po odeslání zprávy. Pak už kněz naposledy poklekne a odchází s Ježíšem v srdci. Je klidný, protože věří, že svá srdce otevřou Ježíši i Tereška, Lucka a Mirka. A proto zažijí Kristův pokoj i moc.

Patrikův příběh

S postupujícím večerem se cítí Libor v nemocnici stále lépe. Pomohly mu k tomu léky, ale i to, že se prospal. Od sestry, která mu přišla zkontrolovat krevní tlak, ví, že je pár minut po dvacáté hodině. Opět se ptá sám sebe: Co mám dělat? Už sice ví, že kluk ležící na lůžku vedle něho se jmenuje Radim. Řeč s ním však žádná není, vypadá to, že pořád spí. Rozhodně však nemluví. Liborovi nezbyvá nic jiného než přemýšlet. Vzpomíná na všechny doma, vrací se k odpolední návštěvě, stýská se mu po všech, dokonce i po tátovi. Představuje si Rexe, který na něho čeká: v duchu ho slyší, jak vždycky zapíská radostí, když uvidí svého kamaráda, a pak trpělivě naslouchá všemu, co ho trápí.

Libor se brání přemýšlení o své nemoci. Ale nakonec se tomu nevyhne. A tak si v duchu promítá rozhovor s primářem a představuje si zítřejší cestu do jiné nemocnice. Za jak dlouho se vrátím domů? A vrátím se vůbec? Jeho přemýšlení se zrychluje: v duchu vidí před sebou všechny obličeje z dnešního dne. A všechny mu najednou připadají podezřelé z toho, že mu něco tají. Úsměvy, pohledy, slova všech zdravotníků a nakonec i maminky dešifruje jako příkrývky té hlavní zprávy, že je už odsouzený k smrti. Ale já nechci umřít! Bojím se umírat. Kdo bude při umírání se mnou, když maminka zůstane tady? Bojím se umírat! Nechci umřít.

Opouští lůžko a zamíří k oknu. Tudy je cesta ven z vězení tady v nemocnici. A není to vysoko! Jenom zvýšené přízemí. Oblečení mám ve skříni, klíček mi dali. Půjdu říct mamince, aby byla se mnou, až budu umírat.

Libor se vrací k lůžku, ve stolku nahmatá klíček od skříně s oblečením. Převléká se a stále znovu si přitom říká: teď mě nikdo nesmí uvidět. Rychle, než přijde nějaká sestra. A teď k oknu. Rychle otevřít a zmizet.

Okno je otevřené na šikmo k větrání. Libor zkouší okno otevřít, ale v nervozitě spíše klikou lomcuje, než potřebně manipuluje. Konečně! Cesta je volná.

„Libore, co blbneš!“ vzkřikne ošetřovatel ode dveří.

Sestry ho sem poslaly, když se ozvalo naléhavé zvonění zdánlivě spícího pacienta, který viděl podivné počínání svého spolubydlícího.

Zatímco se Libor otočí a zaváhá, tak je Patrik několika skoky u něho. Chytá ho za rameno a lehce ho přitahuje k sobě. „Co to blbneš? Kam jdeš?“

„Domů,“ odpovídá mladík vzpurně, ale vzápětí už rezignovaně, když poznává, že silou neuspěje: „Nemáte právo mě tu držet.“

„Ale máme, chlapče. Pojď se v klidu převléct.“

„Ale já tu nechci být, tady se umírá. Pust'te mě domů.“

„A ty se bojíš smrti, vid'.“

„Strašně se bojím.“

„Já jsem se také bál.“

„A teď se už nebojíte?“

„Ne.“

„To se vám lehce řekne, když nejste nemocný.“

„Já už mám smrt za sebou.“

„Co? Vy pěkně kecáte.“

„Všechno ti popovídám. Převleč se do pyžama, nalejeme si spolu čaj a já ti všechno povím.“

Libor jde sám ke skříni s oblečením, kde se bez průtahů obléká. Přitom se zeptá: „Vy nejste Čech? Mluvíte trochu jinak.“

„Jsem Ir. Ale o tom bude můj příběh.“

„Vy jste Ir? A co děláte tady?“

„Hlas srdce. Dozvíš se to. Honem do lůžka. Zavolám sestřám, aby nám donesly čaj.“

„Mám tady v termosce. Je docela dobrý.“

„Dobře. Rozdělíme se a já ti potom donesu nový.“

Ošetřovatel nalévá čaj a Libor ho netrpělivě pobízí: „Tak už povídejte, hrozně to chci slyšet.“

„Dobře“ souhlasí muž a začíná vyprávět: „Od malička jsem toužil pracovat v záchranné službě. Když jsem dospěl, tak to trvalo několik roků, než mi svěřili sanitku. Samozřejmě to

nebyla rychlá záchranka. Obyčejná sanitka, která vozí pacienty do nemocnice a pak zase domů. Byl jsem šťastný, a přestože jsem řídil jenom obyčejnou sanitku, tak jsem si na záchranáře hrál. Hlavně když jsem jel s prázdným vozem pro nemocného. Vžil jsem se do role, že tam musím být co nejdřív. A podle toho jsem i jel. Rychle, moc rychle. Jednou jsem dostal smyk a vyletěl z vozovky. A teď poslouchej! Nic nevím z toho, jak jsem narazil do stromu. Ale viděl jsem zcela jasně sama sebe jaksi shora, jak mě vytahují záchranáři ze sanitky, jak mi poskytují první pomoc. Pak jsem se od nich i od sebe samého vzdaloval a letěl jsem tunelem ke krásnému světlu, úžasnému světlu. Přitom jako rychlý film mi probíhal život. A já viděl, co jsem dělal špatně, Strašně mě to mrzelo, protože to světlo bylo plné dobra. Najednou jsem se zastavil a věděl jsem zcela jistě, že dál ke světlu nepoletím, že se musím vrátit do těla. Znovu jsem byl nad sebou a viděl jsem, jak se mě snaží záchranáři oživit. Zajásali, když se jim to podařilo. Ale to už jsem se na ně zadíval ve svém těle. Přenesli mě do sanitky a odvezli do nemocnice. Když jsem se dostal z nejhoršího, tak jsem pověděl ošetřujícímu lékaři, co jsem prožil po nehodě. Nijak se nedivil. „Neslyším něco takového poprvé,“ odpověděl mi, „ano, po smrti je život mimo tělo. Nejste sám, kdo to prožil, ale jsou to tisíce svědectví z celého světa. Je to život po životě.“

„To je fakt?“ vpadá Libor ošetřovateli do řeči.

„Fakt. Prožil jsem to a vím to. Řekl jsem ti to, aby ses nebál smrti. Zažil jsem, že je to po smrti krásné, nádherné. Jenom vím, že k tomu světlu nemůže jít člověk zlý. Od té doby jsem jiný, snažím se žít každou chvíli dobře, pomáhat druhým, jako třeba teď tobě. Chci dělat co nejvíce dobrých skutků. Až jednou umřu, půjde dobro se mnou k tomu světlu. O tom jsem přesvědčen.“

„Ale přece. Nezdálo se vám to?“

„Přesně jsem popsal záchranářům, co jsem viděl, když jsem byl mimo tělo. Potvrdili mi, že tomu bylo tak. Prostě život po životě je krásný. Ale je třeba být dobrý. Proto i ty buď teď dobrý a poslouchej, co máš dělat.“

„Já moc dobrý nejsem.“

„Vždycky můžeš začít. Právě teď.“

„Myslíte?“

„To vím.“

„Ale já už mám málo času, abych získal dobré skutky, když jsem dosud dělal hodně špatného.“

„Začni a nestarej se. Bůh o tobě ví. Budu se za tebe modlit, aby tě uzdravil a mohl jsi napravit všechno zlo, co jsi udělal.“

„Vy se za mě budete modlit?“

„Ano.“

„A vy tomu věříte?“

„Naprosto. Jsi chytrý kluk. Víš dobře, že když neuděláš do školy úkol, že dostaneš špatnou známku. Prostě nic na světě nevznikne samo. A myslíš, že celý vesmír, svět kolem nás, mohl vzniknout sám?“

„Nic nevznikne samo,“ opakuje Libor.

„Nic, protože všechno stvořil Bůh. A pořád tvoří. Je s námi, když ho pozveme. Vede nás životem.“

„A vás taky vedl, i když jste se naboural? Proč vás nezachránil?“

„Bůh stvořil svět, dal život i každému z nás. Ale nechává nás svobodné. Do ničeho nás nenutí. Mnohdy nás ochrání od zlého, ale někdy ponechá všechno proběhnout tak, jak jsme si to naplánovali nebo udělali. I mě nechal nabourat, protože jsem chtěl jet rychle. Nechal mě svobodně jednat. A já jel, až jsem se naboural. Ale neopustil mě, žehnal lékařům, když mě zachraňovali. A byl se mnou, když jsem ležel po zranění v nemocnici a přemýšlel jsem, že budu jiný. Pevně jsem se rozhodl, že nebudu machrovat, ale budu dělat co nejvíce dobra. Byl

se mnou a využil mého zranění, aby mi pomohl změnit můj život. A dal mi přitom úžasný dar do toho nového života.“

„Jaký?“

„Myslíš, že ti to mohu říct? Je to už hodně z mého soukromí.“

„Ne, nebojte, nebudu o tom kecat.“

„Nedáš to na Facebook, aby o tom všichni drbali? Víš, na sítích se kecá, ale mnohdy neprožívá. Je to tam často povrchní, proto Facebook nemám a nechci ho mít. Ale ty ho jistě máš.“

„Mám. Bez něho to nejde.“

„Ale jde. Já ti to však neberu. Jenom se bojím, že tam všechno o mně vykecáš. I to, jaký mi dal Bůh dar.“

„Ne, nevykecám. Stejně by tam nikdo nevěřil tomu, co jste mi řekl.“

„A ty mi věříš?“

„Věřím.“

„Věříš, protože jsi tu se mnou. Prožíváš to se mnou, vidíš mě, cítíš se mnou. Prostě mi věříš, protože cítíš, že tě mám rád, že chci tvoje dobro. A to na síti nejde. Tam se mluví, ale už méně prožívá to, co ten druhý řekl.“

„Povídejte mi dál. Já jsem nic podobného nikdy neslyšel. Nebudu o vás mluvit na síti, to vám slibuji.“

„Vidíš. A já ti věřím. Kdybys mi napsal na síti, že to nevykecáš, tak bych ti nevěřil. Teď ti věřím, protože cítím, že ti mohu věřit.“

„Tak už povídejte o tom daru.“

„Dobře, je to prosté. Moji rodiče mají náročnou práci. Já jsem jejich první dítě. Po mně neměli dlouho žádného dalšího potomka. Až když jsem byl dospělý, tak se jim narodila dvojčata: Eoin a Cara. Maminka však nemohla být doma. Rozhodla se zaměstnat u dětí dívku z Česka. Věděla od našich známých, že děvčata z Česka to s dětmi umějí. A tak přijali v našem domě Aničku. Starala se o mé sourozence fantasticky. Starala se o mě, když jsem byl z nemocnice propuštěn do domácího ošetřování. Přitom jsme se do sebe zamilovali. Před úrazem jsem ji přehlížel, nezajímala mě. Teď jsem poznal, jak je hodná. Tak jsem se do ní zamiloval, že jsem opustil svou vlast a přišel s ní do Česka. Tady je můj nový domov, protože je zde ona se mnou. Jsme manželé a čekáme dítě. To je ten úžasný dar od Boha. Kdybych se nenaboural, tak bych k takové lásce k ženě a k dítěti nedorostl. Předtím jsem chtěl žít sám, jezdit rychle na motorce a mít rychlé auto. Tak vidíš, jak to všechno bylo.“

Libor si možná více pro sebe opakuje: „Bůh vás neochránil před bouračkou. Ale byl s vámi a dal vám přitom jiný život než dosud. A jak vás vidím, tak krásný život.“

„Ano,“ odpovídá tiše Patrik a dodává: „Teď klidně lež a přemýšlej. A neboj se, budu se za tebe modlit. A teď už musím jít, aby mě sestry nehledaly.“

„Díky,“ procedí Libor mezi zuby a uléhá, aby přemýšlel o tom, co slyšel.

Patrik se na chodbě chvilíčku zastaví, aby poděkoval Pánu Bohu, že mohl o něm svědčit chlapci, který to tolik potřeboval. Věděl jsem, říká si pro sebe, že ten kluk má v sobě dobré jádro, jenom je obaleno čímsi nedobrým. Myslím, že ho rodiče nenaučili poslouchat.

Liborův tatínek vychází ze své pracovny, když už v domě vše utichlo a zhaslo poslední světlo. Vychází na dvorek a pak se šourá do rohu zahrady, kde ho vítá radostným kňučením Rex. „Musím tě pohladit za Libora,“ odpovídá mu muž a dodává: „Co tys všechno slyšel od našeho syna, když já jsem na něho jako táta neměl čas.“

Pes kňučí, jako by rozuměl tomu, co slyší. Ve skutečnosti je to tak, že je mu smutno po Liborovi, který za ním každý večer chodil.

„Rexi, jsem špatný otec, co myslíš, dá se s tím ještě něco dělat?“

Pes vkládá muži hlavu do dlaní a vrtí ocasem.

„Je vidět, že ty mi neporadíš. Vrtěl bys ocasem, i kdybych ti říkal cokoliv. Víš co, vezmu tě na vodítko a půjdeme na procházku, stejně bych nemohl spát.“

Liborův otec jde mlčky se psem. Nechává ho volně očichávat, co chce. Dokonce jde tam, kam ho Rex vede. Přemýšlí nad dosavadním životem. Stále znovu si přehrává události od Liborova narození až do těchto chvil, kdy je v nemocnici. Připomíná si, kolik lásky jeho syn v rodině dostal, jak ho jeho maminka milovala. Ubezpečuje se, že tolik dobra se z Libora neztratilo, musí být zakotveno v jeho srdci. Stále znovu si opakuje pravdu, že dítě potřebuje k životu pocit bezpečí, jistoty. A tu Libor neměl, protože maminka nebyla pevná, nevedla ho, necítil v ní pevnou ochranu. A já jsem ho sice měl také rád, ale neměl jsem na něho čas. Byl jsem s ním tak málo, že nemohl prožít, jak je mu bezpečno v otcově přítomnosti. A proto si musel zajistit pocit bezpečí sám, když se stal pánem doma i jinde. Neuměl to jinak než násilím. Ale ten kluk nemůže být v jádru zlý, je pouze špatně vychovaný. Začneme znovu. Možná ta nemoc nám pomůže, když v ní pozná, že nemůže vládnout. Musí hledat oporu jinde než v sobě. Budu mu nablízku, i když bude možná hledat oporu u někoho jiného. Ale já mu dám najevo, že mu důvěřuji. Proto mu hned zítra ráno donesu mobil. Pozná, že mu věřím. To je nejvíc, co mu teď mohu dát. A k tomu mu slíbím, že denně budu chodit s Rexem na procházku.

„Rexi,“ zavolá muž na psa, kterého dokonce pustil z vodítka, když nikdo daleko široko v noci nebyl, „jdeme domů, teď už mohu jít v klidu spát. Z workholika jsem se stal znovu tátou.“

Klidně usíná i Mirka, která rodiče odprosila a poznala, že ji maminka s tatínkem milují stále stejně, i když jim tak dnes ublížila. Ráno půjde ke svátosti smíření a věří, že jí Ježíš odpustí a bude mít čistou duši. Před spaním řekla mamince: „Já jsem tak šťastná, že vás s tatínkem mám a že mi umíte poručit, i když se vzpírám.“

Později než jindy jde spát Lucka, která čekala na tatínka, až se vrátí z práce. Dočkala se a on ji ubezpečil, že maminka zůstala v nemocnici jenom na pozorování a pohmožděná žebra se zahojí. Usmál se na ni, když jí vyklouzl z mikiny řetízek s medailkou Panny Marie. Pocítila přítom, že ji má rád, i když ona miluje nejenom svého tatínka, ale i nebeského Otce, který všechny nekonečně převyšuje svou láskou a péčí.

Vzrušení po ránu

Čtvrteční ráno je plné otazníků. Jak se rozloučí Libor s tatínkem? Bude mít pozorování Lucčiny maminky v nemocnici dobrý konec? Pocítí Mirka při svátosti smíření uzdravující milost? Zaujme někdo ve třídě uprázdněné místo po Liborovi? A co Tereзка, která stále více poznává, že Ježíš je pro ni opravdovým přítelem, že jí posílá anděla, aby byl neustále s ní?

Nejprve pojd'me za Liborem. Sestra ho vzbudila dříve než ostatní pacienty.

„Vždyť je ještě tma,“ bránil se mladík, ale nepřidal další komentáře.

Sestra byla překvapena změnou v Liborově chování, nenuceně se na něho usmála a sdělila mu, že pro něho v sedm hodin přijede sanitka a předtím ho chce ještě vyšetřit pan primář.

Doktor Hrouda si také všímá změněného chování mladého pacienta. Proto mu v závěru vyšetření sděluje: „Lékaři se ti budou snažit pomoci, ale hodně záleží na tobě.“

„Musím poslouchat, co mi řeknou. Brát léky a...“

„Mít pozitivní myšlení,“ skáče mu primář do řeči.

„Co to je?“

„Věřit, že se uzdravíš.“

„I když mám leukémii?“

„Musíš věřit v sebe. Zmobilizuješ tak vnitřní síly, které jsou k překonání nemoci nejdůležitější.“

„Až dosud jsem věřil v sebe, a všechno jsem prohrál.“

Primář, jako by neslyšel, pokračuje: „Mysli na příjemné věci, představuj si, jak se uzdravíš, a pojedete na dovolenou.“

Libor na to neříká nic. Ale vzpomíná si, jak si představoval sebe jako vládce třídy. A k čemu to vedlo? Patrik věří v Boha, který ho čeká po smrti. Ale to já neumím: věřit v někoho, koho nevidím. Možná věřit by to šlo, ale mluvit s někým, koho nevidím? Škoda, že jedu pryč. Patrik by mě to naučil.

„Pane primáři,“ oslovuje Libor lékaře s prosebným tónem v hlase, „já bych chtěl zůstat zde, poslouchal bych vás.“

Primář je očividně potěšený, ale odpovídá stručně: „To nelze. Tvá nemoc potřebuje specialisty.“

Vchází sestra a oznamuje: „Sanitka je tady!“

„Pane primáři, prosím vás. Tady budu mít pozitivní myšlení.“

„Tam taky. Budeš na novém, moderním oddělení.“

„Ale nebude tam Patrik.“

„Nebude,“ opakuje primář po pacientovi a teď teprve chápe, kdo změnil toho včerejšího spratka ve slušného mladíka.

Ve dveřích se objevuje řidič sanitky a povzbuzuje Libora ke spěchu: „Mám toho ještě dneska moc. Chci být večer doma.“

Libor se loučí s nemocnicí mlčky. Na pokoji jeho spolubydlící ještě spí, se sestrou Petrou si na dálku aspoň zamávají. Bude mi tam smutno, bojí se Libor. Kdybych měl aspoň mobil, ale takhle? Budu tam sám. A kdyby si na mě někdo vzpomněl, stejně mi nemůže zavolat. Ani maminka, ani Tereзка.

Libor si usedá do zadní části sanitky. Je tu sám, někoho mají přibírat cestou. Řidič zavírá dveře a přesunuje se k volantu.

Na oddělení v nemocnici přichází Liborův tatínek a prosí sestru Petru, zda by mohl předat synovi mobil.

„Právě odjel,“ sděluje mu sestra.

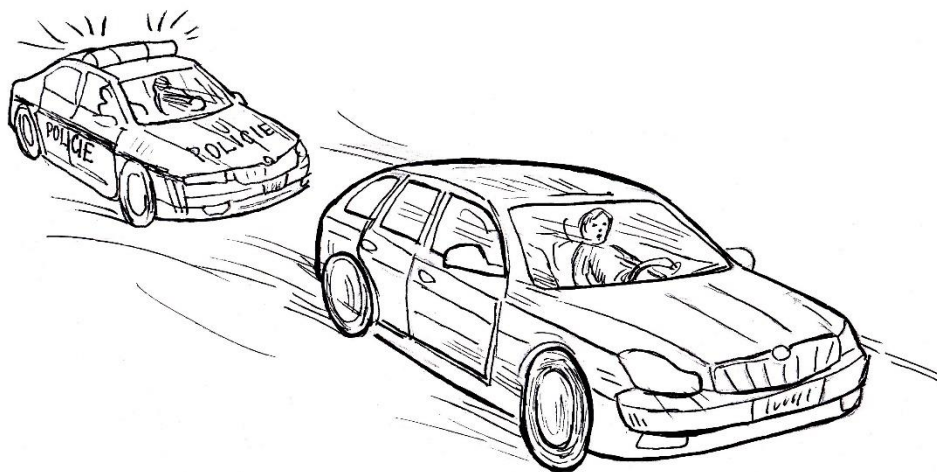
„Ale on mobil potřebuje, je na něm závislý.“

Sestra pokrčí rameny, ale muž se rozhoduje, co udělá: doženu sanitku svým autem. Směr vím. Teď honem do auta, rychle se vymotat z města, nemůže mi ujet. Ale co pondělní porada?

Liborův tatínek vyběhává z nemocničního pavilonu. Utíká i po chodníku k parkovišti. Celý udýchaný usedá do auta a rozjíždí se. S obavou přijíždí k velké křižovatce. „Hurá, mám zelenou,“ zajásá a vybírá jízdní pruh, který bude rychlejší.

Na další křižovatce stojí, ale není to na dlouho. Utěšuje se: teď už mě nic nezdrží, za chvíli budu za městem. Je to dobrý, žádný nákladák. Zablikám, aby mně auta trochu uhnula. Je to tu široké, vlezu se doprostřed, získám tak nějaký čas.

„Policajti! To snad ne.“

Nejprve vidí řidič blikat majáček za sebou. To by se dalo doufat, že honí někoho jiného. Ale když pustí policejní vůz před sebe, nařizuje mu světelná signalizace, že musí zastavit. Muž za volantem zpytuje své svědomí. Nejel jsem nějak rychle, trochu jsem si vynucoval průjezd. Zdrží mě, takhle mi sanitka ujede. Spouští sklo okna vedle sebe. Policista je tu naštěstí brzy a oznamuje: „Pane řidiči, silniční kontrola!“

„Jsem Rudolf Dohnal, nemám čas. Honím syna, kterého veze sanitka. Chápete, musím jet, nebo ji už nechytnu. Dělal jsem vám program do počítačů. Kolikrát do noci, protože jste na to spěchali. Udělal jsem pro vás dost, teď můžete udělat něco také vy. Pust'te mě, když tak zavolejte vašemu šéfovi. Řekněte, že jsem Rudolf Dohnal, pokutu uhradím.“

Řidič ukazuje policistovi, aby trochu uhnul a on tak mohl vyjet. „Stůjte!“ zvolá muž zákona, ale pan Dohnal už ho neslyší a prudce vyjíždí.

„Za ním!“ volá policista na kolegu, který zůstal ve voze.

S malým zpožděním se tak vydává policejní vůz s majáčkem stíhat pana Dohnala. Po několika stovkách metrů však policisté majáček vypínají. Hlásili událost veliteli, který jim nařídil: „Pana Dohnala nepronásledujte. Osobně si ho předvolám a prošetřím jeho chování.“

Policejní hlídka odbočuje na vedlejší silnici, aby se vrátila do města. Muž za volantem nahlas vzpomíná: „Propojoval nám počítače, vymýšlel program. Je v tom špica. Šéf ho potřebuje. Ještě, že jsme to nahlásili a nejeli za ním sami.“

Liborův tatínek se blíží metr po metru k sanitce. Už ji vidí. Jak ji mám zastavit? Budu blikat a uvidím, jak řidič zareaguje.

Řidič v sanitce to nahlas komentuje: „Co chce to auto za mnou?“

Libor to slyší a otáčí se za sebe. Zadním sklem vidí blikající auto. Uvědomuje si, že je to stejné auto jako jejich. Pak poznává, že za volantem sedí jeho otec. Proto křičí: „Tatínek, jede tam tatínek!“

„Kde je tatínek?“ odpovídá mu řidič sanitky.

„V tom autě za námi.“

„Víš to jistě?“

„Ano! Zastavte, mává na nás.“

„Dobře, ale tady to nejde. Na příští křižovatce odbočím na vedlejší cestu.“

Netrvá to dlouho a řidič sanitky vybírá místo, kde může on i řidič za ním zastavit. K sanitce přibíhá muž, který se představuje jako otec převáženého pacienta. Řidič sanitky mu otevírá boční dveře.

„Tatínku,“ zvolá k němu Libor a vztahuje k němu ruce.

„Libore, nepočítal jsem, že tak brzy vyjedete. Dovezl jsem ti mobil, abys tam nebyl osamocený.“

„Tati, fakt?“

„Na, tady ho máš.“

„Tati, moc ti děkuji. Jsem na něho zvyklý.“

„Věřím ti, že už nebudeš dělat něco zlého na síti.“

„Nebudu, tati, musím dělat dobré skutky. Až umřu, půjde všechno dobré i zlé se mnou.“

„Kdo ti to řekl?“

„Patrik.“

„Kdo to je?“

„Dobrý člověk. Všechno mi vysvětlil, že se nemusím bát smrti. Ale já se přesto ještě bojím. Byl jsem zlý.“

„Za to můžeme i my, Libore, až se vrátíš, bude to u nás jiné. Slibuji ti to.“

„Tati, prosím tě, já chci domů. Víš, za tebou, za maminkou, za Terezkou. Já se bez vás bojím. Já už nebudu zlý, tatínku.“

„Liborku, to nejde, musíš se uzdravit.“

„Já chci umřít doma, mezi vámi. Chci pro vás dělat dobré skutky.“

„Liborku, budeme si volat.“

„Tati, vezmi mě domů, prosím tě. Nechci umřít v nemocnici.“

„Liborku, věřím, že se uzdravíš. Ale slibuji ti, že kdybys měl umřít, tak tě přivezu domů. Dělej dobré skutky v nemocnici.“

Do hovoru vstupuje řidič sanitky, který až dosud nechtěl rušit. „Spěchám, mám toho moc.“

Tatínek objímá svého syna a tiše mu říká: „Zavolej, až přijedeš na místo. Zavolej, kdykoliv budeš chtít nebo budeš něco potřebovat. Buď mně, nebo mamince, to je jedno.“

„Tati, ahoj, přijedte za mnou,“ loučí se Libor a pak ještě zamává, když řidič zavírá dveře auta a vzápětí se rozjíždí.

Má v ruce mobil, ale nic s ním nedělá. Stále znovu si v mysli přivolává tatínka,

maminku i Terezku. Touží být s nimi. Všechno ostatní je teď vedlejší.

Mirka se vrací z kostela, kde prožila svátost smíření a při mši svaté byla u svatého přijímání. Děkovala přitom Pánu Ježíši za odpuštění i za rodiče, kteří jí odpustili. Modlila se: „Pane Ježíši, jsem šťastná, že mám dobrou rodinu, kde se máme rádi. Prosím za všechny děti, které to nemají doma pěkné, protože se jejich rodiče hádají, nebo dokonce rozvádějí. Prosím také za Libora, aby se uzdravil. Kéž se změní a nedělá už špatné věci.“

S veselou náladou se blíží Mirka ke škole. Rozhlíží se, zdali neuvidí Lucku. Nepotkává ji ani v šatně. Mobil! Kdo mi volá? Lucka! „Co je s tebou? Já už jsem ve škole.“

„Zaspala jsem. Maminka je v nemocnici, nikdo mě nevzbudil. Obleču se a běžím do školy. Omluv mě, prosím, o pár minut se zpozdím.“

„Jasně, nehoň se! Máme třídu, on tě nezapíše.“

„Dobře, něco sním a udělám si svačinu. Díky.“

„Těším se a nehoň se.“

Mirka vrací mobil do batohu a jde pomalu do třídy. Jaképak to tam bude? Poprvé bez Libora.

Vchází do třídy, všechno jiné: žádné křiky, ale klid. Někteří se učí, jiní si v klidu povídají. Mirka jde na své místo a chystá si věci do matematiky.

„Co je s Luckou, je nemocná?“

Zvedne oči. Honza. Usmívá se na ni. Jinak než dosud. Mirka se toho lekne, ale zároveň je tomu i ráda.

„Zaspala, maminku má v nemocnici.“

„Můžu si k tobě sednout?“

„Lucka přijde za chvíli.“

„To je škoda,“ říká na to Honza a vytukává si prsty písničku na lavici.

Mirka je z toho zmatená. Ještě nikdy jí takto nějaký kluk neprojevil sympatie. Proč to dělá? Přebírá uvolněné místo po Liborovi a chce ukázat, že on bude jiný? Chce se mnou spojit? Ať toho nechá! Už bylo těch rozbrojů dost. Řeknu mu, ať jde pryč a dá mi pokoj.

„Honzo, chci se učit, musím si zopakovat vzorečky.“

„Můžeme si to zopakovat spolu. Mám na to výborné pomůcky, jak si vzorečky zapamatovat.“

Mirka hned neodpovídá. Dělá jí dobře pomyšlení, že by se nejšikovnější kluk ve třídě s ní učil. Ale cosi ji varuje, aby si ho nepřipouštěla blíž.

Honza si vysvětluje mlčení jako němý souhlas a odsunuje židli. Mirku to leká, a proto položí na židli ruku. „Ne, budu se učit sama. Mám svůj systém.“

„Tak mi ho prozrad.“

„Na to teď není čas.“

„Tak cestou ze školy. Počkám na tebe. Co říkáš?“

„Půjdu s Luckou. Budeme se chystat do skautu. Máme dneska družinu světlušek. Chodí tam třeba i Terezka, Liborova sestra.“

„Chystáte pro ně program? Mám taky nápady.“

„Ne, to je holčičí svět. Tomu ty nerozumíš. A teď už mě nechej učit.“

Honza se rozpačitě usměje, zatímco Mirka nemůže zakrýt nervozitu, když listuje v sešitě.

„Dobrý, tak já jdu. Kdyby sis to rozmyslela, tak řekni. Znáám výborné hry.“

Honza odchází a Mirka se sice dívá do sešitu, ale vůbec se neučí. Na jedné straně je ráda, že Honza odešel, ale také cítí, že je tu bez něho prázdná a smutná. Dokonce ji cosi nabádá, aby ho zavolala zpět. Ne, v žádném případě! Nic si s ním začínat nechci. Za chvíli tu bude Lucka, a bude klid. Jenom mě nesmí tříduš vyvolat. Co se to se mnou děje? Točí se mi

hlava a chci myslet na Honzu. Ne, nechci! Pane Ježíši, pomoz mi, dneska mi u tebe bylo tak dobře. Honza mi popletl hlavu a já nevím, co s tím. Pane Ježíši, pomoz mi...

Vchází třídní učitel a usedá ke katedře. Rozhlédne se po třídě. Hlásí se Mirka. „Co je? Chci tě dneska vyvolat. Chceš se omluvit?“

„Pane učiteli, Lucka má maminku v nemocnici, a tak zaspala. Přijde za chvíli.“

„A co se stalo?“

„Přepadl ji lupič a zranil.“

„To snad ne! Dobře, nebudu ji zapisovat a Tebe také nebudu zkoušet. Máš teď v hlavě jiné věci.“

Mirka usedá jako zmrazená. Třídní učitel na ni pohlédne a potvrzuje si, že to s ní udělal správně – žákyně je očividně mimo, ta by dnes zkoušení nezvládla. Má pravdu. Netuší však, že Mirka se modlí: „Pane Ježíši, děkuji ti, že jsem nebyla zkoušená. Ty o mně víš, jsi se mnou. I s Honzou mi pomůžeš. Hlavu mi uklidníš a bude všechno jako dřív. Věřím ti, Pane Ježíši.“

Vsunuje si ruku pod mikinu a nahmatává medailku Panny Marie. Už to je modlitba, projev důvěry dítěte ke své Matce.

Bez Libora

Lucčina maminka se probudila v nemocnici zároveň s východem slunce, které posílalo své paprsky na její postel. Rozhlédla se po pokoji. Vedle oddechovala žena, kterou včera chtěla zachránit před lupičem. Byla potlučená, ale jinak ji snad nic vážného nepostihlo. Na třetím lůžku pozorovala ženu zotavující se po operaci. Myšlenkami se přenesla domů. Copak asi dělá Lucka? Je už určitě vzhůru. Než se vrátí ze školy, tak budu doma. Nesmím před primářem naříkat, že mě to bolí při každém pohybu.

Nestěžovala si sestrám, ani ošetřujícímu lékaři, avšak sykala bolestí, když pila čaj a ukusovala ze suchého rohlíku. Konečně je tu vizita primáře, který se ptá: „Jak se cítíte, paní Svobodová? Bolí to, vidíte.“

„Jde to, pane primáři.“

„Chcete jít domů?“

„Ano, byla bych moc ráda.“

„Propustíme vás. Kromě těch pohmožděných žeber a podlitin jste v pořádku. Budete v domácím ošetřování.“

„Děkuji, pane primáři, už se těším domů. Naši se o mě postarají.“

Primář spokojeně pokyvuje a přechází k sousednímu lůžku. „Paní Válková, jak se cítíte vy?“

Žena si rukou pročísne své šedivé rozcuchané vlasy, a tak odkryje vrásčitý obličej, který prozradí, že už překročila sedmdesátku. Přitom odpoví rozechvělým hlasem: „Všechno mě bolí.“

„Kromě těch podlitin jste v pořádku. Propustíme vás také do domácího ošetřování.“

„Ale já jsem sama. Nemá mi kdo nakoupit.“

„Zavoláme vaši obvodní lékařce, aby vás navštívila. Sousedka vám může nakoupit. Máme přeplněné oddělení a na chodbě čekají lidé k přijetí na operaci.“

Primář přechází k poslednímu lůžku, kde zkontroluje pooperační stav pacientky, a s pozdravem odchází.

Na pokoji je klid, a tak je slyšet utajované vzlykání paní Válkové.

Lucčině mamince to nedá, a tak se zeptá: „Proč pláčete, paní Válková?“

„Jsem sama a důchod mi stačí na to, abych zaplatila to nejpotřebnější. Nemám peníze, abych si platila sociální službu. Nevím, jak dojdu s těmi podlitinami do obchodu.“

Paní Svobodová váhá jenom chvíli. Ví, že její dcera má dobré srdce. Proto říká: „Paní Válková, pošlu k vám svou dceru. Ona vám obstará, co potřebujete.“

„Opravdu?“

„Dneska je čtvrtek, má skaut, ale po páté hodině by mohla k vám přijít. Ví, že vám ráda poslouží.“

Sotva si paní Svobodová napíše adresu spolupacientky, tak přicházejí sestry, aby je obě vypravily k odjezdu domů. Paní Válková spolupracuje a nenaříká. Když ji sestry odvázejí k sanitce, tak se loučí se slovy: „Moc se těším na tu vaši Lucku. Je určitě hodná. Mám se na koho těšit.“

„Je hodná,“ ujišťuje ji paní Svobodová a zamává jí na rozloučenou.

Terezka od probuzení myslěla na Libora. Tak ráda by mu nějak pomohla, ale neví jak. Svěřila se mamince, která jí řekla: „Nemocnému nemůžeme nějak pomoci, musí si to vytrpět sám.“

Jenomže maminka je nevěřící a neví nic o síle modlitby a oběti za druhé. Proto Terezka dál přemýšlela, co by za Libora obětovala. Musí to být pro mne těžké. Chci dát nějakou velkou oběť! Půst mi maminka nedovolí. Mám jít do kostela modlit se namísto školy? To také neprojde! Anebo otevřu pokladničku a dám peníze na chudé? Všechno jsem to dala na začátku postní doby, mám tam pár korun. Tím bych Liborovi moc neprospěla.

S takovými myšlenkami došla až ke snídani. Zkusím půst. Třeba to maminka nebude řešit.

Když však přijde do kuchyně a spatří milovaný chléb s medem, tak zaváhá. Začíná bojovat: čím těžší je půst, tím více mohu pro Libora udělat. Jednou, dvakrát kousnu a pak dost.

Udělá to tak. Pak vstává od stolu a odnáší prázdný hrnek od kakaa. Maminka se ohlédne od kuchyňské linky ke stolu. Když spatří nakousnutý krajíc chleba, tak se na dceru rozzlobí. „Už zase začínáš s tím postem? Pan farář nakázal, že se musíš na postu domluvit se mnou.“

„Ale tobě se to nebude líbit.“

„Jasně. Bez jídla budeš slabá a budeš si kazit zdraví. Už mám jednoho nemocného dost. Nejsem pro ten půst.“

Terezka se vrací ke stolu a s chutí sní celý krajíc chleba. Jí mlčky, a proto v ní vzklíčí nápad. To bude půst! A nemusím se ptát maminky, jestli mohu ten půst dělat. To je nápad, jása Terezka, že vymyslela půst, který bude mít velkou cenu. Jenom ani muk, maminka nesmí nic poznat. Dozví se to, až přijdu ze školy.

Maminka se diví, jak rychle snídaně zmizela z talířku. S úlevou dceru pochválí: „Jsi hodná, že sis dala říct. I pan farář by měl z tebe radost.“

„A nejenom pan farář.“

„Kdo ještě? Myslíš tatínka?“

„Taky. Ale Mirka nám vysvětlovala, že Pán Ježíš má velkou radost, když posloucháme. On také poslouchal svého nebeského Otce. Víš, co říkal? Mým pokrmem je poslušnost nebeského Otce.“

„To je pěkné. My jsme to s tou poslušností u nás zanedbali. Proto byl Libor tak nedobrý. Tatínek má pravdu.“

„Ale mě Pán Ježíš učí poslouchat, a proto nejsem zlá.“

„Alespoň ty mi děláš radost, Terezko,“ povzdechne maminka a pomyslí na Libora, co teď asi dělá.

Terezka je spokojená. Vždyť ví, že přinášet někomu radost je také dobrý skutek, který má podobnou cenu jako půst. Terezka je šťastná a v duchu se modlí: „Pane Ježíši, dobrý skutek je za Libora, aby se uzdravil a byl už potom hodný.“ Cestou do školy však promýšlí svůj velký půst. Bude to půst od pochvaly, od úspěchu. Tak si to sama nazvala. Bojuje přitom sama se sebou. Básničku umím hodně dobře. I přednes jsem si nacvičila. Byla by to jasná jednička. A možná i s pochvalou. Když si nechám napsat pětku, že to neumím, tak se bude na mě paní učitelka zlobit. Bude smutná i maminka, i když jí řeknu, že jsem to udělala schválně za Libora. Bude smutná, protože nerozumí tomu, co je to oběť, a jakou má cenu před Bohem. Neuzná, jaké duchovní dary přinese Liborovi.

Terezka jde schválně pomalu, aby o své oběti mohla přemýšlet. Napřed je pro, pak zase je proti. Dostane jedničku, paní učitelka ji pochválí, maminka ji pochválí. Všechno bude, jak má být.

Ve třídě není veselá a plná aktivity jako jindy. Holky si šuškají, že jí onemocněl brácha a možná i umře. Proto ji nechávají na pokoji a Terezka může nerušeně bojovat. Stále se nemůže rozhodnout. Co když mě paní učitelka vyvolá a já ještě nebudu vědět, co mám dělat?

Musím se rozhodnout. Musím vědět, co chci udělat. Ale co mám říct, když básničku umím? Lhát nesmím. Oběť s hříchem je k ničemu, to se Pán Bohu nelíbí.

Zvoní. Děti vstávají, aby se pozdravily s paní učitelkou. Poté žáci usedají, nahlásí chybějící žáky. Ve třídě je napětí. Bude se zkoušet básnička, nebo ne?

Terezka se potí. Stále neví, co má udělat. Teď by byla asi nejraději, kdyby se básnička nezkoušela. Ale paní učitelka očekávání většiny dětí ze třídy zklame. Oznamuje, že vyzkouší polovinu třídy dnes a zbývající žáky příště.

Terezku vyvolává jako třetí v pořadí. Dva žáci před ní dostali po trojce. Paní učitelka je roztrpčená, a proto vyvolává výbornoužačku. U tabule ji vítá slovy: „Těším se, že mi spraviš náladu a básničku s citem předneseš.“

Terezka se plaše rozhlédne po třídě. Děcka se jí až leknou: je bledá, vystrašená, rty má pevně sevřené. Neumí to? Terezka, která je vždycky vzorová. Tak proto byla dneska taková divná. Ne kvůli bráchovi, ale protože měla strach z pětky.

Paní učitelka ji vlídně vybízí: „Tak, Terezko, můžeš začít.“

Děvče však stojí bez hnutí a dívá se do země.

„Terezko, můžeš začít.“

Zkoušená žákyně stále mlčí.

Paní učitelka se znepokojeně ptá: „Učila ses básničku?“

Děvče přikyvuje, ale neříká nic.

„Umíš tu básničku?“

„Ano.“

„Tak spust’.“

Terezka mlčí a celá třída s napětím sleduje, co se bude dít.

„Proč nepřednášíš, když to umíš?“

Bez odpovědi.

Učitelka se už viditelně zlobí: „Chceš být zajímavá před třídou? Anebo tak chceš dokázat, abych nezkoušela?“

„Ne!“ odpovídá Terezka tentokrát rozhodně.

„Tak už začni, nebo ti napíšeš pětku. Bude to tvoje první pětku v žákovské knížce.“

Terezka přikyvuje.

„Co to znamená?“ zlobí se učitelka, „dostaneš pětku a ještě poznámku.“
Třídou to zašumí. Tereška? Něco se s ní stalo. Od rána byla divná, jiná.
„Napíšu ti, že provokuješ, hraješ divadlo před třídou, ať tě rodiče napomenou.“
Učitelka listuje v žákovské knížce, když se ze třídy ozve: „Její brácha je moc nemocný.“
Učitelka se lekne a zvedne oči k Terezce. „A proto nechceš říct básničku?“
Tereška se chvěje, ale přece ze sebe vypraví přiskrceným hlasem: „Ano.“
„Je bratr pořád v nemocnici?“
„Ano.“

„A ví se už, co mu je?“

Tereška cítí, že se už neovládne. Přesto ze sebe ještě vypraví: „On možná umře.“

Prudký záchvat pláče poleká učitelku. Rychle vstává a přiskočí k děvčeti, které v záchvatech pláče nemůže popadnout dech.

„Tereško, uklidni se, nebudu ti psát poznámku ani pětku. Nevěděla jsem, že máš tak nemocného bratra.“

Tereška se obrací k tabuli a opře se o ni čelem. Skryje tak před třídou obličej zalitý slzami. Pláč se postupně mění ve vzlykot.

Učitelka ji hladí po vlasech a neříká nic, protože i ji přemáhá pláč. Je jí líto hodného děvčete a mrzí ji, že jí svou přísností ublížila. I ve třídě mnohá děvčata pláčou, kluci tupě zírají před sebe.

Tereška se postupně uklidňuje a sama se přesouvá do své lavice, kde si položí hlavu na složené ruce. Už nepláče. Začíná to někde v záhybu duše a šíří se to do celého těla: krásný pocit vítězství po velkém boji.

Tereška se v duchu modlí: „Pane Ježíši, to je za Libora, aby se uzdravil a vrátil domů.“

Učitelka je ráda, že se žačka uklidnila. Nechává ji v klidu spočívat na lavici. Nezkouší, ale nalistuje si v knize příběh o kolouškovi, jak se pění myslivce uzdravil a se svou mámou srnou se vrátil do lesa. Tereška naslouchá a věří, že i Libor se uzdraví, a je šťastná, že k tomu přispěla i svou obětí.

Honza si počkal před školou na Mirku, která jde s Luckou domů. Ví, že obě děvčata půjdou nejprve spolu, ale poslední úsek cesty bude Mirka sama. Jako by náhodou se připojuje

ke spolužačkám a baví se s nimi nejprve o Liborově nemoci a pak o úkolech, které mají na zítek. Luce nepřipadá divné, že jde Honza s nimi a neodchází ani tehdy, když se před rozchodem s Mirkou baví o tom, co budou dělat ve skautu.

Najednou jdou Mirka s Honzou sami. Dívka se přistihuje, že je tomu ráda. Je to až závratný pocit, že jde sama s klukem, který chce být s ní. Honza jako by to cítil, a tak se jí ptá: „Jsi ráda, že jsem tu?“

„Jo.“

„Jsi nejšikovnější a nejhezčí holka ve třídě. Ne, víc! Na škole.“

Mirka poznává, že slova sympatického kluka ji zvedají kamsi vysoko, kde jí hrozí závrať. Z druhé strany cítí, že by tu neměla takto s klukem jít. Jsem vlastně na rande. A líbí se mi to. Co by na to řekli naši, kdyby mě

uviděli? Maminka je sice v obchodě. Ale u tatínka nic jistého není.

„Líbíš se mi. Mohli bychom se více kamarádit.“

Mirka se leká. A teď mě ještě chytne za ruku, jak to dělají zamilovaní. A já mu ji v dlani nechám, protože se mi to líbí.

„Půjdeme oklikou, jinak budeme brzy u vašeho domu. Třeba by ti rodiče nadávali.“

Mirce bleskne hlavou: babička. Ta by je tu mohla spolu vidět. A co by na to řekla? Určitě by jí to neschválila. Ale ten Honza mě přitahuje. Je už blízko mě. Teď mě snad obejmě. To přece nechci.

„To ne,“ řekne nejprve tiše a pak to zopakuje nahlas.

„Co ne?“ ptá se Honza a ruku pokládá na její rameno.

„To ne,“ vzkřikne dívka a rozběhne se, jak nejrychleji umí.

Běží a neohlíží se, zdali utíká Honza za ní. Teprve u jejích domu zjistí, že ho není vidět.

Jako vydešená srnka spěchá domů. A rovnou za babičkou. „Babi, já ti musím něco říct. Prosím tě, nezlob se na mě.“

Pak sděluje upřímně do podrobností, co s Honzou prožila. Když skončí, vzhledne k babičce, která se sice neusmívá jako jindy, ale ani se nezlobí. „Babi, co na to říkáš? Prosím, řekni mi, co mám dělat.“

„Když jsem byla mladá, tak jsem z prvního rande utekla jako ty. Vyhrála jsem a ty jsi dneska vyhrála taky. Poznala jsi, co se může stát, když jsi s klukem sama. A věřím, že to nebudeš opakovat.“

„Babičko, ty se na mne nezlobíš?“

„Proč? Vždyť jsi vyhrála. Poznala jsi, že už je v tobě žena. Ale zároveň jsi ještě děvče. Počkej, až i to děvče v tobě doroste, pak přijde ten pravý. Teď ještě ne.“

„Babi, moc ti děkuji. Jsem tak šťastná, že jsem utekla. To okouzlení mi málem vzalo rozum. Ale teď už to vidím jinak.“

„Poděkuj Panně Marii, byla určitě při tobě.“

Mirka sahá prsty pro medailku Matky Boží a raduje se, že zůstala čistá tak, jak je jí vzorem Panna Maria.

Oběti za Libora

Sanitka s Liborem dorazila do velké nemocnice bez větších problémů. Na specializovaném oddělení potvrdil přijímající lékař, že se jedná s největší pravděpodobností o leukémii. Nechal novému pacientovi odebrat krev k definitivnímu vyšetření. Sestra nového pacienta vybídla, aby s ní šel na přidělený pokoj.

„Pane doktore,“ ozval se Libor, „já se chci jít léčit domů.“

„Doma bys to nezvládl. My tu budeme mít s tebou co dělat, abychom tě vyléčili.“

„A neumřu?“

„Všichni jednou umřeme. Uděláme všechno pro to, aby ses uzdravil. A teď už běž se sestrou mezi ostatní pacienty.“

Libor už neřekl nic a následoval sestru. Na pokoji se seznámil se dvěma pacienty, kteří jsou mladší, snad šestáci. Oba jsou bez vlasů. Vašek je bledý, má protáhlý obličej, zelenkavé nijak výrazné oči. Zato Marek má jasná tmavá kukadla, hlavu jako pomelo. Když sestra seznamovala nového pacienta s kluky, tak si Libor všiml, jak pohlížíjí závistivě na jeho kštici.

Sestra Libora spěšně uložila. Než však odešla, tak se jí Libor tiše zeptal: „Co mají za nemoc?“

„Přesně to nevím,“ odpověděla sestra.

„Ale proč nemají vlasy?“

„Zeptej se jich, oni ti to vysvětlí.“

I Marek s Vaškem si šeptali. Přesto Libor z jejich rozhovoru zaslechl: „Dělá machra se svými vlasy. Ale stejně bude za pár dnů bez nich. Jako my.“

Libor si přitáhl příkrývku až pod bradu. Na ty dva byl nazlobený. Co je jim do mých vlasů? Závídí mi, že nemám stejnou nemoc jako oni. Nejraději by mě viděli taky holohlavého. Spolčují se proti mně. No jo, jsem nový, musejí si mě oťukat. Ale stejně bych rád věděl, co to mají za nemoc. Zkusím to s nimi.

„Hoši, co to máte za nemoc, že nemáte vlasy?“

„A co máš ty za nemoc?“ ptá se ho Marek.

„U mně to ještě není jisté. Ale asi leukémií.“

„My máme oba leukémií.“

„A to vám z toho vypadaly vlasy?“

„Jsi tady nový, vid'. Tak poslouchej! Při leukémií se dávají léky. A z těch léků vypadávají vlasy.“

„Kecáš! Chceš mě vystrašit.“

„Projdi se po oddělení. Tu je nás hodně holohlavých. Všichni se léčíme, a proto nemáme vlasy.“

„A to vám už nikdy nenarostou?“

„Až se uzdravíme, tak nám zase vlasy narostou.“

„A uzdravíte se?“

„Já myslím, že jo.“

„Takže jestli budu mít leukémií, tak mi budou dávat léky, a z těch ztratím vlasy.“

„Jo, tak to je,“ odpověděl Marek.

„Ale víš co,“ vložil se do rozhovoru Vašek, „na nemoc se nemá myslet, je to k ničemu.“

Libor jenom chvíli zaváhal, ale pak řekl: „Já na tu nemoc musím myslet.“

Obrátil se v lůžku na opačnou stranu, aby sdělil mobilem všem drahým, že bude bez vlasů. Tatínek ho ujistil, že to nebolí a vlasy znovu narostou, že to nikomu nebude vadit. Maminka se rozbřečela, ale pak ho potěšila: „Když ses narodil, byl jsi taky bez vlasů. A jak ses nám všem líbil.“

Terezky se dovolal, když šla ze školy. Vyprávěla mu všechno, co prožila s básničkou. Libor ji pochválil: „Teda, ty jsi dobrá.“

„Dělám oběti za tebe, aby ses uzdravil.“

„Ty jsi hodná.“

„Musí nás být hodně, kteří budeme dělat oběti.“

„To bych i já měl přinést nějakou obět’?“

„I ty! Musíš se přitom zříct něčeho, co se ti líbí.“

„Třeba dobrého jídla nebo něčeho takového?“

„Čím to pro tebe bude těžší, tím to bude větší obět’.“

„A to mě může uzdravit?“

„Pán Bůh tě může uzdravit. Ale ty oběti jsou k tomu dobré. Dokáží naši lásku.“

Po rozhovoru s Terezkou se už cítil Libor unavený. Odložil mobil a hned usnul. Probouzí se až odpoledne. Vyvolává si v mysli své drahé i spolužáky, co teď asi dělají. Kdyby měl opravdu možnost vidět na dálku, tak by mohl sledovat Lucku, jak hovoří s maminkou po návratu ze školy. Najde ji schoulenou na pohovce. Zeptá se jí: „Mami, jak ti je? Bolí tě to?“

„To víš, že jo. Ale jsem ráda, že jsem doma.“

„Potřebuješ něco?“

„Já ne. Ale paní Válková potřebuje pomoc.“

„Kdo to je?“

„Je to ta paní, kterou přepadl lupič. Je potlučená a nemá nikoho, kdo by jí nakoupil. Slíbila jsem jí, že se za ní po skautu zastavím.“

„Ale, mami, jak můžeš něco slibovat za mne?“

„Nebylo času se tě zeptat. Musela jsem se rozhodnout okamžitě. Věřila jsem, že jí ráda pomůžeš.“

„Mám toho moc. Nemám čas chodit za nějakou cizí ženskou.“

„Kdybych mohla, tak bych tam za ní zašla sama.“

„Ať jde za ní nějaká sociálka, je za to placená.“

„Půjdeš za ní ty.“

„Nepůjdu, jsem svobodná osoba a nemusím dělat, co nechci.“

„Půjdeš za ní. Poroučím ti to.“

„Jsem už na poroučení velká. Nejsem malé děcko.“

„Půjdeš, na stole v kuchyni je na lístku její adresa.“

Lucka ví, že jedná nepěkně, když beze slova odchází do svého pokoje. Ví, že nemocná maminka potřebuje potěšit, pohladit, ale vzdor v ní je tak silný, že si balí věci do skautu a hodlá beze slov odejít. Přitom se utvrzuje ve svém odporu. Nechci za nějakou cizí ženskou. Bojím se toho. Jak tam mám přijít? Co mám říct? Ne, to neměla maminka za mě slibovat. Musí pochopit, že to tak nejde. Bojím se do cizího domu, k cizí ženské. Ale budu muset. Ta ženská nemůže být bez jídla. Ale mamku za to potrápím. Přečtu si adresu, ale lístek nechám ležet. Bude si myslet, že tam nepůjdu.

Lucka cítí, že je to všechno špatně, výčitky však zahání. Ale dobrá vnuknutí pokračují: vytáhni si ze šuplíku kříž, sáhni si na medailku Panny Marie, zavolej panu faráři nebo aspoň Mirce. „Ne,“ zakřičí, „nikdo mě nepochopí...“

Opouští pokoj a zamíří do kuchyně. U stolu stojí shrbená maminka a podává jí lístek. Oči má plné slz. Lucka uhne pohledem a zadívá se do země.

„Lucinko,“ řekne tiše maminka.

Něžné oslovení probudilo v Lucce dětské cítění. Touží po odpuštění, když žadoní: „Maminko, maminko, odpusť mi, prosím, já nevím, co se to se mnou děje. Já se tam bojím. Jsem hrozná.“

Do očí jí vhrknou slzy. Chce si je osušit v maminčině náruči.

„Jau, jau,“ sykne zraněná bolestí, když se jí dcera dotkne.

„Mami, promiň, zapomněla jsem.“

„To nic. Uklidni se to, když se nebudu hýbat.“

Lucka si bere ze stolu lístek s adresou. Přitom nahlas vyznává: „Budu se bát, ale stisknu si medailku Panny Marie. A Matka Boží bude se mnou a všechno zařídí.“

„Běž, jdu si lehnout. Budu na tebe myslet,“ řekne maminka a pohledem povzbudí svoji dceru, která se pomalu otočí k odchodu.

Na schůzku světlušek přibíhá Terezka jako poslední. Přitom se omlouvá: „Dělám dobré skutky. Musí to být těžké, aby to byla oběť. Vzala jsem doma vyřazené sklenice a donesla do kontejneru. To byla pořádná oběť, protože to nedělám ráda.“

„A proč to děláš?“ zajímá se Mirka.

„Za Libora. Modlím se, aby ho Pán Bůh uzdravil. Oběti přidávám k modlitbě, to je síla.“

Mirka přikyvuje a poučuje všechna děvčata: „Pán Ježíš to také tak dělal. Modlil se a přinesl oběť za nás. Dal největší možnou oběť, když za nás položil život.“

Terezka se rozhlíží po všech děvčatech, nakonec se podívá i na vedoucí. „Prosím vás, pomozte mi. Každá přinese nějakou oběť za Libora, aby se uzdravil.“

Chvilí je ticho, které přerušuje Lucka. „Já jdu za paní Válkovou. Strašně se mi tam nechce. Půjdu tam s chutí jako oběť za Libora. Staré paní tím udělám radost.“

„I já mám něco k oběti,“ vyznává Mirka, „nedá se o tom mluvit, ale je to těžké.“

Myslí přitom na Honzu, který se bude o ni ucházet. Je rozhodnutá nepřipustit žádné zamilované řeči. A s Luckou se domluví, aby ji nenechala nikdy samotnou s Honzou.

Přidávají se další děvčata. Slibují, že budou uklízet, pomáhat mamince, podělí se o něco, oč by se dělit nechtěly.

Terezka je šťastná a jásá: „To bude obětí za Libora.“

„Mám nápad,“ zvolá Lucka. „skoro všechny máme mobily. Napíšeme teď SMS někomu, o kom víme, že je obětavý a rád se modlí. Třeba takto: „Modlíme se a přinášíme oběti = obtížné dobré skutky, posty za uzdravení Libora. Přidej se k nám, to bude síla!“

Terezka je šťastná a všem děkuje. Mirka svolává děvčata do kruhu kolem sebe. Vyndává z kapsy růženec a začíná se modlit desátek: „...“, který zjevil na svatbě v Káně svou božskou moc.“

Lucka odchází ze schůzky se světluškami v bojové náladě. Necítí strach z toho, že má jít k neznámé ženě, do cizího domu. Ale jakmile se blíží k cíli, tak začíná pociťovat první závany trémy. Na cílové ulici už cítí tlak kolem žaludku a musí překonávat úzkostné myšlenky. Zahání je a povzbuzuje sama sebe: alespoň mám co obětovat za Libora. Podle čísla najde snadno hledaný dům. Je to ošumělá, málo udržovaná stavba. Sáhne na kliku, dveře jsou otevřené. V přízemí na zvoncích „Válková“ není, nenajde ji ani v prvním patře. Teprve o poschodí výš uvidí zvonek s hledaným jménem. Chvěje se trémou, když mačká tlačítko zvonku. „Dobrý den,“ zdraví starou paní, která se objevuje ve dveřích.

„Vítám tě, pojď dál,“ zve ji dovnitř žena menší postavy, která má obličej zbarvený podlitinami.

„Už jsem se tě nemohla dočkat. Tak ty jsi ta hodná Lucinka, jak říkala tvoje maminka.“

„Paní Válková, nejsem tak hodná a nejsem už Lucinka, ale někdy umíněná Lucka.“

Sama přichází se diví své výmluvnosti a necítí už žádnou trému. Všechn strach se rozptýlil jako pára z hrnce. Dokonce si říká sama o práci. „Paní Válková, půjdu hned nakoupit, aby mě před šestou nevyháněly prodavačky hadrem při umývání podlahy.“

„Mám to tu nachystáno,“ odpovídá stará žena, „peníze i lístek s tím, co máš koupit.“

Lucka přelétne očima seznam napsaného zboží, peníze strčí do kapsy a lístek vloží do kapsičky.

„Jsem tu hned,“ oznámí ve dveřích a běží po schodech dolů.

Po návratu z nákupu vyjekne údivem, když ji žena zve ke stolu, kde je připravené pohoštění: bábovka a ve skleněné nádobě voňavý čaj.

„Paní, proč to děláte, když jste zraněná?“

„Po bytu to jde, ven bych si netroufla. Mám problémy někam dojít, když jsem zdravá. Natož pak teď, když jsem potlučená.“

Lucka si sedá ke stolu, ale hned zase vstane, když se stará paní modlí před jídlem: „Pane Bože, nebeský Otče, požehnej nám tyto dary, které z tvé štědrosti budeme přijímat. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána.“

„Amen,“ odpovídá Lucka a je šťastná, že paní je křesťanka.

„Tak co, Lucko, jak bylo ve skautu, pověz mi.“

„Paní Válková...“

„Říkej mi ‚babičko‘, žádného vnoučka nemám, budu šťastná, když mi tak budeš říkat.

„Dobře, babičko,“ říká pomalu a s úsměvem Lucka a pak sděluje, jak si na schůzce připravovaly oběti pro Libora.

„To je nádhera,“ raduje se osamělá žena z náplně schůzky, „přidám vám také svoje oběti: samotu, noční bolesti, nemůžu ven. A k tomu ještě odpuštění pro toho lupiče, který mi ublížil. Byl tak mladý. Proč si nemůže vydělat sám na živobytí? Kdopak ho tak špatně vychoval?“

Lucka se zakusuje do výborné bábovky a usrkává voňavého čaje. „Až dojíš,“ říká stará paní, „tak mi povíš něco o tom Liborovi, abych věděla, za koho se obětuji.“

A tak se žena dozvídá všechno o jeho šikanování a o těžké nemoci, kterou skrýval. Nakonec se svěřil Lucka s medailkou Panny Marie a poví o kříži, který má schovaný ve svém pracovním stole.

Je čas k odchodu. Lucka zčervená, když chce o něco požádat. Babička si toho všimá a povzbuzuje ji: „Co chceš říct, pověz!“

„Babičko, a mohla byste být pro mne babičkou i doopravdy?“

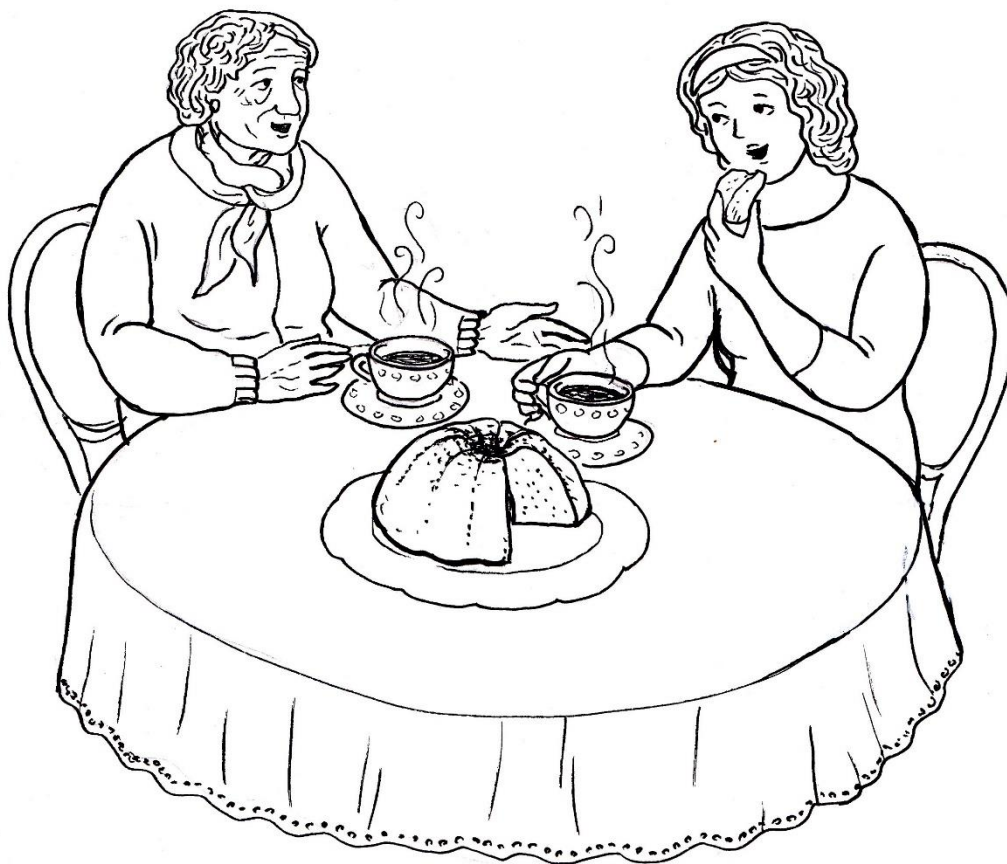
„Jak to myslíš?“

„Abyste byla pro mne podobnou babičkou, jakou má Mirka. Abych za vámi mohla přijít a říct vám, co mě trápí a tak.“

„Ano, budu se na tebe těšit, až zase přijdeš.“

„Já taky,“ přiznává Lucka a za chvíli mává z ulice do okna, kde stojí její babička.

Paní Válková zavírá okno a s námahou kleká pod křížem. Modlí se: „Pane Ježíši, děkuji ti za Lucku. Znovu se ukázalo, že zlo obracíš k dobrému. Loupež využíváš k novému přátelství. Chválím tě za to. Prosím tě za Lucku i za Libora. Obětuji ti všechno těžké, co nesu, a daruji ti půst, který budu zítra držet. Věřím, že toho kluka můžeš uzdravit na těle i na duši. Amen.“

I svou nespavost obětuje při ulehnutí babička za Libora. Tato oběť však k dobrému Bohu nedorazí, neboť stařenka blaženě usíná, když si představuje, jak za ní přišla Lucka na návštěvu.

Poznání na Facebooku

Ranní i dopolední zachmuřená obloha se záhy po poledni začala vyčist'ovat. Když se Libor probudil z dlouhého spánku, vítalo ho již sluníčko v plné své síle. Z lůžka pozoroval ozářenou korunu košaté lípy a přemýšlel. Vzpomínal na maminku, zdali je už doma, anebo ještě pracuje v ambulanci. Představoval si tatínka, jak zápasí s počítačem, který mu nemilosrdně předhazuje chybu v novém programu. Nejvíce v myšlenkách prodlél u Terezky, která se obětuje za jeho uzdravení a získává pro tento záměr další lidi. Pak se přesunul v myšlenkách za Patrikem a uvažoval nad jeho příběhem. Stále znovu se vracel ke světlu, které přitahovalo Patrika k sobě až do okamžiku, kdy se měl vrátit znovu do svého těla. Náhle pocítil úzkost. Co kdybych teď umřel? Světlo by mě prozářilo, ale zlé skutky by ze mne vystoupily jako černý mrak a světlo by jej nemohlo proniknout. Ale mám i dobré skutky, utěšoval se. A budu jich mít stále víc.

Facebook, blesko mu hlavou. Teď je doba na připojení. Teď se nás tam sejde nejvíc. V tom se Patrik mylí, když přátelství na síti odmítá. Připravuje se o moc. Pár ťukanců a už se budeme bavit.

Libor se natahuje ke stolku, na kterém je položený mobil. Připojuje se k internetu a záhy vstupuje mezi své přátele, kteří už diskutují. Ohlašuje svůj příchod a sklídí spršku přivítání, ale i otázek, jak se má a kdy se vrátí z nemocnice domů. Náhle se na displeji nic neděje. Libor tomu rozumí: všichni čekají na to, co jim napíše. V Liborovi se probouzí to, co se zdálo být zasuté. Je opět vůdcem, na kterého čekají jeho sluhové: bojovníci i ti ostatní. Kdesi v koutku duše povstává otázka: Co by na to řekl Patrik? Určitě by měl výhrady. Slyším ho, jak mi připomíná: Hraješ si na něco, co není skutečné.

Ale v tom se Patrik mylí. Já jsem i teď mezi nimi, jako bych byl ve třídě. Čekají, co jim napíšu. Jdu do toho, chtějí mě slyšet.

Libor Dohnal Brzy se vrátím a bude všechno jako dřív. Zase vás povedu, když nebudeme chtít psát písemku. Vymyslím to a vy zvednete ruce. Učitel sklapne a namísto písemky vyvolá šprtky.

Libor přestává psát a chce si vychutnat reakci. Teď se ukáže, kolik mám příznivců. Kolika lidem se to líbí? Libor se potí napětím, když sleduje, kolik lidí dalo příspěvku „LIKE“. Nula. Nikomu. Asi jsem to přepálil. Začnu jinak. Musím ukázat, jak jsem zde dobrý.

Libor Dohnal Dnes mi vzali krev. Celou zkumavku krve. Ani jsem nemrkl.

Jitka Kovářová Brr! Já bych se vybulila. Nesnáším krev.

Honza Vysoký Prosím tě, trocha červené tekutiny. To máš jako barvu ve výtvarce.

Miša Novák Mně už brali krev snad stokrát. A když mi dělají testy na alergologii, tak mám deset píchanců.

Magda Volná Když mi brali krev, tak jsem se těšila na obrázek. Mám jich doma celou sbírku.

Libor s hrůzou zjišťuje, že ho nikdo neoceňuje. Musím je něčím šokovat. Řeknu jim to naplno.

Libor Dohnal Mám leukémii. Řekl mi to doktor i tady na specializovaném oddělení.

Jitka Kovářová A bolí to moc?

Libor Dohnal Zatím to nebolí.

Magda Volná Tak to máš dobrou nemoc. Moje babička má rakovinu a bolí ji to. Musejí ji dávat injekce proti bolesti.

Miša Novák Když jsem měl zlomenou nohu, tak to bolelo jako prase. Píchali mi injekce, ale i tak jsem kňučel.

Přidávají se další a další. Všichni líčí, jak je něco bolelo. Libor poznává, že ho nikdo neobdivuje ani ho nikdo nelituje. Teď ještě někdo napíše, že jsem na tom vlastně dobře, když mě nic nebolí a nemusím do školy. A je to tady.

David Vaněk Zítra pišeme odloženou písemku z matiky. Bud' rád, že to nemusíš psát.

Libor Dohnal Kdybvch byl ve třídě, tak byste ji nepsali.

Honza Vysoký Kecáš! Ve třídě je teď všechno jiné. Až se vrátíš, tak zapomeň na panování. Jsme teď s tříd'asem zajedno. Když to tak bude nadále, tak pojedeme na výlet.

Jitka Kovářová Chceme jet na výlet.

Libor je zděšený. Copak nemám žádné kamarády? Nikdo se neozve? Nikdo se za mě nepostaví. A deseti se to líbí! David má deset za sebou a já nikoho. Oni snad ani nevědí, co mám za nemoc! Musím je šoknout, aby vůbec chápali, co tady se mnou je.

Libor Dohnal Leukémie je hrozná nemoc. Mám tu na pokoji dva kluky, kteří jsou holohlaví. Jmenují se Vašek a Marek. Dostávali léky proti leukémii a ztratili přitom vlasy. To stejné čeká i mne. Budu dostávat léky, ztratím vlasy. Budu vypadat jako citrón – bledý bez vlasů.

Libor přestává psát a čeká, co na to někdo odpoví. Ale je jako opařený, když sleduje narůstající číselky, až nakonec se to líbí deseti lidem. Jim se líbí, že já budu bez vlasů? Copak oni vůbec nechápou, jaká je to hrůza být bez vlasů? Patrik měl pravdu, že na Facebooku se píše, ale necítí.

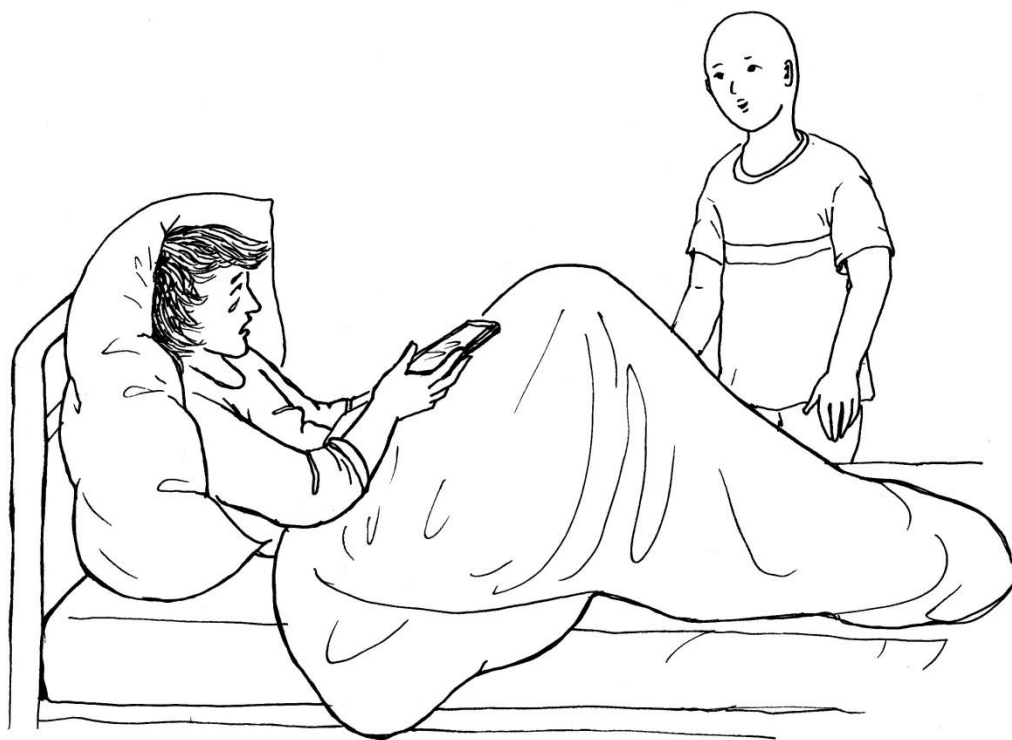
Jitka Kovářová Až přijdeš do třídy bez vlasů, tak všechny holky s obdivem vydechne. Budeš jako hvězda z rockové kapely.

Libor je zděšený. Ještě se mi Jitka vysmívá. A líbí se to deseti lidem. Patriku, máš pravdu. Oni jenom kecají a vůbec necítí, že já tady brečím.

Magda Volná Uděláme třídní kapelu. Libor bude zpívat. S tou holou hlavou mu budou holky padat do náručí. Já budu hrát na hřebínek. Přidejte se další.

Libor má oči plné slz a mezi vzlyky opakuje: „Kecají... kecají...kecají.“ Pláče jako malé děcko a rozhoduje se. Končím. Na Facebook už nevstoupím! Jako Patrik. Už s nimi nechci nic mít.

Honza Vysoký Já se hlásím na bicí. Pořídím si paruku s dlouhými vlasy a pořádný hrnec, abych vás všechny přehlušil.

„Dost, už toho mám dost,“ vzkřikne Libor a musí si protřít oči, aby viděl na displej a mohl odhlásit své jméno z Facebooku.

„Stalo se ti něco?“ ptá se Marek, který přišel k jeho posteli.

Libor zakrouť hlavou a pomyslí si: úplně cizí kluk a cítí se mnou, protože je tady na pokoji.

„Kdybys něco potřeboval, tak řekni. Také mi bylo blbě, když jsem tady byl nový. Brečel jsem jako ty.“

„Díky, ty jsi aspoň kámoš, ne jak ti moji ze třídy. Vůbec nechápou, že nechci být bez vlasů.“

„Až tady budeš dýl jako já, tak poznáš, kdo tě má rád.“

„Kdo?“

„Maminka a tatínek. A ještě brácha.“

„To ti jich moc nezbylo.“

„Jsem rád, že je mám. Vašek je na tom hůř. Má jenom mámu.“

„Já mám rodiče, mladší sestru a Patrika.“

„Tak to jsi na tom zatím nejlíp.“

„Před chvílí jsem ztratil celou třídu.“

„Já už taky nikoho ze třídy nemám.“

„Jdu si lehnout, je mi nějak blbě,“ končí rozhovor Marek.

„Dík,“ odpovídá mu Libor a zadívá se do stropu osvětleného zapadajícím sluncem.

Přitom si připomene dnešní rozhovor s Terezkou. Vzpomíná si, jak mu sdělila, že se za něho obětuje a získává k oběti další lidi, kteří se obětují za něho. Takže jsem ztratil třídu, ale získal jsem jiné přátele. Obětují se za mě. Někteří mě znají, jiní možná ani ne. Ale přesto se obětují. Je mi to jasné. Jsou to křesťané. Ale kteří to jsou? Musím se zeptat Terezky.

Libor bere do ruky mobil a ťukne na jméno své sestry.

„Tady je Terezka. Jak ti je?“

„Nic moc, má drahá sestřičko. Jenom bych chtěl vědět, kdo se za mě obětuje.“

„O tom se nemá mluvit. Pan farář nás učil, že když se obětuje, má to být jenom mezi námi a Pánem Ježíšem.“

„Terezko, já to potřebuji vědět. Pomůže mi to.“

„Dobře. Takže všechny holky ze skautu.“

„Fakt?“

„Jasně. Vzaly to úplně samozřejmě. A ještě řeknou dalším svým kamarádkám. I svým rodičům a všem doma.“

„A to se za mne obětuje i Mirka a Lucka?“

„To jsou naše vedoucí. Ty se hodně obětuje.“

„Fakt? To je úžasný. Díky, Terezko, zase ti někdy zavolám.“

Libor vypíná mobil a zůstává nehybně ležet. Nechápe to, ale přitom je z toho šťastný. Nejvíce jsem jim ubližoval. Chtěl jsem je zlikvidovat, a ony se za mě obětují. Kdyby ony byly na Facebooku, tak by se ke mně tak nechovaly. Proč? Protože jsou křesťanky. Zůstali mi rodiče a křesťané: Patrik, Terezka, Mirka a Lucka, skautky a další křesťané, kteří se přidají k oběti. Ti křesťané jsou jiní. Modlí se za mne a obětují. Dělají něco obtížného, aby mi vyprosili zdraví. To je úžasné. Nejsem vůbec sám. Musím to Markovi říct, že mám kolem sebe křesťany. A já přitom křesťan nejsem. Co je k tomu táhne? Proč jsou takoví? Učí je to Ježíš. Ale proč ho poslouchají? Proč se na to nevykašlou a nehledí si jenom sebe. Proč to od rána Terezka tak fantasticky pro mne dělá? Má mě ráda. Je to možné? Mne, takového nemožného brášku, který jí chtěl zakázat chodit do skautu. A proč mě mají rády Mirka s Luckou? To už vůbec nechápu. Mají v sobě nějakou sílu. Asi jim ji dává Ježíš. Ale v tom případě ten Kristus a to křesťanství není blbost, jak jsem si myslel. Je to skutečné, i když to není vidět. Křesťané mají lásku. Ale nemají ji jenom ze sebe jako ti na Facebooku. Mají ji od Ježíše. Ale jestliže je to skutečné, tak co já s tím budu dělat? Co mám dělat, abych se spojil s Ježíšem a měl také v sobě lásku. On mě může změnit, když tolik mění křesťany. Kdo mě spojí s Ježíšem, aby mě on změnil, abych měl lásku, kterou vyžaduje světlo po smrti? Patrik by mi to řekl. Proč jsem si od něho nevzal číslo? Anebo Ježíši řeknu sám, co mě napadne. „Ježíši, dej mi lásku. Prosím, Ježíši, dej mi lásku. Dej mi lásku, ať jsem jiný. Ať jsem jako Patrik, Terezka nebo Mirka s Luckou. Prosím.“

Mirka se vracela ze skautu domů s dobrou náladou. Těšila se, že lehce získá další pomocníky, kteří se budou obětovat za Libora. Tatínkovi to řekla na zahradě, kde zaséval semínka mrkve a petržele.

V kuchyni získávala Emilku, která jí však namítla: „Už mám své postní předsevzetí.“

„Za dva dny je Květná neděle a začne Svatý týden, je třeba přidat v postním snažení.“

„Dobře,“ souhlasilo děvče, „zítra je pátek, budu jíst jenom suchý chléb.“

„To je nádhera,“ zajásala Mirka nad hodnotnou obětí.

„Co se tady děje?“ zeptal se Jirka, který zaslechl na dálku rozhovor obou sester, ale nepochopil, o čem se jedná.

„Libor je těžce nemocný,“ vysvětlovala bratrovi Mirka, „modlíme se za jeho uzdravení a přidáváme k tomu oběti.“

„Za toho darebáka, co vás tak šikanoval?“

„On už teď nic nedělá.“

„Bodejť by něco dělal, když je zavřený v nemocnici. Až se uzdraví, tak si to vynahradí.“

„To není tak jisté. Může se změnit.“

„Jenom ať si pobude v nemocnici, má čas se tam polepšit.“

„Ale co když umře?“

„Třeba na něho Pán Bůh poslal nemoc, aby vás od něho osvobodil. To bylo šílené, co dělal.“

Po těch slovech zalezl Jirka k počítači, kde řešil nějaké zadání.

Mirku bratrova slova vyvedla z míry. Až dosud byla nadšená pro Terezčinu snahu vymodlit Liborovi uzdravení. Ale co když je to proti Pánu Bohu, který Libora za jeho špatný život potrestal a vlastně tak zachránil její třídu? Do duše se jí vkradl zmatek a nemohla se ani připravovat do školy. Když přišla domů z práce maminka s Jeníkem, tak ji Mirka jenom krátce přivítala. Pak si s ní chtěl hrát Jeník, a ona ho odbyla.

Netrvá to dlouho a maminka volá k večeři. Když se pomodlí, vrhnou se děti na voňavé krajíce pokryté čerstvou šunkou. Až na Mirku, která jenom usrkává čaje a vypadá, že nebude vůbec jíst.

Maminka se jí zeptá: „Co se ti stalo, že jsi tak smutná?“

Dívka na takovou otázku čeká a dopodrobna líčí, jak se všechny holky ve skautu přidaly k Terezce, která se modlí a obětuje za nemocného Libora. Přesně vylíčila i svůj rozhovor s Jirkou, který na tátův tázavý pohled přisvědčil.

Kolem stolu je ticho. Všichni koušou své krajíce, ale zároveň se dívají na tatínka. Ke komu se přikloní? K Mírcce, nebo k Jirkovi?

Tatínek chvíli přemýšlí, ale pak se rozhovoří: „Když jsem byl kluk, tak jsme měli ve třídě Martina, který mi strašně lezl na nervy. Pořád otravoval, opisoval od nás úkoly. Nikdo ve třídě ho neměl rád. Nechtěli jsme, aby s námi jel na výlet. Ale paní učitelka ho vzala. Šli jsme podél přehrady. Martin zezadu žduchl Andělkou, milou holku, která by nikomu neublížila. Spadla do vody. Pan učitel pro ni skočil a vytáhl ji na břeh. Nedýchala a začínala i modrat. Bylo to hrozné, všichni jsme se báli. Učitelům se podařilo ji zachránit.

S Martinem to otřásl. Byl bledý jako stěna a s nikým nemluvil. Od té doby se změnil. Přestal otravovat a časem byl z něho normální kluk.

Je možné,“ pokračoval tatínek, „že Pán Bůh dopustil na Libora nemoc, aby se změnil jako ten náš Martin. Pán Bůh nemoci nepůsobí, je dobrý a nepůsobí zlo. Mnohdy nás před zlem chrání, ale nechává také volný průběh světa, ve kterém žijeme. Liborem nemoc jistě otřese, může se změnit jako Martin. A my se můžeme modlit za jeho uzdravení, aby neumřel a mohl se změněný vrátit z nemocnice domů.“

Ještě než skončí večere, tak Jirka slibuje: „Přes víkend nezapnu ani na chvíli počítač.“

Všichni ho s údivem pochválí. Je to pro Jirku nemalá oběť, kterou může připojit k večerní společné modlitbě za tělesné i duševní uzdravení Libora.

Jak dál?

Do pátečního rána se budí Libor s jedinou otázkou: Potvrdí krevní testy, že mám leukémii?

Jakmile se objeví sestra, která měří teplotu, tak se jí Libor zeptá: „Sestři, jak dopadly výsledky?“

„Dozvíš se to na vizitě.“

„Kdo má vizitu?“

„Je pátek, takže pan primář. On ti všechno řekne. Je moc hodný, však uvidíš.“

„Dopadlo to dobře, nebo špatně?“

„Nevím. A kdybych i věděla, tak bych ti to stejně neřekla. To je věc jenom lékařů.“

Libor vidí, že se nic nedozví. Uvelebuj se v lůžku, že bude ještě spát. Ale oči se mu nezavírají. A tak vzpomíná na všechny doma. Také čekají na zprávu. Rodiče si to asi vytelefonují, ale Tereška mu včera večer kladla na srdce, aby jí zavolaal hned, jak se dozví

výsledky. Tolik se obětovala. A přidalo se mnoho dalších. Ale bude to k něčemu? Uzdraví ho Pán Bůh, ke kterému se všichni modlí?

Kdyby tak Libor viděl Terezku, jak vstává, kleká si vedle lůžka a vroucně se modlí: „Pane Ježíši, děkuji Ti za nový den. Prosím za Libora, aby ty testy dopadly dobře. Těším se na něho, až se vrátí domů. Je teď jiný, než byl dříve. I Rexovi je po něm smutno. Budu se snažit, aby to bylo u nás teď ráno pěkné. Budu hodná na maminku, pošlu pusu tatínkovi. Pane Ježíši, přidávám to k modlitbě za Libora.“

Terezka se spěšně obléká, bere do ruky mobil a přelétne očima adresář těch, kterým pošle zprávu o Liborovi. Je jich pěkná řádka. To je síla modliteb a obětí!

Libor v nemocnici přece jenom usíná. Jako by se spánkem čekal až do chvíle, kdy skončí Terezka s modlitbou.

Budí ho až sestra, která ho chytá za rameno a šeptá mu do ucha: „Pan primář je tu. Nespi!“

Libor je v mžiku vzbuzený a jeho široce otevřené oči prozrazují, jak dychtivě čeká na zprávu od pana primáře. Dočká se brzy.

„Dobrý den, Libore,“ zdraví ho lékař, a když mu pacient odpoví, tak se na něho zadívá laskavým pohledem. Libor v té krátké chvíli visí na jeho širokých rtech, pátrá v jeho modrých očích mžourajících v hustém obočí, stejně šedivém jako jeho rozevláté vlasy.

Konečně doktor Horák promluví: „Vyšetření dopadla podle očekávání.“

„Mám leukémii?“ zeptá se Libor příškrčeným hlasem.

„Krev nám ukázala, že ji musíme poléčit.“

„Je to leukémie?“

„Říkáme tomu tak. Ale můžeme to vidět i tak, že krev se zdivočila jako kluci o přestávce ve třídě. Potřebujeme ji uklidnit.“

„Budete mi dávat léky, abych ztratil vlasy?“

„S těmi léky ještě počkáme. Po neděli uděláme nové odběry, pak se rozhodneme, jak na tu tvou krev půjdeme.“

„Takže mám leukémii a nevíte ještě jakou?“

„Víme a nebojíme se jí. Ale potřebujeme se na boj připravit. Je to jako před závodem automobilů. Technici doladují stroje, jezdci se připravují, aby byli v pohodě. I my doladíme léčbu a tebe také vyladíme.“

„Nechci být bez vlasů.“

„I o tom si popovídáme.“

„Nechci být jako Vašek a Marek.“

„Příští týden se rozhodneme, jakou nasadíme léčbu. Možná budou při ní padat i stromy, ale po nich vyrostou mladé krásné stromky.“

„To myslíte jako vlasy?“

„Obvykle tomu tak bývá, ale všechno se dozvíš příští týden. Krev nám ukáže, jakým směrem se máme v léčbě dát.“

Primář se na Libora usměje a stisknutím dlaně naznačuje, že je třeba bojovat.

Pacient to chápe, ale nepřikyvuje. Zabořuje hlavu do polštáře a zavírá oči. Tak přece je to tady! Leukémie. Léky. Budu bez vlasů. Jak mám bojovat, když budu prohrávat? Budou se kácet stromy v mém lese, a já na to nesmím hledět, ale věřit, že nakonec narostou nové! Musím to zavolat Terezce. Až moc věřila, že se uzdravím. Modlitba a oběti nezvítězily. Musím hned, začíná přestávka mezi první a druhou hodinou.

Terezka má mobil v dlani, přijímá hovor hned a běží na chodbu. „Počkej,“ říká přitom Liborovi a spěchá na konec chodby.

„Tak co?“ zeptá se Terezka hned, když je na svém oblíbeném místě.“

„Není to dobré.“
 „Není ti dobře?“
 „Ne, ale mám leukemii.“
 „Fakt?“
 „Říkal mi to primář jako samozřejmou věc.“
 „Já jsem tak moc věřila, že se uzdravíš.“
 „Léky ještě brát nebudu. Budou to ještě příští týden vyšetřovat.“

„Věřila jsem, že už přijdeš domů. Tak jsem se na tebe těšila.“
 „Ty ses na mne fakt těšila? Na tak hrozného brácha?“
 „Ty jsi teď jiný.“
 „Myslíš?“

„Jo. Jsi fajn brácha. Budu končit, musím to říct dál.“
 „Měj se,“ končí hovor Libor a vypíná spojení.

Terečka si chystá mobil, aby napsala SMS všem, kteří se obětovali. Ale nezmůže se na nic. Zklamání je tak velké, že jí zcela zatemňuj mysl i srdce. Proč, když jsem tak věřila? Bylo to všechno zbytečné? Copak mi musí brácha umřít? Pane Ježíši, on už není zlý, polepšil se. Budu brečet. Musím si utřít slzy do rukávu, aby na mně nebylo nic vidět. Sama to nezvládnou. Musím dojít za Mirkou.

Terečka si ještě jednou osuší oči a vydává se na cestu za Mirkou. Kličekování mezi dětmi i spěch po chodbě jí pomáhá zastavit pláč. Přibíhá k Mirce a posuňkem ruky ji zve na chodbu. Starší kamarádka ji ráda následuje, protože musí odrážet namlouvání Honzy, když Lucka není kvůli nějakému lékařskému vyšetření ve škole.

„Co je?“ volá Mirka na rozrušenou Terečku, která běží před ní do rohu chodby.

Teprve tam celá udýchaná ze sebe dostane: „Má leukemii.“

„Fakt? Je to na sto procent?“

„Jo.“

„Věřila jsem, že se uzdraví.“

„Já taky,“ odpovídá Terečka, která znovu nedokáže udržet slzy.

Nejprve vzlyká, pak už brečí nahlas. Mirka ji tiskne do své náruče, aby se jí ulevilo a nebylo to tak slyšet. „Neplač,“ utěšuje ji.

„Když já jsem tak věřila,“ odpovídá Terečka v návalech pláče.

„Neboj se, budeme bojovat dál.“

Zvoní. Terečka se bojí, že jí Mirka odejde, a proto ji ještě pevněji objímá a usedavě pláče.

„Neboj,“ utěšuje ji Mirka, neodejdu ti, budu tu s tebou.

Po tomto ujištění usedavý pláč přece jen povoluje. Do ticha chodby se rozléhá volání třídní učitelky: „Terečko Dohnalová! Jsi tu?“

Terečka se přitiskne ještě křečovitěji k Mirce a znovu se rozpláče.

„Tady je!“ odpovídá Mirka a za chvíli objevuje vyděšená učitelka svou žačku prisátou ke své starší kamarádce.

„Pláče kvůli svému nemocnému bratrovi,“ vysvětluje Mirka učitelce.

„Buď tady s ní, já tě omluvím,“ dovoluje třídní učitelka, aby se Terečka u své kamarádky vyplakala.

Mirka neříká nic. V duchu se modlí, aby věděla, co má teď udělat. Teprve až se jí Terečka pustí a vzhledne k ní opuchlými očima, tak ji ujišťuje: „Nedáme se. Budeme bojovat dál. Pán Ježíš je s námi a chce, abychom vytrvali.“

Tereзка pozvedá oči, ze kterých mizí beznaděj. Přitom říká: „Tlučte a bude vám otevřeno.“

„Ano, Terezko, budeme tukat modlitbou a dalšími oběťmi. A Panna Maria bude s námi,“ doplňuje ji Mirka a brzy už kráčí se svou malou kamarádkou k její třídě, kde ji předává klidnou třídní učitelce.

Po vyučování a následném obědě dává Mirka pozor, aby s ní nevyšel Honza zároveň ze školy. Daří se jí to, a tak spěchá do kostela, kde se chce pomodlit za Libora i Terezku. Touží svěřit Pánu Bohu všechno, co dělá ve skautu, co prožívá ve škole i doma.

Po vstupu do chrámu se pokloní Pánu Ježíši přítomnému ve svatostánku. Cestou dopředu se zastaví u mariánského oltáře, kde se modlí: „Panno Maria, chci být čistá jako ty. Veď mě, abych se k Honzovi chovala tak, jak to má být. Nechci si s ním nic začínat, ale on mi nedá pokoj. Vypros mi, ať jsem pevná tak, jak byla moje babička, když byla mladá.“

Od mariánského oltáře jde do přední lavice, kde pokleká a modlí se k Pánu Ježíši. Kdosi však vstupuje do chrámu. Nesmím se otáčet, nabádá dívka sama sebe. Ale kroky míří ke mně. Pan farář to není. Otáčí se a strne: Honza.

„Jdu za tebou. Tady budeme sami.“

„Tu je Bůh!“

„Nevidím ho, neslyším ho, necítím ho. Vidím tebe, slyším tebe a chci ti říct, že...“

„Nechci nic slyšet! Dej mi pokoj.“

Honza se však nedá odehnat. Vsunuje se do lavice a sedá si vedle Mirky, která si pokleká a polohlasem se modlí: „Panno Maria, ochraňuj mě.“

„Nic ti nedělám, tak proč voláš Marii na pomoc?“

„Vím, co po mně chceš, ale já to nechci.“

„Chci být jenom s tebou.“

„Ale já nechci.“

Rozhovor přerušuje vrznutí dveří a těžké kroky. Honza se otáčí a polekaně zvolá: „Bezďák Emil. Jde po mně. Musím pryč!“

„A co já?“ ptá se Mirka, protože se leká nedbale oblečeného muže, který se rychle blíží s divokým výrazem v obličeji.

„Utíkej za mnou,“ zvolá Honza a dává se do prudkého běhu podél stěny chrámu, aby se vyhnul střetu s bezdomovcem.

Mirka vůbec nezachytí Honzův úprk a než se vyhrabe z lavice, tak stojí proti ní zarostlý muž, jemuž v zanedbaném obličeji prosvítají jenom dvě zelenkavé oči.

Muž se ptá: „Ty jsi jeho milenka?“

„Ne,“ odpoví Mirka spontánně.

„Tak proč jsi s ním sama v kostele?“

„Otravuje mě.“

„Mě otravuje taky. Mám s ním nevyřízené účty. Vysmívá se mi. Co tu děláš?“
„Modlím se, pane...“
„Kovář se jmenuji.“
„Pane Kováři.“
„Ty mně tak pěkně oslovuješ. To už jsem neslyšel dlouho. Pane Kováři.“
„Nechte mě odejít, prosím. Já se vás bojím.“
„Dej mi peníze, a můžeš jít.“
„Nemám ani korunu.“
„Mám tě prohledat?“
„Ne! Budu ječet, až přijde pan farář.“
„Neboj, zkouším to, nejsem tak zlý. Jenom potřebuji peníze na víno.“
„A proč musíte pít?“
„Protože musím pít.“
„A nechcete přestat?“
„Chci, ale neumím to. Měl jsem práci, mám rodinu. Ale žena mě vyhodila, protože piju.“
„Tak přestaňte.“
„Nejde to.“
„Musíte to chtít s Pánem Bohem.“
„Pán Bůh je daleko, někde na výšinách.“
„Ne, Pán Bůh je blízko, tady v kostele. Pomodlím se za vás.“

Mirka pokleká a modlí se: „Pane Ježíši, pan Kovář musí pořád pít. Dej mu sílu, aby dokázal přestat a mohl se vrátit ke své rodině.“

Nastalé ticho přerušuje muž tichými vzlyky. „Děkuji ti, děvče, za tak krásnou modlitbu.“

„Ještě vás svěřím Panně Marii.“

„To už udělej sama, já musím jít sehnat peníze na víno.“

„Pomodlím se,“ ujišťuje dívka muže a dodává: „Vlastně jste mě zachránil před Honzou.“

„Jestli na tebe sáhne, tak ho přerazím. Stejně si na něho počkám a vyřídím si s ním otevřený účet.“

Muž odchází, Mirka si klekne a snaží se modlit. Ale vzdmůže se na jedinou větu: „Děkuji, Pane Ježíši, že jsi mě zachránil před Honzou.“

Cestou ven z kostela se dívka zastaví u oltáře Panny Marie a s vděčností pohlédne do tváře Neposkvrněné. „Děkuji,“ zašeptá, „že jsem pořád jako ty. Chci být jako ty pořád.“

Nečekaná setkání

Setkání s bezdomovcem v kostele nakonec vyznělo dobře, ale Mirka nemůže smazat ani začátek, kdy ji neupravený muž vyděsil. Honza spasil sebe a ji nechal bez pomoci. Vytahuje mobil a píše mu: NECHAL SI MNE SAMOTNOU A UTEKL JSI. TO BY SPRÁVNÝ MUZ NEUDELAL. NEJSI JESTE MUZ, KTERÝ BY MNE OCHRANIL. A JA NEJSEM JESTE ZENA, PROTO MI DEJ POKOJ. NECHCI SI S TEBOU NIC ZACINAT. MIRKA.

Honza přijímá zprávu a poznává, že v očích Mirky spadl na ceně až na dno. Ano, je pravda, že jsem zbaběle utekl. Ale Mirka mohla běžet za mnou. Je však také fakt, že jsem se schválně neohlížel, jestli utíká za mnou. Báł jsem se toho Emila, má tlapy jako medvěd a je na mě vztekly, že by mě snad zabil. I venku před kostelem jsem se neohlížel za sebe. Chtěl jsem být pryč a v žádném případě nepadnout do rukou toho násilníka. A nechal jsem tam Mirku samotnou. Strašné! Hnusné! Ale já jsem se tak strašně báł, že jsem nechtěl přemýšlet o tom, co bych měl udělat. Teď jsem pro Mirku zbabělec, sobec, kterému bylo jedno, jak dopadne děvče, které zůstalo samo s rozběsněným chlapem. Ale když já jsem se tak báł... Ano, nejsem chlap, i když jsem si na muže hrál. Teď se nebudu moci na Mirku ani podívat. Musí mnou pohrdat. Ale za všechno může ten Emil. Vyhrožuje mi, chce mě snad zabít. A kdoví co udělal Mirce v kostele? Nejhezčí a nejhodnější dívka ve škole a já ji nechal ve spárech toho darebáka. Mirka bude mít z toho bezdřáka strach, bude mu sloužit. Hrůza! Ale jak jí mám pomoci? Já ji neochráním. Ať si to s ním vyřídí policie a Mirku ochrání. Ano, nahlásím to na policii, ať to vyřeší.

Honza vytahuje mobil a vyťukává číslo 158. Když se mu ozve operátorka, tak hlásí: „Dnes odpoledne ubližoval bezdomovec Emil v kostele Mirce Lebedové. Je agresivní a vyhrožuje i mně, proto se ho všichni bojíme.“

„Už vás napadl?“ ptá se operátorka.

„Utekl jsem před ním z kostela. Mirka tam zůstala sama.“

Ještě několik informací žádá operátorka po Honzovi a pak slibuje, že to předá policistům.

Honzovi se uleví. Utěšuje se, že alespoň něco udělal pro bezpečnost Mirky. Ale svědomí mu připomíná, že Emil začal být agresivní až poté, co se mu s partou kluků posmívali. Má v živé paměti scénu z parku. Vydráždili jsme ho tehdy do nepříčetnosti. A nejvíc já. Představení znělo: Emil na cestě z hospody. Vysmívali jsme se mu a ukazovali, jak se chová opilý bezdomovec. Netušili jsme, že se tak naštvě. Ano, až od té doby je na nás zlý. A co když ublížil Mirce? Nechci to domyslet. A vlastně je to kvůli mně.

Honza se trápí. Stále znovu si přehrává scénu v kostele a čím dál tím víc se mu hnusí, co udělal.

Emil se vrací s láškou levného vína do polorozpadlé chaty ukryté ve vzrostlém rákosu u řeky. Má dobrou náladu, kterou chce předat svému komplicovi Matoušovi. Bydlí tu už spolu od loňského léta, chatu si opravili alespoň tak, že do ní neprší a nefouká. A tak tu přečkali i zimu.

„Mati, musím ti něco říct,“ volá Emil na kamaráda, který si ohřívá konzervu na malých ocouzených kamnech.

„Koho jsi pumpnul, že máš velkou lášku vína?“

„Poctivě, chlapče, poctivě, pomohl jsem jedné bábě s taškou. Byla ráda, a když jsem natáhl ruku, dala mi celou padesátku.“

„Je vidět, že jsi z jiného světa a mezi nás se nehodíš.“

„A jak ty ses dostal k takové voňavé konzervě?“

„Nedřel jsem jako ty. Našel jsem pětikorunu a rozmnožil jsem ji na stokorunu.“

„To mě zajímá.“

„Koupil jsem si v marketu dva rohlíky a pak jsem šmejdil v konzervách. Našel jsem.“

„Co jsi našel?“

„Oči mám dobré. Bylo to slabě vyryto, ale číst se to dalo. Prošla lhůta na pochoutkové vepřové pečení. A byly tam dvě takové konzervy. Pak už stačilo pohrozit, že jim tam pošlu inspekci, a konzervy byly moje.“

„Teda ty jsi dobrý. Ty bys mohl dělat strategického poradce v nějakém podniku.“

„Ted' dělám kuchaře, ty budeš dělat číšníka, a bude pohodový večer.“

Emil přelévá polovinu vína do prázdné plastové lahve. Matouš ještě jednou promíchá pečení v kastrolku a přenáší večeři na silný bukový špalek uprostřed místnosti. Nejprve udělá každý pár hltů vína a večeře může začít.

Po skončení jídla se uvelebují každý do svého lůžka vystlaného rákosem. Emil se blaženě zasní a nahlas vzpomíná: „Řekla mi krásně: ‚Pane Kovář‘.“

„Kdo?“

„Slečna.“

„Když jsem byl mladý, taky mi slečny hezky říkaly.“

„Ale ona mi řekla dnes: ‚Pane Kovář...‘ Víš tak, jako bych byl snad učitel nebo doktor. Žádný bezdřák, Emil nebo štamgast. Byl jsem pro ni pan Kovář.“

„A kde ti to řekla?“

„Budeš se divit. V kostele.“

„Ty a v kostele?“

„Jo, v kostele. Ochránil jsem ji před jedním floutkem. ‚Pane Kovář!‘ Skoro bych se chtěl vrátit mezi normální lidi, abych byl zase pan Kovář a ne bezdřák.“

„Napij se a bude ti dobře tady. Tu je svoboda, nikdo nás nekomanduje...“

Do rozjímavého ticha zazní z venku ostré zvolání: „Policie České republiky.“

Muži uvnitř se leknou.

Emil se přiškrceným hlasem zeptá: „Mati, neukradl’s ty konzervy?“

„Ne, je to poctivý.“

Hlas z venku je silnější a pronikavější: „Policie České republiky, ve jménu zákona.“

„Nic jsme neudělali,“ odpovídá Emil.

Přitom vstává a otevírá za pronikavého skřípotu dveře. „Pojďte dál,“ zve muže zákona dovnitř.

„Vy půjdete s námi.“

„Já?“

„Jste Emil Kovář.“

„Ano. Jsem poctivý člověk. Nikdy jsem nic neukradl.“

„Nejsme tu kvůli krádeži.“

„Nikomu tady neublížíme. Neberte nám tu střechu nad hlavou.“

„Pane Kováři, dost už. Budete mít co vysvětlovat, abyste se nepřestěhoval do vězení.“

„Nehnu se odtud, dokud mi neřeknete proč.“

„To vám řekne vyšetřovatel. A radím vám, pojd’te s námi, nebo zavoláme posilu.“

Emil se shrbí, podá ruku kolegovi, který podotkne: „Jen aby to nebyla ta slečna z kostela.“

„Jsem čistý jako lilie,“ odpovídá Emil.

„To se uvidí,“ zvolá policista a pouští obviněného před sebe.

V chatrči zůstává Matouš stát sám uprostřed místnosti. Naslouchá, jak několikrát klapnou dveře a auto se rozjíždí. „Toho ‚pana Kováře‘ zaplatí draho. Mělo jsem ho za slušného člověka. Ale že by mohl ublížovat holkám v kostele, to bych do něho nikdy neřekl.“

Tereзка v pozdním odpoledni už opět hýří nadšením. Dávno je pryč ranní pláč a beznaděj. Všem svým bojovníkům napsala, že další krevní testy jsou příští týden a je tedy dost času na modlitbu a oběti. Teď volá Liborovi, aby mu sdělila, že nic není prohrané.

Libor ji však krotí: „Leukémii mám, teď už jde spíše o stanovení léčby.“

„Ale testy mohou ukázat, že se nemoc lepší, nebo že jsi už zdravý.“

„Mohou, moje sestřičko, ale neukážou. Budou spíše horší. A možná o to doktorům jde, aby viděli, jak nemoc postupuje.“

„Anebo nepostupuje.“

„Teda ty si věříš.“

„Nevěřím sobě, ale Pánu Bohu. On má moc tě uzdravit.“

„Já bych chtěl také věřit jako ty. Ale nedovedu si to představit.“

„Já taky ne. Modlím se, a to mi stačí.“

„A děláš oběti.“

„Oběti mají sílu, protože ukazují naši lásku.“

„Teď už to chápu,“ zajásá Libor, „když mám někoho rád, tak pro něho něco udělám. Když mám rád Pána Boha, tak mu přináším dobré skutky.“

„Jasný,“ raduje se Tereзка, „my se snažíme, ale potřebujeme i tebe.“

„I já mám přinášet oběť?“

„Ano, i ty. A něco pořádného! Na tobě nejvíc záleží.“

„Budu o tom přemýšlet.“

„Ale ne dlouho. Nesmíme ztrácet čas.“

„Dobře, Terezko, budu přemýšlet. A když na něco přijdu, tak se ti ozvu.“

Libor ukončuje hovor a zaboří hlavu do polštáře. Dívá se do stropu, kde se už hodně prodlužují stíny, neboť sluníčko se blíží k západu. Musím nějakou oběť přinést. Už jenom kvůli Terezce. Ale jakou? Nic lehkého, aby to mělo nějakou váhu.

Honza se cítí doma jako raněné zvíře v kleci. Stydí se za svou zbabělost v kostele, stále více je mu zřejmé, že obvinění bezdomovce nemusí být vůbec pravdivé. Opakovaně si vyčítá: Všechno to bylo z toho mého dolézání za Mirkou. Jasně mi říkala, abych toho nechal, ale já se choval jako pominutý. Sledoval jsem ji a hledal možnost, jak ji potkat, dohnat, přiblížit se k ní.

Komu to mám říct?

Za tátou s tím nemohu. Zklamal bych ho. Považuje mě za charakterního kluka. Chlubí se, že ze mě roste dobrý člověk, budoucí lékař. Ne, tátovi to říct nemohu. Ale nikoho jiného nemám. Tady však zůstat nemohu, půjdu ven a vykřičím to někam do lesa, kde nikdo nebude. Musím ven, tady se zalknu.

Honza vstává, obléká si teplou mikinu a opouští svůj pokoj. V kuchyni jsou rodiče, proto mezi dveřmi zvolá: „Jdu ven.“

Než se však přezuje, stojí vedle něho táta a ptá se: „Kam jdeš? Za chvíli bude tma.“

„Někam, potřebuji se projít.“

„Také potřebuji jít ven. Půjdu s tebou.“

„Ne, já musím jít sám.“

„Honzo,“ říká naléhavě tatínek, „co se s tebou děje? Nepotřebuješ pomoc?“

„Ne! Musím si pomoci sám!“ vzkřikne Honza a proráží si cestu mezi tatínkem a stěnou a vybíhá ven.

„Jdu za ním,“ volá tatínek na svou ženu a rychle se přezouvá.

Běží k silnici. Rozhlíží se na obě strany ulice, ale Honza nikde. Že by už byl z dohledu? Ne, bude ještě doma. Čeká, až vyjdu ven, a potom zmizí na opačnou stranu. Musím být obezřetný a vyčkat, až se objeví. Musím s ním mluvit. Prožil něco těžkého a potřebuje pomoc.

Muž se vrací k domku a přitiskne se ke zdi. Naslouchá, kde se něco pohne. Ted'! Je to ze sklepa. Jdu tam.

Pomalů vstupuje do sklepních dveří. Zastavuje se a naslouchá. Ano, tam vpředu se něco pohnulo.

„Honzo!“ zavolá a dodává: „Vím, že jsi tu. Vylez, v klidu si popovídáme. Můžeš mi říct všechno.“

„Nemůžu,“ odpovídá Honza z odlehlé části sklepa.

Tatínek zůstává úmyslně na kraji sklepa. Ani nerozžihá světlo. Klidně a vstřícným hlasem opakuje: „Honzo, můžeš mi říct všechno.“

„I to, že jsem dolézal za Mirkou? Nedovedl jsem se vůbec ovládnout. Pořád jsem za ní chodil, vyhledával ji, sváděl jsem ji. I to můžu říkat?“

„Můžeš. Řekni všechno.“

„Ale bude tě to bolet. Zklamal jsem. Hrozně jsem zklamal.“

„Pojď ke mně a pověz mi úplně všechno,“ zve muž rozechvělým hlasem svého syna.

Honza se pomalu přibližuje. Chytá se táty za rameno a nechá se vyvést ven. Usedají na lavičku. Tam tatínek znovu vyzývá svého syna: „Řekni všechno.“

Honza skutečně poctivě sděluje, co prožil dnes v kostele, i to, jak udal bezdomovce. Nakonec mluví s pohrdáním o sobě, že se nedokázal ovládnout a dolézal za Mirkou. Končí: „Stydím se před ní i před tebou.“

Muž po přiznání svého syna mlčí. Pak tiše řekne: „Nejsi sám viníkem toho, co se stalo. Mohu za to především já. Zradil jsem Boha a od té doby jsem bez něho slabý. Nedokážu zvládnout mnoho věcí. I manželství se mi rozpadá před očima. Ty jsi slabý jako já. Jsi slabý proto, že nemáš Boha. Zradil jsem Boha a poslouchal jsem jeho nepřítele, Zlého ducha. Vím to. Musím najít cestu zpět. Už kvůli tobě, abys neměl zkažený život jako já. Pojď domů, pomohu ti najít cestu ven z té šlamastyky. Ale sám to nedokážu. Napřed najdu cestu k Bohu já, pak ji ukážu i tobě. Zajdu za knězem. Zavolám mu ještě dnes.“

Mirka večerí v kruhu své rodiny a je šťastná, že všechno dobře dopadlo. Nic neví o zadržení pana Kováře, a proto má věc za vyřízenou. Věří, že i od Honzy bude mít pokoj, a tak se směje vtípkům obou brášek.

Zvoní domovní zvonek. Hlava rodiny jde otevřít. Vrací se do kuchyně až po chvíli. Vzrušeně sděluje rodině: „Mirko, musíš na policii! Potřebují něco dosvědčit. Já jdu s tebou, neboj se.“

V domě vládne ticho, když se oba oblékají. Scházejí se v předsíni.

„Tati, já se bojím,“ svěřuje se Mirka.

„Neboj se. Jdu s tebou. Bude s námi také Bůh. Pojď, pomodlíme se. Nejlépe Otče náš a Zdrávas Maria.“

K modlitbě se přidává celá rodina. Všichni je také doprovázejí k domovním dveřím a odtud se dívají, jak nasedají do policejního auta, které rychle odjíždí.

Lucka má jiné starosti. Brečí u babičky, které donesla čerstvé rohlíky, máslo a mléko. Oční lékařka jí sdělila, že bude muset nosit brýle. „Jak budu vypadat,“ naříká, „mám kulatý obličej a teď na něj nasadím ještě brýle.“

Babička ji hladí, a když se dívka uklidní, tak jí tiše říká: „Mně se budeš líbit. A když se budeš líbit mně, budeš se líbit i klukům a holkám. Uvidíš. Budou ti závidět, že vypadáš starší.“

„Babi, ještě že tě mám,“ zvolá Lucka a staví se před zrcadlo.

Babička vytahuje ze šuplíku uhel a kreslí dívce kolem očí okuláry. „Tak co?“ ptá se, když dokončí kresbu.

„Babičko,“ zajásá Lucka u zrcadla, „takové brýle si pořídím. Teď si to vyfotím do mobilu.“

Pak už Lucka musí jít. „Zítra přijdu, i když nebudu nic nakupovat. Pomohu ti uklidit. Je přece sobota. Ráno máme brigádu u kostela, takže dorazím někdy odpoledne.“

„Přijď,“ zve ji babička a vtiskne jí do ruky bonbón, který si pro tuto chvíli připravila.

Největší obět'

Pan Kovář sedí na lavici v policejní cele, která je strohá, nijak vyzdobená – čtyři holé stěny, nic víc. Čeká, až ho předvolají k výsledku. Ví, že policisté s ním musejí sepsat protokol, propustit ho, anebo předat do vazby.

Je si jistý, že neudělal nic zlého. Stále znovu přemýšlí, proč ho zatkli. Je pravda, že jsem žebrol. Ale to dělají všichni chlapi na ulici. Ale nikoho jsem nenutil, na nikoho jsem nevztáhl ruku. Je pravda, že bych zmlátil ty posměváčky, kdyby se mi dostali pod ruku. I ten Honza v kostele přede mnou utekl. Dobře tak, ty facky by nestály za to.

Proč jsem tedy tady? Byl jsem v kostele, ale tam jsem nic neukradl. Že by ta holka na mě žalovala? Ale ta určitě ne, tak pěkně mi říkala „pane Kováři“. Vyděsila se, to je pravda. Mohla to doma říct. Tak jsem to dopracoval, že se mě lidé bojí. Vyhýbají se mi. Dělají, že mě nevidí, když jdou kolem mě. Vědí, že budu po nich chtít peníze. Zvykl jsem si na to, že jsem dotěrný žebrák. Jsem zlý na toho, kdo mi nic nedá. Musí mi dát, když má a já nemám. Musí se se mnou rozdělit, tak nás to přece jako děti učila maminka.

Maminka... Ta kdyby mě tady viděla. Jak dlouho už je po smrti? Pět let? Prý se kvůli mně utrápila. Ale copak já jsem zlý člověk? Píji, to jo. Ale to mě naučili lidi, když jsem jim opravoval elektřinu. Lákali mě: „Pane Kováři, přijďte nám to opravit, máme doma bezva slivovici.“ Je pravda, že to bylo v době, kdy jsem už pil a nechtělo se mi dělat.

Lidé se mě bojí. I ta dívenka v kostele se mě bála. Takhle se za tebou, maminko, do nebe nedostanu. Slyším tě, maminko: „Přestaň pít, začni pracovat, starej se o děti. Čtyři děti ti Pán Bůh dal a ty se staráš jenom o to, abys měl korbely s pivem a krabice s vínem.“

Vím, mami, vím. Ale proč mě lidé naučili pít, když mi všude nalévali, kam jsem přišel? Proč mám přestat pít? Manželka přede mnou zabouchne dveře. A děti? Vlastní děti se mě bojí. Ne, tam o mě nikdo nestojí.

„Ticho!“ okřikuje Emil sám sebe, i když nahlas nemluví.

Z chodby sem doléhají hlasy. Ano, je to ta holka z kostela! Jde k výsledku. Tak přece je to kvůli ní. Má krásný hlas. Takový čistý. Teď už se jí policajti ptají. Řekne pravdu. Měla tak nevinné oči. Ta holka neumí lhát. Kdyby ona byla mou dcerou, tak bych kvůli ní přestal pít. Pane Kováři, oslovovala mě a modlila se za mě, abych přestal pít. Jak mi to říkala? Musíte to chtít s Pánem Bohem. Ale copak Bůh o mě stojí? Bezdomovec, alkoholik a do nebe?

Ráno mě propustí, možná ještě v noci. Ta holka jim řekne pravdu, že ten bezdřák byl na ni hodný.

Mirka usedá na židli naproti vyšetřovateli, který vyplňuje na počítači potřebné údaje, než začne výslech. Tatínek sedí na pohovce. Dívka na něho nevidí, ale cítí jeho podporu. Je ráda, že mu policisté dovolili být zde s ní.

Nejprve Mirka potvrzuje své jméno a příjmení a pak už následuje výzva vyšetřovatele: „Řekni nám, co se událo dnes odpoledne v kostele.“

Mirka pravdivě líčí, co se stalo. Pamatuje si to přesně. I to, co říkala panu Kovárovi.

Policista nechává Mirku mluvit a trpělivě doslova zapisuje, co svědkyně říká. Teprve až Mirka skončí, tak se jí zeptá: „Říkáš, že ti nijak neublížil. Proč ses ho tedy bála?“

„Bojím se všech bezdřáků. A on byl naštvaný na Honzu, tak vypadal škaredě.“

„A pak ses ho už nebála?“

„Ne.“

„A to se tak změnil?“

„Přestal být naštvaný.“

„A nebyl na tebe zlý, když jsi mu nedala peníze?“

„Ne.“

„A proč ses za něho modlila? Za bezdomovce. Myslíš, že to mělo nějakou cenu?“

„On byl smutný, že pije, a tak jsem mu říkala, že může přestat, že mu Bůh pomůže.“

„Ty věříš, že může přestat pít?“

„Poznala jsem, že by chtěl přestat pít. A Bůh může uzdravit každého člověka.“

„I opilce?“

„Ano.“

„Takže ses rozcházela s panem Kovářem s přesvědčením, že může přestat pít. Cítila jsi v něm něco dobrého, co by ho mohlo vést k polepšení.“

„Ano, řekl jste to dobře. Neuměla jsem to vysvětlit. Když bude chtít, tak ho Pán Bůh může uzdravit.“

„Dobře. Kéž by se tak stalo. Ale já tomu nevěřím. Neznám alkoholika na ulici, který přestal pít. Všichni se upili k smrti.“

„Protože nevěřili v Pána Boha.“

„Asi nevěřili. A od kostela jsme je museli odhánět, protože tam žebrali o peníze.“

Policista se odmlčuje. Ťuká do počítače ještě další informace. Když dopíše, tak řekne: „Pana Kováře propustíme. Tvoje svědectví je výmluvné.“

„Vy ho máte tady na policii?“

„Ano.“

„A mohla bych s ním mluvit?“

„Proč?“

„Teď mě něco napadlo, co bych mu chtěla říct.“

„A co mu chceš říct?“

„Musím vám to říct?“

„Ano, jinak žádné setkání nedovolím.“

„Ale vy nevěříte v Boha.“

„To není podstatné.“

Mirka chvíli mlčí a přemýšlí. Mám mu to říct? Nevysměje se mi. Ale když mu to to neřeknu, tak mě k němu nepustí.

Také policista uvažuje: konfrontaci Kováře s Lebedovou dovolím. Mohu se mnoho dozvědět.

Mirka nečeká na další výzvu a vysvětluje: „Napadlo mě to až teď. Libor, to je náš spolužák, je v nemocnici s leukémií. Modlíme se za jeho uzdravení. Přinášíme různé oběti za něho.“

„Co je to ‚přinášet oběti‘?“

„Něco si odřekneme, to je půst. Něco uděláme, co je obtížné, to je oběť. Dáváme to nebeskému Otci jako dar, aby uzdravil Libora.“

„Už chápu. Tak povídej dál.“

„Napadlo mě, že by i pan Kovář mohl přinést oběť. Velikou oběť.“

„A jakou?“ táže se s údivem v hlase policista.

Mirku tak znejistí. Cítí, že ochránce zákona nevěří, že by mohl bezdomovec udělat něco pro druhé. Jedině snad za alkohol. Ale já to cítím tady někde uvnitř, že by mohl. Řeknu mu to naplno, ať si myslí, co chce.

„Poprosím pana Kováře, aby nepil. To bude pro něho strašně těžké. Bude to velká oběť za Libora.“

„Tak to si rád poslechnu. Že by se alkoholik obětoval za nějakého Libora... Nevěřím tomu, ale můžeš mu to říct. Jsem strašně zvědavý, co na to řekne. Zavolám ho hned.“

Po slovech vyšetřovatele Mirka opět znejistí. Nevysměje se mi ten bezdomovec, co po něm chce. Proč si vlastně myslím, že to pro Libora udělá? Pane Bože, je to myšlenka od Tebe? Vnukls mi to? Prosíme tě, dobrý Bože, jestli je to tvůj nápad, tak toho pana Kováře přesvědč.“

Vyšetřovatel odchází ještě s jedním policistou pro pana Kováře. Mirka si přiloží ruku na hrud', kde má medailku Panny Marie. Takto se modlí, i když nic neříká. Všechno tak předává Matce Boží a zcela se uklidňuje. Lehce pozvedne oči k příchozímu, který se snaží vytušit, proč ho sem přivádějí.

Vyšetřovatel mu sděluje: „Pane Kováři. Zde přítomná Mirka Lebedová dosvědčila, že v kostele nedošlo z Vaší strany k žádnému závadnému jednání. Přála si s vámi mluvit. Posad'te se.“

Mirka vstává ze židle a natáčí se k přichozímu muži. Usměje se na něho a jasným hlasem říká: „Pane Kováři, náš spolužák Libor onemocněl leukémií. Modlíme se za jeho uzdravení a přinášíme za něho oběti. To je velká síla pro jeho uzdravení. Prosím vás, abyste nám pomohl. Vaše oběť může být obrovská. Chtěl byste se pro něho obětovat?“

Muž hned neodpovídá. Cítí, že ta dívka v něm probouzí něco, co už je dávno zasuté. Nějaké lepší já, které se vynořuje kdesi z hlubin. Prostupuje to celým jeho tělem. Odspodu až k hlavě. Cítí v sobě sílu za tím lepším jít. Je ponořený do sebe a chytá se praménků štěstí, které se v něm šíří.

Policista ho chce přimět k odpovědi, a tak ho vyzývá: „Pane Kováři, Mirka se vás na něco ptala. Můžete jí odpovědět?“

Bezdomovec neodpovídá, ale jednoznačně přikyvuje hlavou.

Mirce to stačí, a tak pokračuje: „Pane Kováři, můžete přinést tak velkou oběť jako žádný z nás. Přestaňte pít alkohol a obětujte to za Libora.“

Dotazovaný zvedá hlavu a zadívá se do Mirčiných očí. Nebojuje, protože to chce. Cítí se jako jiný člověk, který touží přinést oběť za nemocného kluka. Chce přestat pít, protože ví, že alkohol by mu vzal toho jiného člověka, který v něm povstal. Říká tiše a rozhodně: „Ano, nebudu pít.“

„To říkáte kvůli mně?“ ptá se vyšetřovatel.

„Ne,“ odpovídá stroze muž.

Mirka poznává, že její tušení bylo správné. Usměje se a říká: „Pane Kováři, pozítří je Květná neděle. Půjdeme v průvodu s kočičkami kolem kostela. Budou tam všichni, kteří se obětujeme za Libora. Přijďte taky. Dáme své oběti Pánu Ježíši, který pojede jako Král na oslátku. Bude mít z našich obětí radost. A z vaší oběti asi nejvíc.“

„Přijdu,“ přitakává muž a nechává se odvést do cely.

Mirka s tatínkem odchází záhy domů. Vyšetřovatel sepisuje protokol s panem Kovářem a propouští ho domů. Domů? Do staré chatrče, kde nachází Emil tvrdě spícího Matouše. Víno je vypité, ale jídla ještě zůstalo dost. Má hlad, a tak zakrátko všechno zhltné.

Matouš se probouzí a omlouvá se: „Vino jsem ti všechno vypil. Nevěděl jsem, že se vrátíš tak brzy.“

„Nevadí,“ odpovídá mu Emil a dodává: „Ode dneška nepiju.“

„Ty ses na té policii zbláznil nebo co?“

„Ne, změnil jsem se.“

„Povíme si to zítra, až z tebe vyprchají policejní prášky.“

Emil na to neříká nic. Uléhá, ale neusíná. Začíná nový život, a to se nemůže prospat. Přemýšlí, jaké to bude zítra a potom dál. Usíná až nad ránem. A potom spí celé dopoledne, zatímco Matouš se už dávno stará, aby měl dost pití, cigaret i jídla na přežití.

A co dělají ostatní v sobotním dopoledni?

Dohnalovi se chystají na návštěvu Libora. Maminka peče bábovku, kterou má syn tak rád. Tatínek chystá pro Libora překvapení: chce mu ukázat zcela nový program komunikace mezi konstruktéry a technology v podniku. Terezka kreslí jeden obrázek za druhým. Teprve nad posledním v řadě jásá: zobrazuje celou rodinu i s Liborem na vrcholu hory. Při obědě tatínek říká: „Museli jsme čekat na Liborovu nemoc, abychom byli rodinou. Nemohlo to tak být dávno?“

„Mohlo,“ odpovídá maminka a objímá Terezku, která se k ní tulí a touží po pohlazení.

Mirka s Luckou slíbily panu faráři, že přijdou uklízet a hrabat trávu kolem kostela. Nejsou tam samy. Přišli další mladí lidé, ale i dospělí. Všichni mají co dělat. Vládne veselá nálada. Všichni se těší na zítřejší průvod, kdy budou zpívat „Hosana synu Davidovu“ a doprovázet Pána Ježíše na cestě z Olivové hory do Jeruzaléma. Nikdo z nich netuší, že je za

živým plotem pozoruje Honza. Doprovodil tatínka k faře, který tam šel na zpověď. Honza tu zůstal, když zahlédl Mirku s Luckou, jak hrabou trávu.

Hoch si dodává odvahy: chce se omluvit Mirce za svoje zbabělé chování. Vyhlíží příhodný okamžik, kdy se Lucka vzdálí a Mirka bude sama. Dlouhé minuty pracují děvčata spolu. Vyhrabují suchou trávu a házejí ji do kbelíku spolu s kamínky a odpadky. Honza pozoruje, jak se kbelík plní, a přeje si jedině – aby odpad odnesla Lucka.

K této práci se však hlásí Mirka, když volá na kamarádku: „Kbelík je plný, odnesu jej do kontejneru.“

„To je v háji,“ vzteká se Honza, ale pak si dává přes pusy – kontejner je u silnice, Mirka tam bude více sama než tady.

Běží za tújemi, zatímco Mirka uplácává náklad, aby jí cestou z kbelíku nevypadával. Honza tak získává náskok a nepozorovaně se schovává za kontejner.

Mirka si při vysypávání odpadu do kontejneru pobrukuje písničku. Lekne se, když se najednou Honza zjeví před ní. Chvilí se oba pozorují. Pak Honza beze slova udělá krok ke kamarádce. Mirka však s ním nechce být sama. Otočí se a prchá pryč.

„Stůj! Něco ti chci říct!“ volá za ní Honza.

Marně, děvče utíká a neohlíží se. Do bezpečí za Luckou.

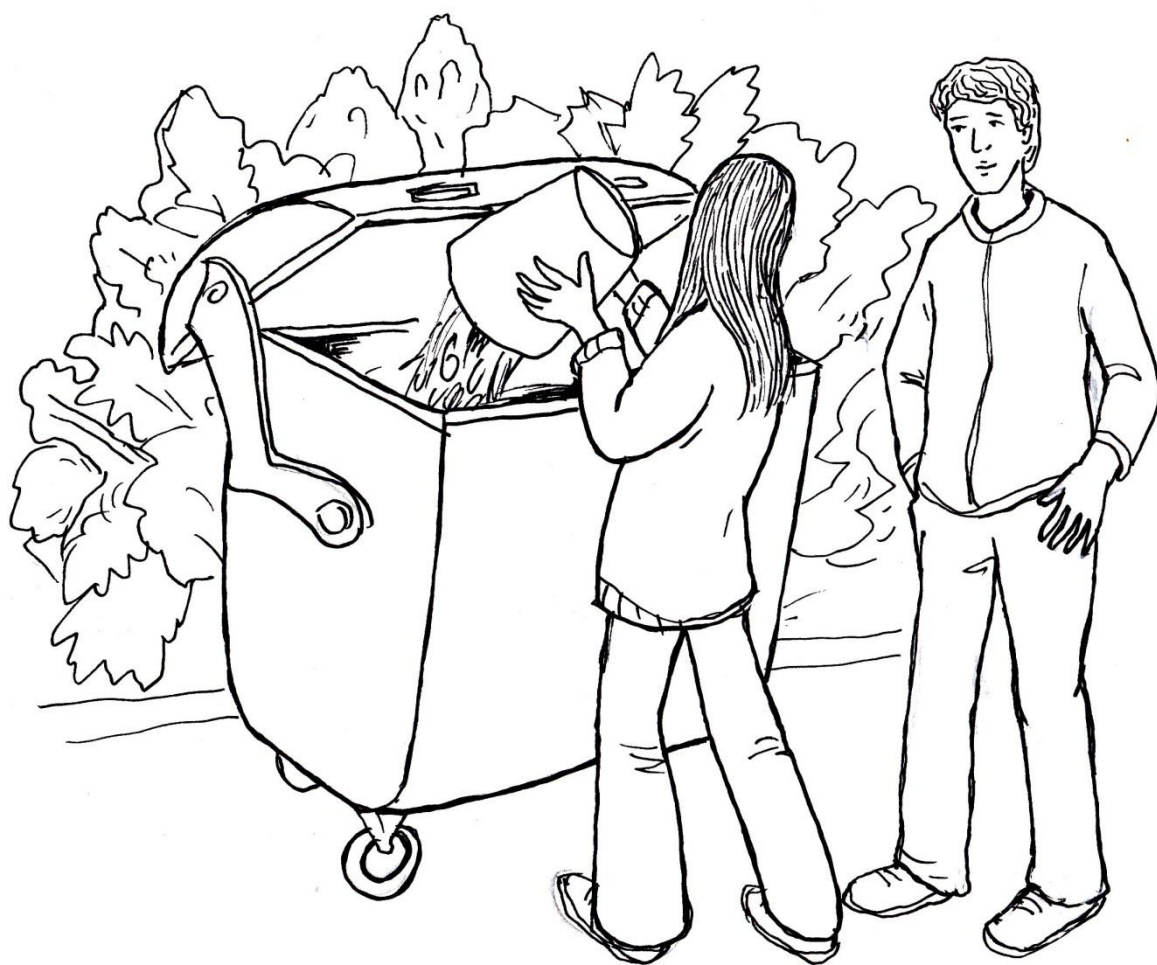
Honza se do areálu ke kostelu nevrací. Loudá se k faře, odkud musí vyjít co nevidět jeho tatínek. Dočká se brzy. Vychází z budovy spolu s panem farářem. Honza vidí v knězi člověka, který by mu mohl pomoci k cestě za Mirkou. Proto zklamaně sděluje: „Mirka prchla, když jsem se jí chtěl omluvit.“

Tatínek pokrčí rameny a odpoví: „To chápu.“

Honza zvedne oči k panu faráři. Je vidět, že kněz o jeho vztahu k Mirce ví.

„Víš,“ říká duchovní otec rozvážně, „Mirka před tebou nebude prchat, až pozná, že ti nejde o to, abys ji získal pro sebe. Zatím jí nic jiného nezbyvá než před tebou utíkat.“

Honza sklopí hlavu a odchází. Má o čem přemýšlet. Kněz ho odhalil dobře: chce Mirkou pro sebe a nechce si přiznat, že Mirka k ničemu takovému nesvolí.

Květná neděle

Je Květná neděle. Věřící se shromažďují na prostranství za kostelem. Stavějí se tam do půlkruhu kolem stolu, na kterém jsou rozložené jívové ratolesti. Někteří věřící mají větvičky nebo malé kyticčky kočíček v rukou a čekají na příchod kněze.

Bez zpoždění přichází otec Michal v rouchu červené barvy, aby zahájil bohoslužbu. Nejprve srdečně přivítá věřící a pak čte evangelium o tom, jak jel Ježíš do Jeruzaléma na oslátku a lidé ho oslavovali zpěvem „hosana“. Přitom mu mávali palmovými ratolestmi a prostírali na zem své pláště. Ježíš byl pro ně král, kterému takto provolávali slávu.

Ted' už Honza chápe, co mu doma vysvětloval tatínek: „Dnes máváme větvičkami kočíček, abychom se připojili k lidem, kteří oslavují Krista palmovými ratolestmi a provolávají ho za krále.“

Honza se přesouvá blíže vchodu do kostela, aby viděl zformovaný průvod a nezmeškal Mirku, kterou chce pozdravit. Sotva se uvelebuje pod mladou lípou, pozoruje přicházející průvod. Na čele se nese kříž a pak jdou křesťané spolu s knězem a zpívají: „Hosana, hosana, hosana Synu Davidovu.“

Mirka se lekne, když z průvodu spatří osamocенého Honzu na místě, kde ho všichni uvidí. Co tu chce? Proč mi nedá pokoj? Mezi věřící nejde, ale vystavuje se zde tak, aby ho všichni viděli. Proč to dělá? Anebo počká na průvod a připojí se k němu, a tak se dostane do mé blízkosti? Už ho mám dost! Je tak vlezlý, až protivný.

Vzápětí se však Mirka leká. K Honzovi se zezadu blíží pan Kovář. Zřejmě si s ním chce vyřídit účty. Ještě pár skoků a bude u něho. Je rozezlený. Útok bude nenadálý. Neublíží příliš Honzovi, který stále nic netuší? Musím tomu zabránit. Ale jak? Než ke dvojici doběhnu, bude se Honza svíjet na zemi.

„Ne, ne, ne!“ vzkřikne Mirka svým jasným hlasem.

Pan Kovář se zarazí. Hlas Mirky ho zastavuje. Honza se otáčí, a když spatří bezdomovce, tak se dává na útěk. Emil však stojí a dívá se na Mirku, která ho máváním ratolestí zve do průvodu. Jde a zařazuje se mezi ostatní křesťany. Mirka dojde k němu a zeptá

se ho: „Přinášíte oběť za Libora?“

„Nepiji, ani kapku jsem nevypil a pít nebudu,“ odpovídá muž.

Dvojice vzbuzuje pozornost okolních lidí. Pan Kovář si toho všímá a přehlédne svoje oblečení, které tak nápadně kontrastuje se svátečně oděnými křesťany. Sem nepatřím, říká si. Musím zmizet. Pohledem na svoje oblečení a na svátečně oděnou Mirku se omlouvá, proč musí zmizet.

„Vytrvejte,“ nabádá ho Mirka.

„Vydržím,“ odpovídá muž, na kterého má děvče neuvěřitelný vliv.

Než se Emil otočí k odchodu, tak prozradí: „Jsem teď jiný člověk. A budu také jednou tak pěkně oblečený jako vy všichni.“

„Bůh vás uzdraví,“ vybízí ho Mirka a pak už jenom sleduje, jak muž opouští průvod.

S úlevou sledují křesťané v průvodu, jak bezdomovec odchází. Nemohou ani tušit, co se vlastně odehrává mezi Mirkou a bezdomovcem. Nikdo z nich neví, že tento pokleslý člověk je zasažen milostí, kterou vytušil v čistém pohledu a v laskavém hlase Mirky. Lucka i Terežka vědí o jeho slibu, že nebude pít a obětuje to za Libora. Ale neberou to vážně. Vždyť ho znají jako opilce, který žebráním obtěžuje chodce. Navíc se ho bojí, protože se mračí a usměje se jenom na toho, kdo mu dá peníze. Nevěří mu, i když jim Mirka sdělila, že se chce změnit.

Průvod vchází do kostela, kde se slavnostní „hosana“ při čtení zprávy o utrpení Pána Ježíše změní v „ukřižuj!“ těch, kteří na Pilátově dvoře požadovali smrt pro Krista, kterého krátce předtím dav provolával za krále.

Mirka s pohnutím poslouchá příběh o Ježíšově odsouzení a modlí se za pana Kováře, za kterého Ježíš také vzal na sebe kříž.

Po skončení pašijí vyzývá otec Michal k modlitbě za ty, kteří v této chvíli potřebují zvláštní Boží pomoc. Lucka prosí za svou „babičku“, aby se uzdravila a mohla na Velikonoce do kostela. Terežka svěřuje Pánu Ježíši Libora stejně jako Patrik, který sedí nedaleko od ní. Libora ve své modlitbě skloňují všichni Lebedovi. Myslí na něho i pan farář, který poutivě přináší oběti za tohoto mladíka. Pan Vysoký, který je po dlouhé době v kostele, se vroucně modlí za Davida, kterého s úzkostí bezmocně sledoval z průvodu před kostelem. Mirka klečí a v mysli stále znovu opakuje: za pana Kováře, za Libora, za Davida i za Terežku, aby to všechno vydržela.

Libor podřimuje v lůžku po noci, ve které toho moc nenaspal. Většinu noci probděl u Marka, kterému nebylo dobře. Cítil se slabý, malátný, měl žízeň. Byl rád, když mu Libor podal hrníček s čajem. Vykřikoval ze spaní, Libor ho budil a utěšoval ho: „Neboj se, je to jenom sen.“

Marek se chytil Liborovy ruky a nechtěl ho pustit. Stal se mu tak kamarádem, který ho utěšoval, že ráno bude lépe. Hladil ho, když se probudil a házel sebou ze strany na stranu, jako by chtěl něco zahnat. Nad ránem Marek usnul. Libor ho nechtěl probudit, a tak se neodvážil vytáhnout ruku, kterou měl jeho kamarád přitisknutou na prsa. Položil si tedy hlavu na příkrývku a usnul.

Tak je našla ráno sestra. Poslala Libora do lůžka a zavolala lékaře. Tak začal kolotoč kolem Marka. Střídali se u něho lékaři a sestry. Dostával infuze a další léky. Měření tlaku, teploty a pulzu nebralo konce. V deset hodin je konečně klid. Zdá se, že Marek pokojně spí. Libor se už přes všechen vzruch prospal a nyní pozoruje kamaráda ze svého lůžka. Znepokojuje ho, jak je bledý, přímo ho bodají jeho občasné vzdechy. Rychle vstane, když ho Marek zavolá jeho jménem.

„Co je? Co potřebuješ?“ ptá se ho Libor, když příběhne k jeho lůžku a jemně mu stiskne ruku.

„Buď tu se mnou,“ zaprosí Marek.

„Jsem tu. Neboj! Budu tu u tebe pořád.“

„Není mi dobře.“

„Zavolám sestru.“

„Ne, nemohou mi pomoci.“
 „To nemůžeš vědět.“
 „Vím to. Slyšel jsem to.“
 „Co jsi slyšel.“
 Marek se chvíli odmlčí. Potřebuje nabrat sil. Pak tiše a pomalu říká: „Mysleli si, že spím. Šeptali si to.“
 „Co?“
 „Že...“
 „Že...“
 „Umřu.“
 „Ale to si nemohli říkat. Špatně jsi rozuměl, anebo se ti to zdálo. Máš pořád nějaké sny.“
 „Slyšel jsem dobře.“
 „Každý jednou umřeme.“
 „Libore, já cítím, že umřu. A bojím se.“
 „Smrti se bát nemusíš. Ta není zlá. Vím to od Patrika. Usneš a probudíš se na druhé straně. Budeš vidět sama sebe. Ale půjdeš dál tunelem za světlem. To světlo bude nádherné. Cestou poznáš, co jsi dělal dobře a co zase zle. S tím dobrem půjdeš za světlem a bude ti v jeho blízkosti dobře.“
 „A dál?“
 „Dál už to Patrik neprožil. Doktorům se podařilo rozběhnout mu srdce. A tak se probudil.“
 „A ty tomu věříš?“
 „Jo. Udělal jsem moc zla a teď se snažím dělat dobro. K tomu světlu musíš přijít s dobrem.“
 „Já se bojím, bojím...“, sténá Marek.
 „Proč? To světlo je krásné, bude ti u něho dobře.“
 „Mám v duši zlo, hodně zla.“
 „A dobro nemáš?“
 „Nebyl jsem pořád zlý, ale jedno zlo mám hrozné. A nemá mi kdo odpustit.“
 „Už nežije?“
 „Ne. Byl to můj děda. Měl mě rád a já jeho. Chodil jsem za ním do jeho dílny. Všechno mě naučil. Pak byl dlouho nemocný, zpočátku jsem ho navštěvoval. Pak jsem už neměl čas. Vzkazoval pro mne, abych za ním přišel. Odkládal jsem to, až umřel. Od té doby mám výčitky. Dneska v noci se mi to pořád vracelo.“
 „Potkáš ho v tom tunelu. Určitě ti odpustí.“
 „Bojím se toho světla.“
 „Proč?“
 „Půjdu za ním se zlem.“
 „Ale i s dobrem. Máš určitě víc dobra.“
 „Bylo to hnusné. Čekal na mě. Nedočkal se mě.“
 Libor už neví, co má na to říct. Dívá se do Markovy tváře, která je ještě bledší než dosud. Vidí a cítí, že jeho kamarád se trápí. Umírá a nechce zemřít bez odpuštění. Jsem v koncích, přiznává si Libor. Nevím, jak mu mám pomoci.
 „Libore!“
 „Jsem tady.“
 „Šikanovali jsme Radku. Odešla kvůli tomu ze školy. Nevím, kde je. Nemohu ji odprosit.“

„Odpustí ti v tunelu.“

„Já to potřebuji teď.“

Marek se na chvíli vyčerpáním ztrácí. Libor má čas přemýšlet. Znovu si nadává, že si nevzal číslo od Patrika. Terezka! Terezka mi pomůže. Zdá se, že Marek usnul. Půjdu na chodbu a zavolám Terezce. Vezme mi to?

Ozývá se hned: „Terezka. Ahoj, Libore.“

„Terezko, mám tu kamaráda, který umírá a má velkou vinu. Tíží ho to. Co s ním mám dělat?“

„Jsme tu před kostelem. Dám tě Mirce, ona tomu rozumí.“

„Ne, Mirce ne...“ volá Libor marně, protože Terezka to v hlaholu před kostelem neslyší.

„Mirka, co potřebuješ, Libore?“ ozývá se v mobilu.

Libor se potí. Mirka... Chtěl jsem ji zničit... Teď mi to může vrátit. Tíží mě to jako Marka. Ale já mohu odprosit.

„Libore, jsi tam?“

„Ano, Mirko, prosím tě, odpusť mi ty hnusárny.“

„Libore, neboj, já už o ničem nevím. Jenom popros Pána Boha, aby ti odpustil.“

„Pána Boha... Udělám to. Hned. Děkuji ti, jsi hodná.“

„Normální, Libore. Bojujeme za tebe. Vrátiš se nám, já tomu věřím.“

„Dík,“ odpovídá Libor a více nemůže.

Pláče. Ani neví, proč pláče. Zalévá ho nezměrné štěstí ze setkání s Mirkou, která ho má ráda, i když jí tolik ublížil. Je to štěstí z odpuštění... Ale teď musím za Markem. Už vím, co mu mám říct. Udělám s ním to, co mi řekla Mirka. Zvládnou to? Musím. Už jsem přece jednou s Ježíšem mluvil.

Libor vstupuje na pokoj, kde ho zoufale volá Marek. Přibíhá k němu a ptá se: „Co je?“

„Umírám. Cítím to. Ta hrozná tíha.“

„Marku, ještě neumírej. Už vím, co máš udělat. Uděláme to spolu. Nejsem kněz, ale Ježíš mi poradí. On je moc hodný. Neboj se. Má tě rád. Je, žije tam za smrtí. Věř mi. Potkáš se s ním, až umřeš. On ti může odpustit a vyřídí to dědečkovi i Radce.“

Marek se upřeně dívá na Libora. Jeho rty chtějí něco říct, ale už nemají sílu, aby promluvily.

„Marku, vím, že nemůžeš mluvit, ale opakuji v duši to, co teď budu říkat nahlas.“

Libor se zadívá do Markovy tváře, která prozrazuje bolest a napětí. Rty se pohybují v nezřetelném, ale srozumitelném „ano“.

„Ježíši,“ říká pomalu a něžně Libor, „tíží mě moje viny. Je mi líto, co jsem udělal. Prosím tě, odpusť mi moje zlé skutky. A prosím tě, řekni dědečkovi a Radce, že je prosím za odpuštění. Děkuji moc. Věřím, že mi vinu smyješ z duše a že se spolu setkáme.“

Libor otevírá oči, které měl přivřené, aby se mohl soustředit na slova k Ježíšovi. Vidí, že Markova tvář už není stažená do bolesti. Naopak působí klidně. Ještě jednou se na něho Marek podívá. Naposledy. V tváři umírajícího se objevuje údiv, a dokonce úsměv. Už je u světla, ví Libor. A jde tam s čistým srdcem. Proto se usmívá. Marku, máš před sebou krásnou cestu.

Libor pohladí svého mrtvého kamaráda a pak ho obejmě. „Marku,“ zašeptá, „jednou se tam u Ježíše sejdem spolu.“

Vstává. Ještě jednou se zadívá na pokojnou a usměvavou tvář svého kamaráda. Odchází k sestrám na ošetrovnu, kde mezi dveřmi hlásí: „Marek zemřel. Ale žádný děs. Usmívá se, je u Ježíše.“

„Jak to víš?“ ptá se sestra.

„Nedýchá a usmívá se.“

Sestra běží k Markovu lůžku. Zůstává stát a říká: „Nedýchá a usmívá se. Jdu zavolat doktora.“

Je Květná neděle krátce před polednem. Ježíš vešel slavnostně do Jeruzaléma, aby tam přinesl oběť za nás. Aby nás spasil, a mohl tak přijímat do své náruče všechny, kteří ho budou hledat. A to třeba až před smrtí, jak to udělal Marek, který u něho hledal odpuštění.

Napětí i pokoj

Pondělní ráno se vleče více než jiné dny. Lékaři se seznamují s pacienty, kteří přibyli přes volné dny. Primář sice projde oddělením, ale pouze si ověřuje, zdali je všechno v pořádku. Nikde se zbytečně nezdržuje, spěchá na poradu lékařů.

Zastavuje se u Liborova lůžka a pouze podotkne: „Tady uděláme kontrolní odběr.“

Jde dál a zastavuje se u Markova lůžka. Natočí se k doprovázející sestře a prohodí: „Tak brzký konec jsme nečekali.“

Sestra přikývne a dodá: „Zemřel včera před polednem. Dostal všechno, co jsme mu mohli dát.“

„Vím, díval jsem se do chorobopisu. Ukončil to nějak moc rychle.“

Libor si sedá v lůžku a volá na primáře: „Neukončil to, ale začal.“

Primář hned neodpovídá, zastaví se u Vaška a teprve při zpáteční cestě se Libora zeptá: „Jak to myslíš?“

„Pane primáři, byl jsem u toho, když umíral.“

„Takže jsi byl u jeho konce.“

„Ne, šel za světlem.“

„A tys to viděl, že to tak jistě tvrdíš?“

„Ano.“

„Co jsi viděl?“

„Viděl jsem, jak zahlédl jiný svět. Byl šťastný, usmál se.“

„Tobě někdo vyprávěl o klinické smrti?“

„Patrik v naší nemocnici.“

„Já těch příběhů slyšel hodně. Smrti se bát nemusíme. Všichni probuzení přitom svědčí, že musíme vést dobrý život.“

„Takže jdeme dělat dobrou poradu,“ pobízí sestra primáře k odchodu z pokoje.

Libor vzpomíná, jak líčil při návštěvách poslední chvíle s Markem své rodině. Tereška byla nadšená, maminka pokyvovala hlavou, tatínek však tvrdil, že Markovi se ulevilo, a proto měl pokoj a úsměv ve tváři.

„A co Patrik, který to všechno zažil?“ namítl Libor.

„Patrika neznám, takže to neberu,“ odpověděl otec.

Libor vzpomíná, jak ho tátova reakce naštvala. Ale nevybuchl, ovládl se. Napomínal sám sebe, že se musí chovat dobře. Po chvíli mlčení řekl: „Tati, a co kdybych to zažil já? Věřil bys mi?“

„Raději to nezkoušej.“

„Tati, nelhal bych ti ani slovo.“

Otec byl zaskočen, vysvobodila ho až Tereška: „Já bych se tě ptala na všechno. Jaké to tam je? Jestli jsi tam potkal Marka? Všechno bys mi musel říct.“

Tatínek poodešel k oknu, aby to neslyšel. Maminka nechtěla být proti němu, a tak mlčela. A tak si sourozenci spolu povídali, jaké to tam asi bude, až jednou umřou.

Vzpomínky přerušuje sestra, která ve dveřích volá: „Libore, pojd' na odběr.“

Vylézá z lůžka a následuje sestru až na ošetřovnu. Přítomné sestry obdivují, že je naprosto klidný. Nevědí, že je myšlenkami u Marka s jeho krásným úsměvem.

Také Lucka při vyučování ve škole vzpomíná na včerejší krásný průvod s kočičkami. Dále si vybavuje zpívané pašije. Zvláště ji uchvátil pan farář, jak svým hlubokým basem představoval Krista. Z myšlenek ji vyrušuje vrnění mobilu. Ještě že jsem vypnula zvonění, to

by úča nepřezila. Rychle! Kdo mi volá? Babička! Něco nutně potřebuje, jinak by nevolala. Musím to vzít. Ale tady nemůžu! Půjdu na chodbu.

Vstává a běží ke katedře, kde ukazuje učitelce mobil a říká: „Babička něco potřebuje, jdu na chodbu.“

„Mobil do vyučování nepatří. Běž si sednout! Kdo za tebe ponese zodpovědnost?“

„Třídní má volnou hodinu, říkal nám to. Půjdu za ním.“

„Teď mám já hodinu a ne váš třídní.“

„Já vím,“ odpovídá Lucka a spěchá nejdříve pozpátku, ale pak už čelem ke dveřím.

Učitelka chce ještě něco říct, ale pak mávne rukou.

Lucka na chodbě přijímá hovor a říká: „Babi, to jsem já Lucka. Co potřebuješ?“

„Spadla jsem a nemohu se vyhrabat. Můžeš přijít?“

„Jsem ve škole, ale omluvím se, jsem u tebe hned.“

„Počkám, ještě to vydržím.“

„Vydrž, babi, jsem za chvíli u tebe.“

Lucka vypíná hovor a uvažuje, jak dál. Učitelka mě nepustí. Bojí se o nás, proto jí říkáme králíček. Musím za tříďasem. Ale napřed uklidním králíčka, aby neudělal poplach po celé škole.

Lucka udělá škvíru ve dveřích a oznamuje: „Musím za babičkou. Řeknu o tom tříďasovi.“

Učitelce to nestačí. Vykoukne ze dveří a chce zavolat Lucku nazpátek. Ale když uvidí začku, jak klepe u dveří kabinetu, počká, až se objeví třídní učitel. Klidná se potom vrací do třídy.

Klidný však není třídní učitel, kterého Lucka žádá, aby mohla jít pomoci nebohé babičce.

„Nemůžeš jenom tak opustit školní budovu.“

Vrátím se brzy.“

„Máme za tebe zodpovědnost. Nemůžeš sama opustit školu.“

„Babička je sama a potřebuje rychle pomoc. Jinak by nevolala.“

„Zavoláme na sociálku.“

„Já tam budu hned, je to kousek. Nic se mi nestane.“

„Jak to zaručíš?“

Dívka chvíli váhá. Pak však sáhne prsty pod mikinu a vytahuje medailku Panny Marie. „Ta mě bude chránit, nebojte se.“

Třídní učitel nechce být alibista, ale bojí se. Chvíli váhá a přemýšlí, co udělat. Lucka si to vysvětluje jako souhlas. Otáčí se a běží po schodech dolů.

„Vrať se,“ volá učitel, ale dívka už ho neslyší.

Musím za ní, rozhoduje se okamžitě. V nazouvácích to nejde. Musím se přezout. Ztratím tak čas. Neuteče mi mezitím ta holka?

Učitel opouští kabinet a běží po schodech dolů. Po Lucce ani památky. Vchodové dveře se nezamykají. Zvenku mají kouli a zevnitř si musí učitel žáky pohlídat. Na ulici Lucku nespátí. V krátké ulici zmizela za rohem. Vpravo, nebo vlevo? Učitel přemýšlí. Když zvolím špatný směr, tak ji už nedohoním. Medailko, pomoz mi, když chráníš Lucku. Vpravo, nebo vlevo? Tak co, medailko? Vlevo? Chválíš mě? Dobře, valím vlevo!

Učitel se prudce rozbíhá a brzy je na konci ulice. Uvidím ji za rohem?

„Tam je,“ vzkřikne muž a vydává se za ní.

Vidí ji zahrnout do boční uličky. Spatří ji, jak si odemyká dveře do domu. „Lucko!“ zakřičí, aby mu nepřibouchla dceře před nosem.“

„Pane učiteli, co tu děláte?“ zvolá Lucka, když udýchaného muže vpouští dovnitř.

„Budeš potřebovat pomoc. Sama ji nezvedneš.“

„Vy jste zlatý. Nejlepší tříďas na světě!“

„Jdeme, nebo ti napíši poznámku.“
 „To byste neudělal!“ odpovídá mu s námahou Lucka, když bere schody po dvou. Nahoře na chodbě vybírá mezi klíči ten pravý.
 „Nebude mít zamknuto zevnitř?“
 „Kdepak! Na to je babička opatrná. Nikdy nenechá klíče ve dveřích.“
 A je tomu tak. Lucka s učitelem vstupují do bytu. Kde však mají babičku hledat?
 „Babi, kde jsi?“ volá Lucka.
 „Na záchodě,“ ozývá se za nejbližšími dveřmi.
 Lucka otevírá a spatří babičku na zemi s nohama zaklíněnými za záchodovou mísou. Dívka se sklání, aby uvězněné pomohla. Ale ani s ní nehne.
 Ustupuje a řekne jenom: „Pane učiteli.“
 Muž se sklání a kousek po kousku uvolňuje koleno, které blokovalo jakýkoliv pohyb. Teď už se může stará žena snažit sama. Za krátkou dobu se vysouvá z místnůstky.
 „Babičko, půjde to na nohy?“ ptá se učitel a nabízí své ruce.

Priskakuje i Lucka a společně pomáhají babičce vstát. Nohy se jí přitom chvějí po velké námaze. Dělá drobné krůčky do kuchyně. Tam si usedá ke stolu a děkuje učiteli i Lucce za pomoc.

„Je to i vaše zásluha. Vidím, že máte mobil u pasu, vchodové dveře byly bez klíče. Jste prozíravá žena,“ chválí ji učitel a dává posušky Lucce najevo, že se musejí vrátit do školy.

„A nestane se vám už nic?“ stará se Lucka.

„Neboj se. Cítím se dobře. Položím se na pohovku a trochu si odpočinu.“
„Na shledanou,“ loučí se učitel, „musíme spěchat, právě začíná přestávka.“
Lucka dává babičce pusku a ukazuje jí medailku. Rozumí si. Vždyť medailku nosí teď obě dvě.

Hned na začátku přestávky využívá Honza toho, že Lucka odešla, a sedá si vedle Mirky.
„Nezvala jsem tě tu,“ brání se dívka.
„Přišel jsem se ti omluvit.“
„Odpustila jsem ti, ale teď už mi dej pokoj.“
„Lucka je pryč, máš tu volné místo. Sednu si k tobě.“
„V žádném případě. Dej mi pokoj! Víš, že dolízáš?“
„Jako pejsek. A to je přece sympatické.“
„Dolízáš za mnou do kostela. Pak zavoláš na pana Emila policajty. A děláš jako by nic. Nechci po tobě žádné omluvy. Ale dej mi pokoj!“
„Já taky nic nechci. Zastoupím Lucku, abys nebyla sama. Máš hezkou sukni a hezké nohy.“
„Tak o to ti jde?“
„Chci ti říct, že jsi hezká. To není nic špatného.“
„Nechci s tebou vést takové řeči.“
„Ale já chci. Nemůžeš mi brát svobodu. Můžu si tu sedět, mohu ti říkat, co chci. Mohu tě třeba i pohladit.“
Honza natahuje ruku, ale zůstane na půl cestě. Třídou se rozléhá plesknutí. Pak druhé a třetí. Honza padá ze židle, když uhýbá rozzuřené dívce.
„Běž pryč a nedolízej! Dej mi pokoj!“
Honza se zvedá ze země a je vztekem bez sebe. Staví se proti Mirce a křičí: „Zmlátím tě, že tě doma nepoznají.“
Přitom napřahuje ruku, aby Mirku udeřil. Dívka jeho ránu vykryje svou paží. Ale pocítí v ruce velkou bolest. Zavravorá. Dostává facku a padá mezi děvčata, která jí přišla na pomoc.
„Ty hulváte!“ ozve se ode dveří.
Třídní učitel je několika skoky u Honzy a řve na něho: „Takhle mlátit holku, to snad není možný.“

Honza se však brání: „Ona mě zfackovala.“

„Dolízá za ní,“ ozve se mezi děvčaty.

Ale to už je tu Lucka a vysvětluje učiteli, jak se Honza chová k Mirce.

„Půjdeš se mnou,“ rozhoduje učitel, „zavolám tatínkovi, aby si s tebou udělal pořádek.“

Ve třídě je najednou klid. Mirka pokládá hlavu na zkřížené ruce a pláče. Mrzí ji, že se nechovala jako křesťanka a dala Honzovi facky. Lucka ji hladí a utěšuje: „To přejde. Dobře jsi udělala. Dá ti aspoň pokoj.“

Také ostatní holky chválí Mirku, že udělala dobře. Ale už začíná hodina, a tak jdou všichni na svá místa. Mirka je ráda. Cítí, že potřebuje být sama. Jenom aby mě chemikářka nevyvolala! Panno Maria, zaříd' to, prosím.

Mirka si přes mikinu přitiskne medailku Panny Marie a druhou rukou si podpírá hlavu.

Učitelka se rozhlédne po třídě. „Mirko, chtěla jsem tě vyvolat. Ale vidím, že ti není moc dobře. Tak příště. K tabuli půjde...“

„Panno Maria, děkuji ti,“ šeptá Mirka a modlí se dál: „Vím, že jsem ho neměla bít, i když mě všichni za to chválí. Teď je mezi námi nepřátelství, a to je nejhorší. Babička mi to pořád říká. Pane Bože, odpusť mi ty facky, a pomoz Honzovi, aby mi odpustil. Pane Ježíši, teď ve Svatém týdnu si připomínáme, že jsi za nás zemřel na kříži. Umíral jsi z lásky, aby byla mezi námi láska, tak se to modlí babička. Klidně bych za Honzou šla a poprosila ho za odpuštění. Ale on by to pochopil, že o něho usiluji. Nevím, co mám dělat. Ty to víš, veď mě, ať to vím i já.“

Mirka se po modlitbě uklidňuje. Už nepotřebuje mít opřenou hlavu a chemikářka je ráda, že si ji může pozvat jako asistentku k pokusu.

Záměna a změna

Jsou dny, ve kterých je v nemocnici pohoda. Primář se usmívá, je samý vtip, srší průpovídkami. Dnešek však k takovým dnům ani zdaleka nepatří. Primář je hned od rána se vším nespokojený. Vadí mu kdejaká maličkost, která není podle předpisů. Sestry i lékaři mají však svého primáře rádi, protože se celým srdcem obětuje pro pacienty i pro celé oddělení.

„Co je zas tohle?“ zvolá primář nad protokolem laboratorního vyšetření krve.

Nejbližší sestra přistoupí a přes rameno lékaře čte jméno vyšetřovaného pacienta: „Libor Dohnal.“

„Ano, čtete dobře. A podívejte se dál!“

„Všechny hodnoty jsou v normálu.“

„To není uzdravení, ale záměna. Zamění vzorky a klidně nám to sem pošlou. Ale s kým to zaměnili?“

„Může to být laboratorní chyba.“

„Anebo chyba při opisování. Anebo chyba při psaní do počítače. Může to být cokoli, ale stávat by se to nemělo.“

„Nestává se to, pane primáři.“

„Nemělo by se to stát nikdy. Rozumíte: nikdy!“

„Nemělo by se to stát nikdy,“ přikyvuje sestra a dodává: „Ale stalo se.“

Rozlícený primář to nechce nechat jenom tak. „Hned tam volám! Ať si tam primář udělá pořádek.“

Za chvíli už primář Horák křičí do telefonu: „Pane primáři, ta záměna je fatální. Nevím, s kým jste to vyměnili. Libor Dohnal má leukémii v pokročilém stadiu. A vy mi pošlete protokol zdravého člověka. A přitom vaši paní doktorku netrkne, že před pár dny byly všechny hodnoty vysoké. To je tedy práce. Kdybychom takto pracovali všichni, tak bychom mohli nemocnici zavřít.“

„Prošetřím to. Podívám se na to. Dáme to do pořádku. Omlouvám se.“

„Vy se neomlouvajte. Ale ta vaše paní doktorka ať se přijde omluvit tomu klukovi, který už nutně potřebuje léčbu, a my to zase musíme oddálit. Znovu odebírat krev, pacienta uklidňovat. Co mu mám říct, že to děláme znovu?“

„Pane primáři, nezlobte se. Nevím, kdy se nám něco podobného stalo. Prošetřím to a vyvodím z toho důsledek.“

„Dobře, dobře,“ říká už klidnějším hlasem primář Horák a ukončuje hovor.

Rozčilený hlas primáře přivolał další sestry i ošetrovatele z oddělení. Všichni kroutí hlavou nad záměnou vzorků.

Doktor Horák se přísně zadívá na svůj tým a prohlásí: „Doufám, že jste záměnu neudělali u nás na oddělení.“

„Žádného uzdraveného pacienta u nás nemáme,“ odpovídá mu vrchní sestra.

„To vím také,“ zlobí se podrážděný primář, „ale co já vím, jestli si někdo z personálu nechal udělat odběr?“

„Ne, pane primáři, „nic takového tu na sto procent včera nebylo.“

„Na sto procent, na sto procent! Já bych si tak jistý nebyl. V laboratoři jsou si také na sto procent jistí, jinak by nám to sem neposlali. Tak už dost! Jdu to vysvětlit tomu klukovi. Já se budu omlouvat za nějaké nemehlo...“

Primář zamíří na Liborův pokoj, zatímco sestra se urychleně připravuje k odběru krve.

„Dobré ráno,“ zdraví primář pacienty.

Libor se vztyčí v lůžku a rezignovaně řekne: „Tak už mi to jdete říct...“

„Jdu ti říct, že tady v nemocnici máme kopyta. Vyměnila tvoji krev za jinou. Moc se ti, chlapče, omlouvám, že musíme udělat nový odběr.“

Libor cítí, že teď může udělat dobrý skutek, jaký po něm žádá světlo. Proto se usměje a řekne: „To nevadí, pane primáři, na ošetrovně je legrace.“

„Ale ta doktorka, co to spletla, si to vypije.“

„Pane primáři, netreštějte ji. Každý se může splést.“

„Já tě nepoznávám. Změnil ses tady k nepoznání.“

„Pane primáři, každý by se změnil, kdyby viděl umírat Marka. Musím dělat dobro, abych se jednou při smrti usmíval jako on.“

„To si musím zapamatovat. Řeknu to doktorům a sestrám na poradě. A taky sobě...“

Za chvíli po odchodu primáře přichází ošetrovatelka, aby odvedla Libora na ošetrovnu k odběru. Přitom se zeptá: „Co jsi řekl primáři, že se vrátil úplně klidný? Obrat o sto osmdesát, ne, o tři sta šedesát stupňů.“

„Řekl jsem mu, že každý by se změnil, kdyby viděl umírat Marka. Musím dělat dobro, abych se jednou při smrti usmíval jako on.“

„To jsi mu řekl? Ty jsi teda dobrý.“

„Vy jste, sestřičko, dobrá. Pořád se usmíváte.“

„Jdeme píchat,“ končí rozhovor sestra a vyprovází Libora k novému, opravnému odběru krve.

Mirka se probouzí do nového dne a nejraději by zavřela oči a spala dál. Za žádnou cenu se jí nechce do školy. Lucka nebude minimálně první dvě hodiny ve škole. Jde si vybírat brýle, protože maminka odpoledne kvůli práci nemůže. Pak se půjde vyfotit na pas a ještě musí zajít do zdravotní pojišťovny. A Honza bude mít zelenou. Bude se mi mstít za včerejšek. Nejraději bych do školy nešla, ale u maminky nepochodím. Jedině že by se přimluvila babička... Mám ještě čas, jdu za ní.

Babička je už upravená, lehce nasnídaná a modlí se pod křížem a obrazem Panny Marie.

„Dobrý den,“ zdraví Mirka.

„Copak se stalo?“ diví se babička, že k ní tak ráno přichází vnučka.

Mirka bez zdržování vysvětluje, proč přišla: „Lucka dneska nebude ve škole. Bojím se, co zase bude vyvádět Honza. Maminka mi omluvenku nedá, jediné snad kdyby ses přimluvila.“

Ozývá se mobil. Mirka prozrazuje: „To je Terežka! Určitě něco důležitého. Vezmu to!“ V následujícím hovoru Terežka sděluje, co se stalo. Mirka na to nic neříká, a tak musí babičce po skončení hovoru sdělit: „V nemocnici zaměnili krev, a tak musí jít Libor k novému odběru.“

„To je zpráva pro tuto chvíli,“ říká rozhodně babička. „Běž do školy a obětuj to za Libora. Kdybys zůstala doma, tak by si Honza myslel, že se ho bojíš.“

„Ale já se fakt bojím.“

„Já myslím, že se ho bát nemusíš. Nepuť ho k sobě do lavice, i kdybys měla ječet na celou třídu.“

„Moc jsi mi nepomohla.“

„Moc hezky mi to neříkáš,“ napomíná ji babička.

„Promiň, babi, ale chtěla jsem zůstat doma.“

„Běž do školy, budu se za tebe modlit. Pojď, dám ti křížek na čelo.“

„Díky, babi, ale jdu jenom proto, že musím.“

Dříve než jindy vychází Mirka z domu, protože si chce koupit nějaké ovoce, které doma pochybělo. Na náměstí zahlédne pana Emila. I on ji spatří, ale dělá, že ji nevidí. Co se s ním stalo? Že by zase pil? Ne, opilý není, ale žebrá. Takže velká oběť skončila? Ale my ji pro

Libora potřebujeme. Dostali jsme šanci nového odběru. Ta záměna je vlastně pro nás požehnáním, můžeme se zase ještě po celý den obětovat. Jdu za ním.

Jakmile pan Kovář zjistí, že dívka míří k němu, tak ji ignoruje. Mirka tuší, že je zle, proto nahmatá medailku a prosí: „Panno Maria, prosím, přijď na pomoc, nebo ten Zlý ho zase uloví.“

„Pane Kováři,“ osloví bezdomovce Mirka, když se k ní schválně otočil zády.

„Jdeš mi přispět na víno?“

„Jdu vás poprosit o pomoc. O vaši oběť za Libora, dneska mu budou brát krev.“

„Nechej mě na pokoji. Skončil jsem s tebou. Je to všechno k ničemu. Pro mne už není návratu.“

„Jak to víte?“

„Přestal jsem pít. Zavola jsem manželce, že už nepiji a pít nebudu. Víš, co mi odpověděla?“

„Nevím.“

„Řekla mi, že mi nevěří a domů mě nepustí. Řekl jsem jí, že jsem ten dům stavěl já. Na to mi pohrozila, že na mě zavolá policajty. Takže, děvče, končím. Pro mne není návratu.“

„Vy chcete odpuštění hned. Mluvila jsem o vás s babičkou. Říkala mi, že když nebudete pít aspoň půl roku, najdete si práci, slušně se oblečete a donesete ženě vydělané peníze na domácnost, tak vás vezme nazpátek.“

Pan Kovář rychle dýchá a potlačuje v sobě vztek. Už, už má na jazyku, že takové děcko ho tu nebude poučovat, když ho zarazí čisté a krásné oči Mirky. Jeho v jádru citlivé srdce mu nedovolí děvčeti ublížit. Přesto zůstává navenek odměřený.

„Honza!“ vzkřikne Mirka, když spatří spolužáka, jak vchází na náměstí.

„Ty se ho bojíš?“

„Jo. Pořád za mnou dolízá a otravuje mě.“

„Doprovodím tě ke škole.“

„To budu ráda. Ve škole si už netroufne, ale venku nevím.“

„Ty se nestydíš jít se mnou?“

„Ne. Ale lepší to bude, až si vyděláte na pěkné oblečení.“

„Kde vezmou takového otrhance do práce?“

„Řeknu panu faráři, potřebuje pomoc se zahradou. Určitě vám dá něco vydělat. Až budete mít pěkné oblečení, tak už si práci najdete.“

„S panem farářem se znám. Už tolikrát mě napomínal, abych toho pití nechal, když jsem žebral o peníze. Poprosím ho o práci.“

„Děkuji za doprovod, tu už doběhnu sama.“

„Cítím toho Honzu za zády, sleduje nás. Mám mu pár vlepit?“

„Ne, prosím ne, to by špatně dopadlo. Řekněte mu, že jste můj strejda, a ať si na mě nedovoluje. Však jsem vás přijala za strejdu.“

„Dobře,“ souhlasí pan Kovář a počká na Honzu, až je v takové blízkosti, že na něho může zavolat: „Jsem od Mirky strejda, tak jí dej pokoj! Jasný?“

Ve třídě si Mirka sedá do své lavice a na volnou židličku vedle sebe pokládá batoh. Přichází Honza a bez pozdravu bere do ruky křídlo a maluje na tabuli posměšný obrázek o bezdomovci a Mirce. Když náčrt dokončí, tak vítězně pohlédne na zesměšňovanou dívku, která se modlí k andělu strážnému o pomoc.

Honza nabízí obrázek k nahlédnutí všem přicházejícím děvčatům i klukům. Odezvy se nedočká. Magda bere do ruky houbu a nahlas řekne: „Jsi trapný, jak proti Mirce jedeš.“

Jitka se přidá: „Nediv se, odmítnutý milenec.“

Smějí se všechny holky. Přidávají se i kluci. Honza poznává, že je ve třídě sám. Nechá

se odtlačit od tabule a jde na své místo. Cestou si naříká. Dopadl jsem jako Libor. Domachroval jsem, jak mi předpovídal včera tat'ka. Ted' už mi chybí jenom leukémie. Asi ji mám. Jsem nějaký slabý, je mi blbě. Ne, namlouvám si to, jsem střelený. Zkopíroval jsem Libora. Machroval jsem namísto něho. Chtěl jsem vládnout Mirce tak, jak jí chtěl vládnout on. Vylámal si na ní zuby, já po něm taky. Proč nás ta holka oba přitahuje? Proč jsme ji chtěli oba porazit? Je silná, nesmírně silná. A krásná. Je krásná a pevná. Asi jí to dává Bůh, kterého má tak ráda. I Emil jí líže z ruky. Celá třída ji uznává, i když křesťankou je jenom s Luckou. Jestli chci jít nazpět do třídy, musím se jí omluvit. Ona mě neodkopne, i když by mohla a všichni by jí zatleskali. Půjdu za tátou, on jediný mi rozumí a pomůže mi. Slíbil mi to, ať přijdu kdykoliv. Omluvím se tříd'asovi a půjdu domů.

Honza si dává do batohu věci, které už vytáhl na lavici. Zvedá se a opouští třídu. Nikoho to nezajímá. Ale přece! Slyším to dobře, ale nevím, která holka to řekla. „Zbabělec jde.“

Honza docílil na třídním svého a ted' se loudá náměstím. Lekne se. Tam je ten bezd'ák. Jde ke mně? Zmlátí mě? Má mě proč zbít. Ať mi dá nakládačku za to udání. Stejně mě to žere a tat'ku taky. Ale ne, jde na druhou stranu. Na faru? Fakt! Jde asi žebrat peníze. Anebo ho už

Mirka změnila, když je její strejda? Ta holka je neskutečná, a přitom tak obyčejná. Hezky oblečená, ale žádná fíflena jako jiné holky. Asi je v tom ten Bůh, kterého vzývá.

Honza zůstává stát, aby viděl, jak dopadne Emil u fary. Jde dovnitř? Možná tam skončím taky, když tam našel ve zpovědi pokoj táta. Jdu domů, tati, neboj se. Tvůj Honza jde za tebou, protože nemá sílu jít dál. A tys mi říkal, že mne k síle dovedeš. Mám stovku v peněžence. Mamince koupím petrklíč, ten je levný, a přitom pěkný. A tobě, tatínku, nějakou hlízu begonie, máš ta kvítka rád. Mám jenom vás, nikoho jiného, jenom vás.

Babička Mirky končí modlitbu. Nepřetržitě prosila s růžencem v ruce od chvíle, kdy od ní dívka odešla. Škoda, že Honza neviděl, kdo pomáhal napájet pramen, ze kterého Mirka i dnes ráno čerpala. Věřil by tomu? Asi ne. Zasmál by se a pronesl by něco, čím by ranil zbožnou babičku. Anebo už ne? Je už dostatečně poučený, že síla není jenom ve svalech, chytrosti a už vůbec ne v machrování či ostrém jazyku? Možná už ano. Možná ještě ne. To ukáže čas anebo už rozhovor s tátou, na který Honza spoléhá.

Škaredá středa

Středa svatého týdne, říká se jí také škaredá středa. Proč? Máme před očima Jidáše, jednoho z dvanácti apoštolů, jak se domlouvá s farizeji. Na čem? Farizejové se rozhodli Ježíše zahubit. Podle nich už nemohl zůstat naživu člověk, který o sobě tvrdil, že je Syn Boží. Nepřesvědčila je ani událost v Betánii v blízkosti Jeruzaléma. Ježíš tam vzkřísil z mrtvých Lazara, který už byl čtvrtý den v hrobě. Mnoho lidí tam uvěřilo, že Ježíš je Syn Boží. Farizeové se rozhodli, že musejí takový nárůst víry v Krista zastavit. Naplánovali si, že Ježíše sprovedí ze světa co nejdříve. Ale jak a kdy to udělat? Jeruzalém byl plný poutníků, kteří Ježíše znali a bránili by ho. Zatčení se musí udát v noci a popraví ho Římané. Takový byl plán nepřátel Pána Ježíše. A Jidáš nabízel obojí: noc i osamělost. Plácli si a Jidáš se mohl těšit na třicet stříbrných, za které Ježíše zradí.

Otec Michal se probouzí do středečního rána s obavami. Snaží se probudit v sobě důvěru v dobrého Boha, který ví o svých dětech. Vkleče se modlí: „Nebeský Otče, nejvíce se bojím o Terezku a všechny, kteří se obětují pro Libora. Jejich důvěra v tebe je úžasná. Mohou však po tobě chtít zázrak? A vyslyšíš takové prosby? Víím, že bych měl tlumit jejich očekávání. Ale já se obětuji s nimi. Dnes budu o chlebě a vodě. Pane Bože, věřím ti s dětmi. Prosím tě, vyslyš jejich očekávání i nadšení.“

Kněz vstává a jde k oknu. Kus práce včera udělal Emil! Peníze chce až po skončení brigády. Požádal mě, abych šel koupit nové oblečení s ním. Není už toto zázrak? A navíc to tento nepolepšitelný pijan, kterého vyhnala žena z domu, protože to s ním nemohla vydržet, obětuje za uzdravení Libora! Včera dřel jako mezek, musel jsem ho krotit, aby měl sílu na dnešek.

Kněz se obrací k obrazu Panny Marie a modlí se: „Nebeská Matko, úžasně vedeš své děti, které se ti oddají. Dokončí dílo, které jsi v nich a s nimi započala. Ochraňuj zvláště Lebedovi, kteří šíří víru i lásku kolem sebe. Zvláště se pak modlím za Mirčinu babičku, která ji podivuhodně vede a předává jí moudrost svého věku. Amen.“

Také Honza se probouzí do nového dne s obavami. Chce začít dnes znovu a jinak. Ihned po probuzení si připomíná tatínkova slova: „Buď ve třídě jako každý jiný, nijak se nevyvyšuj. A Mirku nech na pokoji! Je silná ze své víry a nepoddá se ti. Na děvčata máš čas, až budeš muž a staneš se pro ně oporou.“

Terezku budí maminka slovy: „Trochu jsem zaspala, vstávej, ať stihneš zavčas dojít do školy.“

„Neboj, mami,“ odpovídá děvče a zasní se: „Kdyby tak Libor přišel už domů.“

„Nevím, nevím, jak dlouho si v nemocnici pobude.“

„Dnes se to dozvíme,“ skáče jí Terezka do řeči a vyznává: „Věřím, že to dopadne dobře. Tolik lidí se modlilo a obětovalo.“

„Jenom aby ses nezklamala.“

„Mami, ty vůbec nevěříš.“

„Komu mám věřit?“

„Pánu Bohu.“

„To není tak snadné, když jsem tolik let nevěřila, a teď mám začít.“

„To je jednoduché, mami, věř a modli se.“

„Jak se modlíš?“

„Pane Ježíši, dobré ráno. Děkuji ti, že jsem zdravá vstala a prosím, abych tento den prožila dobře. Věřím, že mě máš rád. I já mám tebe ráda. A prosím za Libora, aby se nám vrátil zdravý domů.“

Maminka je dojatá a ptá se: „Kde ses to tak naučila?“

„Ve skautu na schůzkách a na výpravách.“

„Od Mirky?“

„Ano. Ona se umí krásně modlit. Vždycky a při všem. Všude a vždycky se modlí, aby byl Pán Bůh s ní.“

„To je krásné.“

„Mami, já se to naučím od Mirky a pak to budu učit tebe.“

„To není tak jednoduché. Tolik roků bez Pána Boha, a teď najednou být s ním, když ho nevidím, neslyším.“

„Mirka nám vždycky říká: „Modli se, i když nic nevidíš, neslyšíš, necítíš. Jednou uvidíš, uslyšíš a ucítíš.“

„Dobře, Terezko, „ale teď chci vidět, jak vycházíš zavčas do školy; chci uslyšet tvůj pozdrav a ucítit vůni tvých očištěných zubů,“ říká se smíchem maminka a Terezka ví, že maminka ji tak provokuje, aby náboženství nebyla jen slova, ale i skutky.

Je půl osmé. Terezka vychází zavčas z domu. Ještě venku cítí vůni maminčiny pusy, která jí při odchodu řekla: „Ještě že tě máme, jsi naše sluníčko.“

Mirka s Luckou jsou v kostele a radují se, že už jsou Velikonoce tak blízko. Vždyť už zítra jsou velikonoční prázdniny. Děvčata se zastavují pod křížem a šeptají: „Děkujeme, Pane Ježíši, že jsi za nás zemřel.“

Pohledem se pozdraví s panem farářem, který se modlí ze své nádherně ohmatané knihy.

Před kostelem se Mirka svěří Lucce: „Těším se, co nám dnes zavolá Tereзка.“

„Chtěla bych mít tvou víru.“

„Myslíš? Já bych ti to moc nedoporučovala.“

„Proč? Vždyť ty jsi s vírou vzorňák.“

„Měla bys mě vidět dneska ráno: samé pochybnosti, úzkosti, strachy.“

„A co jsi s tím dělala?“

„V koupelně před zrcadlem jsem si řekla: Tak už dost! Podívej se na sebe, jak jsi škaredá, když posloucháš Zlého. A modlila jsem se: „Pane Bože, nevidím tě, neslyším tě, necítím tě, ale vím, že mě miluješ. Chválím tě.“ Pořád dokola, až depka zmizela a pocítila jsem radost, kterou mám až doteď.“

„Ale co když se Libor neuzdraví?“

„Uzdraví se. Nějak se uzdraví, přece Pán Bůh slyší naše prosby a miluje nás. Přece nás slyší, miluje nás a má moc. Něco se stane, uvidíš.“

„Uzdraví se?“

„Nevím, ale něco se stane. V to věřím.“

„A co Honza?“

„Nebojím se ho. Je slabý, i když vypadá silný. Ale ty buď se mnou, spolu jsme silné jako mamuti nebo sloni.“

„Ne,“ směje se Lucka, „jako jezevčáci, kteří štěkají a koušou. A všichni si na ně dávají pozor.“

Děvčata se smějí a mísí s davem dětí, které jsou už od rána šťastné, že jdou dnes před prázdninami do školy naposledy.

Primář Horák přichází na oddělení ze schůzky přednostů oddělení později než jindy. Spěšně pozdraví a ptá se doktora Hanáčka: „Jste připravený k vizitě?“

„Ano, pane primáři. Nejsou tam žádné problémy až na Dohnala.“

„Co je s ním?“

„Došly nám rozборы.“

„No a?“

„Jsou navlas stejné jako včera.“

„To nemyslíte vážně.“

„Naprosto. Navíc nám z laboratoře potvrdili identitu všech tří rozborů Libora Dohnala.“

„Chcete tedy říct, že Libor Dohnal se u nás vyléčil za pár dnů tak, že je zcela zdravý?“

„Nevyléčil,“ pane primáři, „protože my jsme ho nijak neléčili.“

„Já vím. A nebere něco mimo nás?“

„I to mě napadlo. Ale s jistotou jsem to vyloučil.“

„Takže my jsme ho neléčili, a on je zdravý?“

„Ano, pane primáři.“

„To není možné.“

„Je to fakt.“

„Ten chlapec věří, že je něco mezi nebem a zemí, že?“

„Ano, ale hlavně v to věří jeho okolí. Modlí se za něho a věří v jeho uzdravení.“

„Takže se dočkali. Zítra ho propustíme do domácího ošetřování, předáme ho do ambulantní péče. Řeknu mu to na vizitě.“

Terezka mačká v ruce mobil a čeká na zprávu od Libora. Učitelka o tom ví, ale nezasahuje. Ví, co děvče prožívá, a nechce je kvůli tomu trestat. Konečně je tu vrnění! Libor!

Terezka vyskočí z lavice a běží k učitelce. Ani se neomlouvá, jenom sděluje: „Volá mi Libor.“

Učitelka přikyvuje a Terezka spěchá ke dveřím. Teprve za nimi uvolňuje hovor.

„Tady je Terezka, jak dopadly rozборы?“

„Dobře. Stejně jako včera. Nebyla to žádná záměna, ale primář nemohl uvěřit, že jsem se tak spravil.“

„Opravdu?“

„Říkal, že si to neumí vysvětlit, že to klidně můžeme nazvat zázrak.“

„Takže Bůh tě uzdravil?“

„Ano. Primář říkal, že mě zítra pustí domů.“

„Takže Bůh přijal naše modlitby a oběti?“

„Ano,“ cítím se dobře, žádné slabosti, pocení, je mi dobře.“

„To je úžasné, musím to poslat všem, kteří se obětovali.“

„Rozhlas to všem, jenom rodičům to řeknu sám.“

„Strašně se na tebe těším,“ říká upřímně Terezka.

„Já taky,“ končí Libor rozhovor a hned volá mamince.

Terezka se nevrací do třídy. Je tak šťastná, že necítí žádné zábrany. Běží k osmé třídě, zaklepe a prudce otevírá dveře. Stojí před třídou a před učitelkou. „Dobrý den,“ zdraví a pak už oznamuje: „Libor se zítra vrátí domů. Je úplně zdravý. Pán Bůh ho uzdravil. Nebral žádné léky. Na shledanou. Musím to říct ještě dál.“

Po odchodu Terezky je ve třídě ticho. Pak se žáci natácejí k Mirce, která vstává a říká: „Ano, modlili jsme se a věřili jsme, že Bůh Libora zachrání.“

Lucka vstává také a dodává: „Hodně lidí se za něho obětovalo, aby byla síla modlitby větší.“

„Co je ‚obětovalo‘?“ ptá se Jitka.

„Dělali jsme dobré skutky, které nebyly lehké. Odříkali jsme si dobroty.“

„Libor se vrátí mezi nás,“ oznamuje nakonec Mirka, „a bude jiný, je uzdravený i na duši.“

Mirka to říká s takovým zanícením a přesvědčením, že to nikdo nezlehčuje. Do učení se nikomu nechce. Ještě že zvoní a je přestávka.

Na farní zahradě pracuje pan Kovář. Přichází k němu otec Michal. Pane Emile, dostal jsem fantastickou zprávu.“

„Jakou?“

„Netušíte?“

„Ale ano. Libor!“

„Ano. Libora zítra propustí z nemocnice. Cítí se dobře. Sám primář říkal, že je to zázrak.“

„Obětoval jsem se za něho.“

„Ano, vaše oběť určitě pomohla.“

„Moc jsem tomu nevěřil. Dělal jsem to kvůli Mirce.“

„A teď už věříte?“

„Jsem jiný člověk, pane faráři.“

„Vidím to na vás.“

„Děkuji vám, pane faráři.“

„Ne mně, ale Pánu Bohu, který uzdravuje na duši i na těle.“

„Těším se domů. Mirka mi říkala, že tam musím dojít v čistých šatech. Až si na to vydělám, tak se obleču, oholím se a pojedu domů.“

Kněz se usměje a objímá brigádníka kolem ramen. „Pojedete domů už na Velikonoce. Sám vás tam zavezu a předám rodině. K těm šatům přidáme ještě dárky pro manželku i pro děti.“

„Pane faráři, vy mně věříte, že to bude napořád?“

„A vy si věříte, pane Emile?“

„Ano, já vím, že už nebudu pít. Budu zase tátou a manželem.“

„Dostal jste od Boha velký dar, jste zdravý.“

„Ano, jsem jiný, pane faráři. A jdu pracovat, abych si vydělal na to nové oblečení.“

Otec Michal se vrací na faru a píše SMS Mirce: „PAN KOLAR JE UZDRAVENY, DIKY BOHU.“

Zanedlouho dostává odpověď: „TO JE RADOSTI. JA TO SNAD VE SKOLE NEVYDRZIM. NATESTI TO UCITELE S NAMI UZ VZDALI. HRAJEME HRY.“

Škaredá středa... pomyslí kněz. U nás je to krásná středa. Krásná proto, že Ježíš vzal za nás na sebe středu škaredou. Obětoval se za nás...

Zelený čtvrtek

Tereзка s maminkou se nemohou dočkat, až přijedou tatínek s Liborem domů. Všechno doma připravily ke slavnostnímu obědu na uvítanou.

Konečně jsou tu. Tereзка běží k autu, a jakmile Libor vystoupí, objímá ho kolem krku a tiskne se k němu. Pláče radostí a několikrát opakuje: „Já jsem tak šťastná.“

Slzy má očích i maminka, kterou konečně Tereзка pustí k Liborovi. Objímá ho a šeptá: „To je dobře, že jsi doma.“

Tatínek odváží auto do garáže. Spěchá, aby mu nic neuniklo. Maminka ho zve do pokoje, kde je slavnostně prostřeno. Tereзка se ukazuje jako zdatná pomocnice, když přináší voňavou polévku.

Libor je z takového uvítání dojatý. Nahlas se přiznává: „Nevěděl jsem, že mě máte tak rádi.“

„Ani já jsem netušil, že se máme tak rádi,“ přiznává tatínek.

„Jenom abychom si to nepokazili,“ strachuje se Tereзка při vzpomínce, jaké to bylo doma, než Libor onemocněl.

„Z mé strany to nehrozí,“ slibuje hlava rodiny, „práce bude až na druhém místě za rodinou.“

„Horší to bude se mnou,“ uznává maminka, „nevím, jak to udělat, abych Libora teď po nemoci nerozmazlovala.“

„Nedovolím to,“ slibuje otec a nabírá si polévku.

Terezka se v duchu pomodlí před jídlem, ale tak, aby to nikdo neviděl. Taková je domluva s tatínkem. Může si žít podle náboženství, ale doma to nesmí nějak projevovat navenek.

Také Libor si nalévá polévku. „V nemocnici nevařili špatně, ale maminčina polévka... To je jiná třída.“

Všichni přikyvují, přejí si dobrou chuť a začínají jíst. Terezce slavnostní pohoda připomíná poslední večeři Pána Ježíše s apoštoly. Nebude se tatínek zlobit, když to řeknu? Ale mamince to vadit nebude a možná to i Libor rád uslyší. Nikdo z nich neví, co se dnes slaví v kostele. A tak už říká: „Připomíná mi to poslední večeři Pána Ježíše s apoštoly. Jedli velikonočního beránka a byla to velká slavnost. I my tady slavíme.“

„Terezko,“ okřikuje tatínek dceru, „já myslím, že jsme se domluvili, že náboženství domů tahat nebudeš.“

Děvče se lekne a zmlkne. Na její obranu se staví Libor. „Nevím, proč by se u nás nemohlo mluvit o křesťanství. Kdyby nebylo křesťanů, tak bych tu nebyl. Požíral bych prášky anebo by mi píchali injekce v nemocnici.“

Otec se zlobí, když se ptá: „Ty jsi už taky křesťan?“

„Moc toho o křesťanství nevím. Ale jedno jsem poznal: křesťané mají lásku. Kromě vás za mne bojovali jenom křesťané. Také mi odpustili tak, jako bych jim nic neudělal. A přitom jsem byl k nim předtím hnusný. V nemocnici jsem se modlil k Ježíši, aby mi dal lásku. Bez lásky se nemůže jít za světlem po smrti. V nemocnici jsem poznal, že křesťanství není blbost, jak jsem si do té doby myslel. Proto o něm chci co nejvíce slyšet.“

Hlava rodiny na to neříká nic. Je na něm vidět, že o Liborových slovech přemýšlí. Terezka si představuje apoštoly při poslední večeři. Povídají si s Pánem Ježíšem i mezi sebou. Žvýkají maso a zajíždají je hořkými bylinami. Krásná pohoda, ale ne až do konce. Ale to se bude prožívat až večer v kostele.

Pan Kovář už od rána pracuje na zahradě. Dobývá kořen z jabloně. Pan farář mu za to slíbil mimořádnou odměnu, než odjel do biskupského města na slavnostní bohoslužbu.

K zahradě se stahují Emilovi kamarádi při pití alkoholu. Brigádník o nich ví, ale nemíní se s nimi bavit. Skupinka čtyř chlapů na to však nedbá a otevřenou bránou vchází na zahradu.

Je mezi nimi i Matouš, který sem ostatní kumpány dovedl. Ujímá se také vyjednávání se svým spolunoclezníkem. „Emile, nechej už toho a pojď si s námi odpočinout.“

„Chlapci, nemám čas, mám moc práce.“

„Hodně práce jsi už udělal, měl by ses s námi podělit o výdělek.“

„Nemám žádný výdělek.“

„Neříkej, sám jsi říkal, že si za peníze koupíš nové oblečení.“

„To mi koupí pan farář.“

„Nechej těch výmluv a pojď se s námi podělit.“

Emil dělá několik krůčků k návštěvníkům, opře se o rýč a vážně říká: „S pitím jsem skončil. Už ani jedno pivo, ani deci vína, ani stopečka kořalky!“

„To ti akorát tak věříme.“

„Nevěřte, ale poznáte. Prostě nepiju.“

„Nemusíš pít, stačí, když zaplatíš.“

„Peníze mám pro svou rodinu a ne na pití.“

„A my nejsme tvoje rodina?“

„Ne.“

„Stydíš se za nás? No jo, jsi teď v lepší společnosti. Piješ s panem farářem.“

„Kecáš. Nepiji s nikým a pít už nebudu. A mám tady práci,“ odpovídá pan Kovář a vrací se ke kořenu.

Chlapi postoupí k němu a Matouš pokračuje ve vydírání, když říká: „Nemusíš jít s námi. Koupíme si vínečko z toho, s čím se s námi podělíš.“

„Nic vám nedám. Táhněte pryč!“

„Rozmysli si to. Když penízky nedáš, tak si je vezmeme sami.“

„Nemám ani korunu.“

„Přesvědčíme se,“ vyhrožuje Matouš a dává pokyn společníkům k útoku.

Všichni se vrhají na Emila a shazují ho na zem. Padá na záda, ale podaří se mu dostat na čtyři jako psovi. Vymrští se a shazuje tak dva protivníky na zem. Ale zbývající dva na něho zaútočí z boku a udeří ho do břicha a do žaludku. Emil v bolestech kleká na kolena a nemá sil se bránit šacování útočníků. Hledají peníze v kapsách, ale najdou jenom pár nepotřebných věcí.

„Kde máš peníze?“ křičí jeden přes druhého na Emila, který se snaží postavit na nohy a křičí: „Pomóóó!“

Matouš volá: „Pryč! Za chvíli tu budou policajti!“

V mžiku je zahrada prázdná. Emil si sedá na pařez a počítá rány. Utírá si rukávem obličej zkrvavený z menší rány nad okem. „Darebáci,“ povzdechne Emil, „jak jsem mohl s takovými lumpy kamarádit.“

Dotlučený se šourá k pařezu, aby pokračoval v práci.

Otec Michal se ho lekne, když se vrátí s posvátnými oleji z biskupského města. Emil mu vypráví, co ho potkalo, a nakonec dodá: „Dnes půjdu spát na ulici, s Matoušem už nemám nic společného, mlátil mě ze všech nejvíc.“

Otec Michal zakroučí hlavou a řekne: „Pán Ježíš při poslední večeři umyl apoštolům nohy, když se k této služebné práci nikdo neměl. Také já vás, Emile, umyji a vykupu. V prádelně ze dvora je vana, je tam přívod teplé vody. Dám vám tam šampon, voňavé mýdlo. Okoupete se a já mezitím seženu něco na oblečení. Zůstalo tu něco po mém předchůdci. Byl velký jako vy. A přespíte samozřejmě na faře. Už nejste bezdomovec. Máte svůj pokoj a také zaměstnání.“

„Jaké?“ diví se pan Kovář.

„Jste můj osobní asistent. Budete dělat to, co potřebuji. Ale k tomu musíte trochu vypadat. Hajdy do vody.“

Večer se shromažďuje farnost k obřadům Zeleného čtvrtku. Po zazvonění vycházejí ministranti, za nimi dvanáct mužů a teprve na konci kráčí otec Michal. Průvod doprovází vstupní zpěv scholy. Mirka stačí sledovat noty, ale i muže, kteří kráčí kolem ní. Strne. Je to možné? V průvodu jde s hlavou vztyčenou pan Kovář. Je slušně oblečený, na první pohled umytý, učesaný a upravený.

Mirka přestává vnímat zpěv a vzpomíná, jak ještě nedávno se třásla před tímto mužem zde v kostele. Ano, chtěl změnit život, to poznala, ale že by to dotáhl na úctyhodné místo mezi dvanácti muži, kterým dnes kněz umyje nohy, to ji ani nenapadlo. Kdyby ho tak viděla jeho žena, jak mu to mezi ostatními muži sluší! Snáze by mu uvěřila, že to myslí s novým začátkem doopravdy.

Po kázání se otec Michal přepáše zástěrou a zamíří ke dvanácti mužům. Předtím vyprávěl věřícím, že v izraelské zemi bylo hodně prachu a při vstupu do místnosti umýval služebník hostům nohy. Pán Ježíš se stal takovým služebníkem, když nikdo z apoštolů tuto funkci na sebe nevzal. Apoštoly pak napomenul, že mají být služebníky všech – tak budou velkými v Božím království.

Otec Michal se blíží k panu Kovářovi. Do Mirky jako když střílí. Musím to vyfotit a poslat Emilově manželce. Ať vidí, jakého má šikovného muže! Stihnu to? Musím.

Ale než dorazí před oltář, tak už otec Michal vstává od pana Kováře a chystá se přejít k dalšímu muži.

„Otče Michale,“ zašeptá za ním Mirka.
 Kněz se otáčí a zeptá se: „Co se stalo?“
 „Prosím vás, umyjte ještě jednou nohy panu Kovářovi.“
 „To nejde.“
 „Musím ho vyfotit.“
 „Kvůli focení nebudu narušovat obřad.“
 Mirka se potí napětím. Co mám dělat, abych přiměla kněze k opakování umytí? Mám nápad. „Otče Michale,“ šeptá, „Umyl jste nohy panu Kovářovi špatně. Musíte znovu.“
 Mirka se bojí. Udělá to kněz, nebo ne? Pochopí, že to nutně potřebuji?

Otec Michal se otáčí, a když spatří napětí i prosbu v očích Mirky, tak se vrací, sklání se k panu Kovářovi a umývá mu nohy znovu. V té chvíli bleskne mobil v ruce Mirky a fotka je na světě.

„Díky,“ zašeptá Mirka a vrací se na své místo ve schole. Už cestou ji napadají pochybnosti z toho, co udělala. Co mi ta fotka pomůže, když nevím adresu Emilovy paní? Kdybych to mohla poslat mailem, tak by to ještě dneska večer měla!

Při mši svaté se snaží Mirka myslet na to, co se děje na oltáři. Zvláště dnes, když je výroční den první mše svaté. Na konci přenáší kněz monstranci do Getsemanské zahrady, kde je společná a pak soukromá modlitba. Mirka se omlouvá Pánu Ježíši, že nezůstane a půjde udělat skutek lásky. Seženu adresu Emilovy manželky a pošlu jí fotku z dnešních obřadů. Ale kde je pan Kovář? V kostele ho nikde nevidím. Podívám se ven.

Před kostelem však nikdo není. Že by odešel mezi své kamarády? On, takový čistý a vymydlený člověk? Půdu za nimi, vím, kde popíjejí.

Jde najisto a najde je v družné zábavě na lavičce pod lípou.

„Dobrý večer,“ zdraví skupinu, ve které by ještě před několika dny najisto našla Emila.

Chlapi zmlknou. S potěšením si prohlížejí dívku, která je pozdravila.

„Prosím vás,“ pokračuje Mirka, „nevíte, kde je pan Kovář?“

„Ten už pije s lepšími lidmi. My jsme pro něho moc obyčejní.“

„A kde?“

„S panem farářem na faře. Popíjí tam mešní víno.“

„To není pravda. Pan farář je v kostele a modlí se.“

Chlapi se však už odmítají s ní bavit. Padají sprostá slova na Emilovu adresu. Nehezky mluví i o panu faráři.

Mirka se vrací ke kostelu. Tak už zase pije. Dalo se to čekat. Ale proč hrál v kostele nového člověka? Půjdu se za něho pomodlit, za jeho ženu i děti. V bráně do kostela se málem srazí s panem farářem.

„Mirko, proč jsi tak smutná?“ ptá se jí kněz.

„Pan Kovář zase pije.“

„Opravdu? A já mu tolik věřil. To jsem tedy smutný taky. A kdes ho viděla pít?“

„Říkali to o něm jeho kamarádi.“

„Co říkali?“

„Že teď pije s lepšími lidmi.“

„Pojď se mnou, zeptáme se ho,“ navrhuje kněz Mirce, aby šla za Emilem s ním.

Mirka nechápe, proč otec Michal spěchá na faru. Vejde do budovy a projde na konec chodby, kde klepe na dveře pohostinského pokoje.

„Dále,“ ozývá se zevnitř.

Otec se podívá na Mirku v obavě z toho, co uvidí. Opilého muže s otevřenou lahví od vína? Vcházejí dovnitř a spatří pana Kováře, jak u stolu čte z bible, kterou si vybral v malé knihovně pro hosty.

„Všechno v pořádku, pane Emile?“ zeptá se kněz, „jdou totiž o vás pomluvy, že zase pijete.“

„S panem farářem mešní víno,“ doplňuje Mirka, „říkají to o vás vaši kamarádi.“

„To jsou darebáci, nemohou snést, že to netáhnou s nimi.“

„Vy nepijete,“ jásá Mirka, „takže pošleme fotku vaší manželce. A můžeme hned, pane faráři?“

Kněz souhlasí, a tak Mirka přetahuje fotku z umývání nohou do počítače a posílá ji na adresu, kterou jí diktuje pan Kovář. Mirka k obrázku píše: Milá paní Kovářová, posíláme fotku Vašeho manžela ve společnosti vážených mužů dnes večer v kostele. Kněz mu umývá nohy tak, jak umyl nohy Ježíš apoštolům. Farnost otce Michala.

Mirka se loučí a spěchá domů. Zastaví se ještě v kostele, kde probíhá modlitba u Ježíše v Getsemanské zahradě. Pokloní se eucharistickému Kristu a poprosí za pana Kováře, aby měl opět domov.

Na faře sedí pan Kovář před obrazovkou počítače a čeká, jestli se jeho žena ozve. Dočká se po desáté hodině. Jeho manželka píše: Děkuji za fotku. Nechce se mi ani věřit, že je to Emil. Moc mu to sluší. Copak už nepije? Kovářová.

Emil sedá ke klávesnici a píše: Milá Maruško, zdravím Tě z fary, kde teď přechodně bydlím. Nepiji a nikdy již pít nebudu. Neumím napsat, jak moc se těším domů. Tvůj Emil.

Křesťané na celém světě prožívají s Ježíšem opuštěnost v Getsemanské zahradě. Ježíš se potil krví také proto, že viděl v duchu mnoho lidí, pro které bude jeho utrpení marné. Anděl ho posiloval a připomínal, kolika lidem přinese jeho utrpení spásu. Byli mezi nimi i manželé Kovářovi, kteří právě na Zelený čtvrtek našli opět cestu k sobě.

Velký pátek

Velký pátek – den Ježíšovy smrti za nás. Křesťané drží půst, jsou tišší než jindy, děkují Pánu Ježíši za jeho lásku k nám. Kromě velkopátečních obřadů se věřící zúčastňují pobožností křížové cesty. Většinou chodí od jednoho obrazu křížové cesty k dalšímu v kostele. Některé farnosti mají to štěstí, že jejich předkové vybudovali křížové cesty v přírodě.

Tak je tomu i ve farnosti, kterou spravuje otec Michal. Za městem se vine po hřebenu kopce cesta s kapličkami křížové cesty. Věřící rádi stoupají k vrcholu, kde Ježíšovu smrt ve dvanáctém zastavení prožijí právě ve tři hodiny – ve stejnou dobu zemřel Ježíš na Golgotě nad Jeruzalémem.

Na křížovou cestu se chystá i celá rodina Lebedova. Chce jít i babička, které to všichni rozmlouvají. Také Mirka se snaží babičku od náročné cesty odradit. Přitom jí slibuje: „Půjdu s tebou večer na obřady. Dnes jako schůla nezpíváme, budu s tebou v lavici. Víš, že ti není v poslední době dobře. Bud' raději doma.“

„Budu ráda, když budeme obřady prožívat spolu. Ale křížovou cestu jsem nikdy nevynechala. Letos to bude naposledy, rozloučím se. Neboj se, zvládnou to, mám na to dost síly. Budeš mě jenom přidržovat, abych nespadla, když třeba zakopnu.“

„To víš, že se od tebe ani nehnu.“

„Máme za co děkovat. Dostali jsme od Pána Boha tolik milostí. Chci být s Pánem Ježíšem na křížové cestě, on za nás obětoval své utrpení a smrt, já toužím obětovat svou námahu i bolest. Budeš mi pomáhat, vid'?“

„Tatínek nás zaveze k prvnímu zastavení a pak půjde s námi. Já bych tě sama neudržela, kdybys zakopla.“

„Děkuji, jsi moc hodná.“

„Ale kdyby ses necítila, tak mi řekneš. Babička od Lucky si netroufá a zůstává doma.“

„Mirko, prosím tě, už mě nepřemlouvěj. Já mám v srdci takovou touhu jít, že bych doma byla nešťastná.“

Babička je spokojená, když nastupuje do auta a září radostí, když se připojuje k zástupu u prvního zastavení. Mirka se stydí za to, že takovou radost nechtěla babičce dopřát.

Otec Michal vítá všechny farníky a vysvětluje: „Při křížové cestě se nemusíme ani tak zaměřovat na detaily Ježíšova utrpení, ale můžeme prožívat jeho velikou lásku k nám. A já vám budu dávat podněty k naší odpovědi na Boží lásku.“

„Krásně to říká,“ šeptá babička Mirce, „Ježíš nás bezmezně miluje. Měj ho, Miruško, ráda, nikdy ho neopust'.“

Věřící stoupají od zastavení k zastavení. Vidí postupně na obrázcích umístěných na kapličkách, jak Pilát odsuzuje Ježíše, který bere na sebe kříž a padá pod ním. Na cestě s křížem potkává svou Matku Pannu Marii, nechává si pomoci od Šimona, přijímá útěchu od Veroniky, znovu padá, dokonce napomíná plačící ženy. Po dalším pádu zbavují vojáci Ježíše šatů, je přibíjen na kříž a vyzdvižen k obloze, aby tak zemřel. Kněz při jednotlivých zastaveních nabádá věřící, aby viděli utrpení druhých, pomáhali, neubližovali, všímali si, měli na sebe čas, povzbuzovali se a vždycky hledali usmíření.

Babička statečně kráčí od jednoho zastavení ke druhému. Sil jí však ubývá. Tatínek ji podpírá pod levou paží, Mirka jí pomáhá za pravou ruku. Šťastně tak dospějí k dvanáctému zastavení.

„Jsou právě tři hodiny,“ oznamuje kněz u vyobrazení umírajícího Ježíše. „V tichosti se skloňme a děkujme svému Spasiteli za jeho lásku, že za nás obětoval svůj život.“

Babička šeptá Mirce: „Vidiš Marii pod křížem? Vytrvala, došla až na Golgotu, byla se Synem při jeho smrti. Maria tě vždycky dovede k Ježíši. Drž se jí.“

„Ano,“ odpovídá Mirka a je ráda, že se může babička v delší pauze na pařezu vydýchat.

Průvod se posouvá ke třináctému zastavení. Tatínek objevuje plochý kámen, je to sice kousek dál od kapličky, ale babička si ráda sedá. Mirka usedá vedle ní. Tatínek jde blíž k zastavení, aby slyšel kněze. Mirka je tu s babičkou sama.

„Jak ti je, babi?“ ptá se dívka, když vidí krůpěje potu na babiččině čele.

„Prosila jsem Pannu Marii, abych mohla dojít až sem, tu mě vezme do náruče tak, jak na Golgotě chovala svého Syna.“

„Babi, co to povídáš?“

„Pán Ježíš mě vyslyší, tady umřu a Panna Maria mě ponese k němu. Vyslyšel mě, když jsem dala svůj život za Libora, aby mohl žít. Je tady, viděla jsem ho. Všichni jsou tady, moje děti: naše rodina, Lucka, Terezka, Libor, Honza a Emil. Bojovala jsem o ně s tebou. Umírám šťastná, moje Mirunko. Chovala jsem tě, když jsi byla malá, teď budeš chovat ty mě.“

„Babi, mám zavolat tatínka?“

„Ne, potřebuji klid. Vím, že umírám.... Na.... shledanou...v ... nebi.“

Babička pokládá hlavu na klín vnučky. Zadívá se ke kapličce, pozvedá hlavu, jako by chtěla dohlédnout k obrázku Matky Boží s jejím synem v náručí. Hlava klesá, dech slábne až k poslednímu vydechnutí.

Mirka cítí, jak tělo její babičky ztěžklo. Neví, co má dělat. Mám zavolat tatínka? Však on přijde. Budu tu alespoň sama. „Babi,“ šeptá děvče, „miluji tě, bude mi bez tebe těžko, ale přeji ti nebe. Budu se k tobě modlit. Mohu se k tobě modlit? Dala jsi život za Libora jako Ježíš za nás. Věřím, že tě teď Panna Maria vede do nebe. Za všechno ti děkuji. Budu bojovat dál za tvoje děti, vlastně za naše děti.“

Dál už Mirka nic neříká. Jenom babičku hladí a pláče. Slzy dopadají na obličej zemřelé a vymývají její zapocené vrásky. Tak jsi mě umývala, když jsem byla malá, teď umývám já tebe, moje nejdražší babičko. Tatínek se blíží. Teď už se bude o tebe starat tvůj syn. Já se na nic nezmůžu, jenom na pláč. Budu plakat bolestí i radostí, protože tě mám u sebe naposledy a protože jsi v nebi.

Tatínek přibíhá a ptá se: „Co se stalo? Babička si zdřímla?“

Nikdo mu neodpovídá, protože obě odpovědět nemohou.

„Nedýchá. Umřela?“ ptá se tatínek a rukou přivolává pomoc.

Přibíhá Emil, který je nejblíž. Pomáhá tatínkovi sundat mrtvé tělo z klína Mirky.

„Budeme ji oživovat?“ zeptá se Emil.

Tatínek zakroutí hlavou. „Nechme ji spát.“

Emil upravuje v listí lůžko a pokládají do něho mrtvou babičku.

Přibíhají další věřící a ptají se, zdali je třeba pomoci. Netrvá to dlouho a jsou tu všichni lidé i s panem farářem. A tak se poslední zastavení křížové cesty děje zde. Ježíš je položen do hrobu. I babička se toho dočká.

Chlapi shánějí větve, které spojují a přitahují pružnými větvíčkami. Zanedlouho jsou nosítka hotova. Tatínek, Emil a Honza i jeho otec ukládají babičku na nosítka a pomalu ji nesou dolů. Další chlapi, a mezi nimi Libor, jsou připraveni k vystřídání. Někdo začne modlitbu růžence. Všichni se přidávají. Sbor modlitby je tak silný, že otec Michal žasne: „Už teď je vidět, jak se za nás babička přimlouvá.“

Nahlas se nemodlí Mirka. Jde s odstupem za průvodem a pláče. Nemá už slz. Podpírá ji Lucka, která občas kamarádku pohladí a vzlyká s ní.

Lucka cítí, že ji Mirka táhne doleva. Dolů? Dochází jí to. Mirka chce jít ke studánce, která se skrývá v kapličce zasvěcené Panně Marii. Musejí se pustit, aby sestup zvládly. Daří se jim to bez pádu. U studánky se umývají obličej i opuchlé oči. Pak usedají na lavičku a dívají se na obraz Panny Marie. Nepláčou, tiše se modlí. Obě si přitom najdou pod mikinami medailky Panny Marie. Tisknou je a modlí se k Matce Boží.

Mirka vytahuje růženec a Lucka ji následuje. Začínají se modlit nahlas. Zprvu chraptivými hlasy, které se postupně vyjasňují.

„Budeme se modlit slavný růženec,“ navrhuje Mirka, „bolestný jsme se modlili při křížové cestě. A pak: křížem všechno nekončí. Naopak třetího dne nastalo vzkříšení.“

„Budou Velikonoce,“ zaraduje se Lucka a vyznává: „Babička je bude slavit s námi.“

Modlí se jeden „Zdravas“ za druhým a do duší se jim rozlévá pokoj. Jejich zvonivé, krásné hlasy jsou jak rozezvučené velikonoční zvony. Je Velký pátek, ale děvčata už prožívají vzkříšení. Touží se napájet radostí, neboť být smutný, když babička se raduje v nebeském království, by nemělo smysl.

Když se děvčata pomodlí poslední desátek a přidají „Zdravas Královno“, zadívají se na sebe. V obličeji už není pláč a bolest, ale pokoj.

Dorozumí se pohledem a vydávají se na cestu domů.

Je Velký pátek, ale Mirka s Luckou a snad všichni křesťané se už těší na velikonoční ráno, kdy budou oslavovat vzkříšení.

Příběh končí.

Příběh byl určen především dětem. Pokud až sem dočetli dospělí čtenáři, tak dál číst nemusejí. Ale děti chtějí vědět, jak to bylo dál. Podívejme se tedy o rok dál.

Farnost nebývale ožila. Když se lidé od Mirky dozvěděli, že její babička nabídla svůj život za uzdravení Libora, byli tím ve víře velmi povzbuzeni. Zastavovali se u jejího hrobu a připomínali si její lásku k Bohu i k lidem. I rok po památném Velkém pátku prosí u jejího hrobu o pomoc v těžkostech a bolestech. Modlí se, aby měli lásku podle jejího příkladu.

Mirka s Luckou dospěly v krásné dívky, které neztratily nic ze své čistoty, jež se jim odráží v očích. Jsou nadále nerozlučnou dvojicí a obě se hlásí na gymnázium. Spolu chtějí být jednou i na vysoké škole. Touží se stát lékařkami, aby mohly pomáhat lidem. Kluci po nich pošilhávají, ale nic si nedovolí. Ve třídě se často kolem nich shlukují holky a pak je slyšet do daleka smích. Pravidelně chodí jednotlivě i spolu na babiččin hrob. Tam se modlí za sebe i za ostatní babiččiny děti.

Z Libora je šikovný mladík, kterému učení nepřiřostlo k srdci. Ale zajímá se o auta a chce jim rozumět a opravovat je. Hlásí se na automechanika, a když se dostane na maturitní obor, tak se bude snažit školu s úspěchem absolvovat. Dobré skutky už nedělá jenom proto, aby mohl uspět při setkání se světlem po smrti. Snaží se být dobrý jako křesťan. Letos o Velikonocích byl pokřtěn. I on často zajde na hrob babičky, která za něho nabídla svůj život. Děkuje jí a slibuje, že bude žít tak, aby jí dělal radost.

Pan Kovář je už dávno u své manželky. Stará se o rodinu a na alkohol se ani nepodívá. I on občas přijede k babiččinu hrobu a s vděčností vzpomíná, jak ho Mirka s babičkou tahaly z moci pekla. Věřící, že mu zemřelá pomáhá v jeho životě a vrací se k víře, ve které byl pokřtěn. Chodí pravidelně do kostela a věří, že ho budou následovat i další členové rodiny.

Honza se hlásí na obchodní akademii. Už teď pomáhá rodičům v jejich obchodním podnikání. Z jeho tatínka se stal hluboce věřící člověk, který pomáhá v prvních krůčcích víry i Honzovi. Horší už je to s mladíkovou panovačnou povahou. Uznává to a snaží se polepšit. Mirku nechává na pokoji, baví se s ní jako s ostatními spolužačkami. I on směřuje ke křtu, ale s panem farářem se domluvili, že se stane křesťanem před Vánocemi.

A co Tereзка? Nechali jsme si ji na konec. Je to moc milá holka. Pan farář říká, že je druhá Mirka. Miluje Pána Boha, pro kterého je ochotná cokoli obětovat. Táhne k Bohu i svou maminku, která kvůli neoblomnému manželovi zatím zůstává na půli cesty. Tereзка však věří a za to se modlí i obětuje, aby uvěřili oba její rodiče. Ve skautu je velmi aktivní a brzy bude dělat skupinovou vedoucí. Nosí medailku Panny Marie a věří v její moc. Už teď tvrdí, že jednou bude lékařkou jako její vzor Mirka.

Krásný je květ, jehož lístky vyrostly z víry babičky, od níž čerpala její vnučka. Mirka pak ve spojení s babičkou přivedla k víře Terezku, Lucku, Libora, Honzu i pana Emila. A babička na věčnosti jistě prosí, aby tyto její děti získaly pro Krista další lidi. Už se to rýsuje u pana Kováře, který se modlí za svou rodinu, a u Terezky, která se obětuje za své rodiče.

„Moje děti,“ řekla babička před smrtí a měla radost, že všechny jsou na křížové cestě. „Moje děti,“ zvolá babička, až je bude vítat do nebe. Kolik jich vyrostlo z kořene její pevné víry? To ví sám Bůh, v jehož blízkosti se babička raduje.

